

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ (UNCCD)
16. TARAFLAR KONFERANSI (COP16)

KARARLARI

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

UNCCD

COP16

Riyadh | 2024

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ (UNCCD)
16. TARAFLAR KONFERANSI (COP16)

KARARLARI

02-13 Aralık 2024 / Riyad

United Nations
Convention to Combat
Desertification

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ÇÖLLEŞME İLE MÜCADELE SÖZLEŞMESİ (UNCCD) 16. TARAFLAR KONFERANSI (COP16) KARARLARI

Bu rapor, Türkiye'nin Taraf olduğu **Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi'nin** üst düzey karar alma organı olan **Taraflar Konferansının**, 2-13 Aralık 2024 tarihleri arasında, Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da düzenlenen **16. Oturumu COP16 (Conference of Parties)** sürecinde alınan kararları özetlemek üzere hazırlanmıştır.

Editörler

Prof. Dr. Kasım YENİGÜN

Prof. Dr. Mustafa Hakkı AYDOĞDU

Yazarlar/Hazırlayanlar*

Ahmet ŞENYAZ

Ali KÜÇÜMEN

Canan ATAKUL

Eda AKDEMİR

Elmas YARAMIŞ

Emine AYDINOĞLU

Güleser AVCIOĞLU

Gürcan SEÇGEL

Hamza KESKİN

İbrahim YAMAÇ

Nur Aslıhan KARAMAN

Pınar CANLI

Salih Serdar YEGÜL

Sevilay ÖZÇELİK SÖNMEZ

Yunus Emre SUSAM

Zehra KAVAKLI KARATAŞ

Zehra KAYA TOPAÇLI

*İsimler alfabetik olarak sıralandırılmıştır.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No:52 Çankaya / Ankara

Telefon : +90 (312) 586 37 33 E-posta: cem@csb.gov.tr

<https://cem.csb.gov.tr/>

Fotoğraflar : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Arşivi

Tasarım : Levent Kıran / asmakoprmedya@gmail.com

Kaynak Gösterme : Yenigün, K. (ed), Aydoğdu, M. H. (ed) (2025). Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) 16.Taraflar Konferansı (COP16) Kararları, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü, Ankara.

ISBN : 978-625-7076-88-3

© Her hakkı saklıdır. Kaynak belirtilmesi kaydıyla alıntılara izin verilir.

İÇİNDEKİLER

1	GİRİŞ	9
2	UNCCD COP 16 KARARLARI	13
3	GENEL KOMİTE (COW) TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR	19
	Karar 1/COP.16	Sözleşme Kuruluşlarının Çok Yıllık İş Planı (2025-2028) 10
	Karar 5/COP.16	STK'ların UNCCD Toplantı ve Süreçlerine Katılımı 24
	Karar 6/COP.16	Özel Sektörün UNCCD Toplantı ve Süreçlerine Katılımı 28
	Karar 7/COP.16	Sözleşme ve UNCCD 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin Uygulamalarının Geliştirilmesi 31
	Karar 8/COP.16	Diğer Sözleşmeler ve Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi 38
	Karar 10/COP.16	2025-2026 İki Yıllık Program ve Bütçesi 42
	Karar 23/COP.16	Göçe Sebep Olan Nedenlerden Biri Olarak, Çölleşme, Arazi Tahribatı ve Kuraklığın Ele Alınmasında Sözleşme Kapsamında Alınan Önlemlerin Oynayabileceği Olumlu Rol 58

4 SÖZLEŞMENİN UYGULANMASININ GÖZDEN GEÇİRİLMESİ KOMİTESİ (CRIC) TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR 95

Karar 24/COP.16	Politika Çerçevesleri ve Tematik Konuların Takibi: Kuraklık	62
Karar 25/COP.16	Politika Çerçevesleri ve Tematik Konuların Takibi: Toplumsal Cinsiyet	69
Karar 26/COP.16	Toplumsal Cinsiyet Meclisinin Raporu	74
Karar 27/COP.16	Politika Çerçevesleri ve Tematik Konuların Takibi: Kum ve Toz Fırtınaları	75
Karar 28/COP.16	Politika Çerçevesleri ve Tematik Konuların Takibi: Arazi Mülkiyeti	80
Karar 29/COP.16	Meralar ve Çobanlar	86
Karar 32/COP.16	COP16 ya Katılan STK ların Deklarasyonu	88
Karar 33/COP.16	Gençlik Forumunun Deklarasyonu	89
Karar 34/COP.16	Yerli Halkın Deklarasyonu	90
Karar 35/COP.16	İş Dünyası Arazi Forumunun Raporu	91
Karar 36/COP.16	COP17 İş Programı	92

Karar 2/COP.16	Sözleşme Uygulamalarında İlerleme Sağlamak İçin Kapasite Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi	96
-----------------------	---	----

5 BİLİM VE TEKNOLOJİ KOMİTESİ (CST) TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR 131

Karar 3/COP.16	Sözleşme ve SKA 15.3 Uygulamalarında Kaynakların Harekete Geçirilmesinde Kaydedilen İlerlemeler	101
Karar 4/COP.16	COP'a Gönderilen Raporların Kalite ve Formatı İle Bilgi İletişim Süreçlerinin Geliştirilmesi	106
Karar 9/COP.16	Küresel Çevre Fonu (GEF) ile İşbirliği	113
Karar 11/COP.16	UNCCD Stratejik Çerçevesi 1-4 Amaçları Kapsamında Sözleşme Uygulamalarının Değerlendirilmesi	117
Karar 12/COP.16	Mali Akışların Değerlendirilmesi	122
Karar 13/COP.16	CRIC23 İş Programı	126
Karar 14/COP.16	CRIC23'ün Yapılacağı Yer ve Zamanı	128

Karar 15/COP.16	Sürdürülebilir Arazi Kullanım Sistemleri (SLUS) Konusunda Bilim-Politika Tavsiyeleri	132
Karar 16/COP.16	Aridite Eğilimleri, Tahminleri ve Etkileri Konusunda Bilim-Politika Tavsiyeleri	136
Karar 17/COP.16	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Altıncı Değerlendirme Raporu'nun Bilim-Politika Arayüzü (SPI) Analizinden Kaynaklanan Bilim-Politika Önerileri	140

TABLOLAR

Karar 18/COP.16	Bilgi Paylaşımı Teknoloji Transferi ve Yenilik	142
Karar 19/COP.16	Tarım Alanlarında Toprak ve Arazi Tahribatından Kaçınma, Azaltma ve Tersine Çevirme	147
Karar 20/COP.16	Bilim-Politika Arayüzü'nün (SPI) Gelecekteki İşlevi	151
Karar 21/COP.16	Bilim-Politika Arayüzü'nün (SPI) 2025-2026 Yılları İş Programı	157
Karar 22/COP.16	CST17 İş Programı	163
6 COP BAŞKANI TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR	165	
Karar 30/COP.16	COP Başkanı Özel Bölüm	166
Karar 31/COP.16	COP Başkanı Riyad Politika Deklarasyonu	167
7 COP BÜROSU TARAFINDAN SUNULAN KARAR	169	
Karar 37/COP.16	COP Bürosu Delegasyonların Yetkilendirilmesi	170
8 SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ve HALKINA ŞÜKRAN İFADESİ	173	
Karar 38/COP.16	Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti ve Halkına Şükran İfadesi	174
9 SONUÇ ve DEĞERLENDİRME	177	

Tablo 1.	Tablo 1. UNCCD Tarihi ve Önemli Gelişmeler	15
Tablo 2.	UNCCD'nin 2025- 2028 Yılları İçin Sonuç Çerçevesi	21
Tablo 3.	Alt Programa Göre Kaynak Gereksinimleri	48
Tablo 4.	Personel Gereksinimleri	49
Tablo 5.	Konferans Hizmetleri İçin Beklenmedik Durum Bütçesi (Avro)	49
Tablo 6.	Taraflar 17. Oturumuna Ev Sahipliği Yapmak İçin Kaynak Gereksinimleri (Avro)	50
Tablo 7.	CRIC 23. Oturumuna Ev Sahipliği Yapmak İçin Kaynak Gereksinimleri (Euro)	50
Tablo 8.	2025-2026 İki Yıllık Dönemi İçin UNCCD Sürecine Katılımda Tahmini Kaynak (Avro)	50
Tablo 9.	Sözleşmenin 2025-2026 Çekirdek Bütçesi İçin Gösterge Niteliğinde Değerlendirme	51
Tablo 10.	2025-2026 Bilim-Politika Arayüzü Çalışma Programının Hedefleri Çıktıları	159
Tablo 11.	Bilim-Politika Arayüzü Çalışma Programı 2025-2026 Koordinasyon Faaliyetleri	160

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

GİRİŞ

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

i

klim değışikliği, sürdürülebilir olmayan arazi kullanımları, aşırı tarım uygulamaları ve ormansızlaşma gibi faktörler nedeniyle hızla yayılan arazi tahribatı ve çölleşme, dünya genelinde çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan büyük tehdit oluşturan küresel bir sorundur. Arazi tahribatı tarımsal üretkenliği azaltmakta, su kaynaklarını tehdit etmekte ve yaşam alanlarını daraltmaktadır. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (UNCCD), çölleşme ile mücadele konusunda uluslararası iş birliğini teşvik eden ve sürdürülebilir arazi yönetimi stratejilerini destekleyen en önemli platformlardan biridir.

UNCCD'nin 16. Taraflar Konferansı (COP16), 2024 yılı Aralık ayında Suudi Arabistan'ın Riyad şehrinde düzenlenmiş olup, bu konferans, çölleşme ile mücadelede küresel taahhütlerin yenilenmesi ve güçlü bir eylem planının oluşturulması açısından kritik bir dönemeç olmuştur. Konferans; ülkeler arası iş birliğinin derinleştirilmesi, bilim teknoloji çalışmalarının hızlandırılması, iş dünyasının katkılarının artırılması, gençlik forumlarının ve yerel halkların katılımlarının güçlendirilmesi ve finansal kaynakların sağlanması gibi önemli kararları gündeme getirmiştir.

COP16, 45 binin üzerinde kişinin katılımıyla bugüne kadar gerçekleştirilen en yüksek katılımlı Taraflar Konferansı olma özelliği taşımaktadır. Konferans kapsamında 20.500 delege mavi bölgeye, 24.600 delege yeşil bölgeye kayıt yaptırmıştır. 141 bakanın katıldığı toplantıya, 490 basın mensubu kayıt yaptırmış 580 adet yan etkinlik düzenlenmiştir. UNCCD Odak Noktalığı görevini yürüten ÇEM Genel Müdürlüğümüzce COP öncesi ve sonrası periyodik olarak diğer

kurumlarla irtibata geçilmesi, bilgi alışverişinde bulunulması, alınan kararların ulusal düzeyde uygulamalarının sağlanması, kısacası koordinasyonun sürekli ve etkin bir şekilde sağlanması amaçlanmıştır.

Bu çerçevede kurumlarımız ile hazırlık toplantıları, yan etkinlik çalışmaları, paneller ve ikili bölgesel istişare toplantıları olmak üzere birçok alanda birlikte çalışmalar yürütülmüştür. Çölleşme ile mücadelede atılacak adımların belirlenmesi, bu sayede sürdürülebilir bir geleceğin inşası ve çevresel dengenin korunmasında büyük önem taşıyan COP kararları ülkelerin uluslararası mutabakat ve müzakeresi neticesinde oluşturulmuştur. Konferansta alınan kararların küresel çapta nasıl bir etki göstereceği önümüzdeki yıllarda gerçekleştirilecek çalışmalar ve güncel gelişmeler ışığında şekillenecektir.

Bu rapor, UNCCD COP16 konferansında alınan kararları detaylı bir biçimde açıklamakta olup, kararların ulusal düzeyde uygulanmasında önemli rol oynayacak olan kurumlarımızın bilgisine sunulmaktadır.

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

UNCCD COP 16 KARARLARI

Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi 16. Taraflar Konferansına ilişkin kararlar **“2-13 Aralık 2024 tarihleri arasında Suudi Arabistan’da yapılan 16. Taraflar Konferansı Raporu, Bölüm 2: COP16’da Taraflar Konferansı tarafından alınan kararlar”** başlıklı 95 sayfalık doküman içerisinde İngilizce olarak yayınlanmıştır (<https://www.unccd.int/official-documents/cop-16-riyadh-saudi-arabia-2024>). COP Kararları, son düzeltmeler yapıldıktan ve diğer BM dillerine çevrildikten sonra UNCCD internet sayfasında “COP Decisions” bölümünde yayınlanacaktır.

COP kararları, UNCCD İdari Organlarının (COW, CST, CRIC) genel kurul toplantıları ve kontak grup toplantıları marifetiyle kendi gündemleri kapsamında ele aldıkları konuları müzakere etmeleri ve karar önerilerini COP’a sunmaları neticesinde alınmaktadır. Genel Komite (Committee of Whole-COW), Bilim ve Teknoloji Komitesi (CST) ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi (CRIC) tarafından COP’a onaylanmak üzere sunulan karar önerileri COP’un son genel kurul toplantısında taraf ülkelerin onayına sunulmaktadır.

COP'un son genel oturumunda oy birliği ile kabul edilen karar önerileri, kesinleşerek nihai COP Kararları olarak ilan edilmektedir.

İdari Organların resmi toplantıları (genel kurul ve kontak grupların toplantıları) çerçevesinde yapılan müzakereler sonucunda COP tarafından **38 karar önerisi** kabul edilmiştir.

Bu kararların;

18 adedi Genel Komite-Committe of Whole (**COW**) tarafından (Konferans esnasında COP tarafından görevlendirilen ve görevi COP'un son genel kurul toplantısında biten Genel Komite), (Karar 1, 5, 6, 7, 8, 10, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36)

8 adedi **CST** tarafından (Karar 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22),

8 adedi **CRIC** tarafından, (Karar 2, 3, 4, 9, 11, 12, 13, 14),

2 adedi **COP16 Başkanı** tarafından (Karar 30 ve 31),

1 adedi ise **COP Bürosu** tarafından (Karar 37),

COP'a sunulmuştur.

COP tarafından kabul edilen 37 kararın yanı sıra, Fildişi Sahilleri'nin önerisi üzerine "Suudi Arabistan Krallığına ve Halkına şükran sunulması" ile ilgili bir de ilke kararı kabul edilmiştir.

COP16'da alınan kararlar, liste halinde aşağıdaki Tablo1'de belirtilmiş olup, kararların özetleri ise tablodaki karar numara sırasına göre, tablonun devamında açıklanmıştır.

Tablo 1. UNCCD Tarihi ve Önemli Gelişmeler

COP16 Karar No	Öneren Birim	Karar Başlığı/Konusu
1/COP.16	COW	Sözleşme kuruluşlarının çok yıllık iş planı (2025-2028)
2/COP.16	CRIC	Sözleşme uygulamalarında ilerleme sağlamak için kapasite geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi
3/COP.16	CRIC	Sözleşme ve SKA 15.3 uygulamalarında kaynakların harekete geçirilmesinde kaydedilen ilerlemeler
4/COP.16	CRIC	COP'a gönderilen raporların kalite ve formatı ile bilgi iletişim süreçlerinin geliştirilmesi
5/COP.16	COW	STK'ların UNCCD toplantı ve süreçlerine katılımı
6/COP.16	COW	Özel sektörün UNCCD toplantı ve süreçlerine katılımı
7/COP.16	COW	Sözleşme ve UNCCD 2028-2030 Stratejik Çerçevesinin uygulamalarının geliştirilmesi
8/COP.16	COW	Diğer sözleşmeler ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi
9/COP.16	CRIC	Küresel Çevre Fonu (GEF) ile işbirliği
10/COP.16	COW	2025-2026 iki yıllık program ve bütçesi
11/COP.16	CRIC	UNCCD Stratejik Çerçevesi 1-4 amaçları kapsamında Sözleşme uygulamalarının değerlendirilmesi
12/COP.16	CRIC	Mali akışların değerlendirilmesi

COP16 Karar No	Öneren Birim	Karar Başlığı/Konusu
13/COP.16	CRIC	CRIC 23 İş Programı
14/COP.16	CRIC	CRIC 23'ün yapılacağı yer ve zamanı
15/COP.16	CST	Sürdürülebilir Arazi Kullanım Sistemleri (SLUS) konusunda bilim-politika tavsiyeleri
16/COP.16	CST	Aridite eğilimleri, tahminleri ve etkileri konusunda bilim-politika tavsiyeleri
17/COP.16	CST	PCC 6. Değerlendirme Raporunun SPI analizinden çıkan bilim-politika tavsiyeleri
18/COP.16	CST	Bilgi paylaşımı teknoloji transferi ve yenilik
19/COP.16	CST	Tarım alanlarında toprak ve arazi tahribatından kaçınma, azaltma ve tersine çevirme
20/COP.16	CST	Bilim-Politika Arayüzü'nün (SPI) gelecekteki işlevi
21/COP.16	CST	Bilim-Politika Arayüzü'nün (SPI) 2025-2026 yılları İş Programı
22/COP.16	CST	CST17 İş Programı
23/COP.16	COW	Göçe sebep olan nedenlerden biri olarak, çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklığın ele alınmasında sözleşme kapsamında alınan önlemlerin oynayabileceği olumlu rol
24/COP.16	COW	Politika çerçeveleri ve tematik konuların takibi: Kuraklık

COP16 Karar No	Öneren Birim	Karar Başlığı/Konusu
25/COP.16	COW	Politika çerçeveleri ve tematik konuların takibi: Toplumsal cinsiyet
26/COP.16	COW	Toplumsal cinsiyet meclisinin raporu
27/COP.16	COW	Politika çerçeveleri ve tematik konuların takibi: Kum ve toz fırtınaları
28/COP.16	COW	Politika çerçeveleri ve tematik konuların takibi: Arazi mülkiyeti
29/COP.16	COW	Meralar ve çobanlar
30/COP.16	COP Başkanı	Özel bölüm
31/COP.16	COP Başkanı	Riyad Politika Deklarasyonu
32/COP.16	COW	COP16 ya katılan STK ların deklarasyonu
33/COP.16	COW	Gençlik Forumunun deklarasyonu
34/COP.16	COW	Yerli halkın deklarasyonu
35/COP.16	COW	İş Dünyası Arazi Forumunun raporu
36/COP.16	COW	COP17 İş Programı
37/COP.16	COP Bürosu	Delegasyonların yetkilendirilmesi

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

GENEL KOMİTE (COW) TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR

Genel Komite (COW), Taraflar Konferansı tarafından oturumlar sırasında belirli konular üzerindeki tartışmaları kolaylaştırmak amacıyla oluşturulan bir organdır. Tüm delegelere açık olduğu için bu ismi almıştır. COW çalışmalarını tamamladığında, ortaya çıkan önerileri COP Genel Kurulu'na daha fazla değerlendirme ve olası kabul için sunar. COW oluşturulurken taraf ülkelerin temsilcilerinden bir kişi COW Başkanı olarak seçilmektedir. COW Başkanı müzakerelerin sağlıklı ve güvenli bir şekilde sonuçlandırılarak COW raporunun ve karar önerilerinin COP'a sunulmasından sorumludur. COW, müzakereler sonucu ortaya çıkan karar önerilerini COP'a değerlendirmek ve onaylamak üzere sunmaktadır. COP 16 boyunca gerçekleştirilen toplantılar neticesinde toplam **18** konu başlığı altında alınan COW kararları aşağıda verilmiştir.

Karar 1/COP.16

Sözleşme Kuruluşlarının Çok Yıllık İş Planı (2025-2028)

Taraflar Konferansı,

1/COP.15 kararı sayılı **10/COP.15** sayılı **kararı**, ve hatırlatarak

ICCD/COP(16)/6-ICCD/CRIC(22)/2 ve **ICCD/CRIC(22)/3** sayılı, belgeleri incelemiştir

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin uygulanmasında Tarafların desteklenmesinde Sözleşmenin kurumlarının ve yardımcı organlarının etkin ve koordineli bir şekilde çalışmasının önemini *altını çizerek*,

1. Bu kararın ekinde yer alan 2025-2028 Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sonuç Çerçevesi'nde yer alan Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'nın stratejik yönelimini *onaylar*;
2. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizmanın, çalışmalarını Sözleşme hükümleri ve Taraflar Konferansının on altıncı oturumunda alınan kararlarla tutarlı bir şekilde ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinde belirtilen rehberlik doğrultusunda düzenleyerek, bu kararın ekinde yer alan 2025-2028 Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi sonuç çerçevesini kullanmalarını *talep eder*;
3. Ayrıca Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan, Taraflar Konferansı'nın on yedinci oturumunda ele alınmak üzere, sonuçlara dayalı yönetim yaklaşımını kullanarak 2027-2030 dönemi için Sözleşme'ye yönelik çok yıllık bir iş planı hazırlamalarını *talep eder*.

9.Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Tablo 2. UNCCD'nin 2025- 2028 Yılları İçin Sonuç Çerçevesi

2025-2028 ana sonuçlar	Sonuç göstergeleri
1. Çölleşme ve arazi tahribatını azaltmak için elverişli ortamın sağlanması	Gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerinin belirlenmesinde desteklenen ülke sayısı Arazi Tahribatının Dengelenmesi Hedef Belirleme Programının ikinci aşamasının uygulanmasında desteklenen ülke sayısı Faaliyette olan Barış Ormanı Girişimi programlarının sayısı
2. Kuraklığın etkilerine karşı hazırlıklı olma ve dayanıklılığın artırılması	Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) kuraklık gündemini destekleyen ortaklıkların kapsamı Kuraklıkla ilgili üretilen veya güncellenen bilgi ürünleri ve araçlarının sayısı Tüm bölgelerde kuraklıkla ilgili Öğrenme ve Uygulama Topluluklarının kullanıcı sayısı Kuraklık planlarının önceliklendirilmiş bir yatırım stratejisine dönüştürülmesinde desteklenen ülke sayısı
3. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin UNCCD uygulamasına entegre edilmesi	UNCCD desteği ile geliştirilen ve toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik eden müdahaleleri içeren dönüştürücü projelerin kümülatif sayısı Toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin üretilen veya güncellenen bilgi ürünleri ve araçlarının sayısı Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'daki (GM) kadın ve erkek personel sayısı
4. UNCCD uygulamasına entegre edilmiş güvenli mülkiyet hakkı	UNCCD desteğiyle geliştirilen ve güvenli mülkiyeti teşvik eden müdahaleleri içeren dönüştürücü projelerin kümülatif sayısı Güvenli mülkiyet hakkına ilişkin üretilen veya güncellenen bilgi ürünleri ve araçlarının sayısı

5. UNCCD, kum ve toz fırtınaları (SDS) konusunda küresel iş birliğinin aktif bir ortağıdır	Birleşmiş Milletler Kum ve Toz Fırtınaları ile Mücadele On Yılı'na (2025- 2034) UNCCD'nin dahil olduğu girdi sayısı SDS ile ilgili üretilen veya güncellenen bilgi ürünleri ve araçlarının sayısı SDS değerlendirmelerinin geliştirilmesinde desteklenen ülke sayısı
6. UNCCD karar alma ve uygulama süreçlerinin güncel bilim-politika bilgileriyle yönlendirilmesi	Uygulanan Bilim-Politika Arayüzü çalışma programının kapsamı UNCCD Kılavuzların, raporların ve politika özetlerinin sayısı
7. Güncellenmiş bir UNCCD performans izleme ve uygulama sisteminin değerlendirilmesi	Raporlama platformunda yapılan güncellemelerin kapsamı Kapasite geliştirme etkinliklerinin ve raporlama yöntemleri konusunda eğitilen bireylerin sayısı Ülkelerin kullanımına sunulan yeni veya yükseltilmiş veri setleri, bilgi ürünleri ve raporlama araçlarının sayısı
8. Stratejik iletişim yoluyla UNCCD için küresel gündemde daha büyük bir profil	Arazi ve kuraklık konuları ile UNCCD'ye atıfta bulunan medya haberlerinin sayısı UNCCD dijital kanallarına katılım (web sitesi ziyareti, indirme ve sosyal medya takipçi sayısı)
9. UNCCD'yi desteklemek için stratejik ortaklıklarda ve paydaş katılımında büyüme	Taraflar Konferansına (COP) akreditasyon sayısı Yılda oluşturulan yeni stratejik ortaklık/ iş birliği sayısı
10. Sekretarya ve GM tarafından kaynak seferberliğinin artırılması	UNCCD çalışma planının uygulanması için alınan bütçe dışı kaynaklar Sekretarya, GM ve ortakları tarafından çölleşme, arazi bozulumu, kuraklığa (DLDD) yönelik proje ve girişimler için toplanan toplam fon Sekretarya ve/veya GM tarafından görevlendirilen donör ülke/kuruluş sayısı

11. DLDD için finansmanı harekete geçirmek üzere hızlandırılmış bir amiral gemisi program ve proje hattı	Desteklenen tekliflere karşı onaylanan tekliflerin kümülatif başarı oranı Onaylanan tekliflerin kümülatif toplam bütçesi Üç Rio Sözleşmesine (UNCCD, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi) yönelik ülke taahhütlerinin uygulanmasına katkıda bulunan ve desteklenen tekliflerin kümülatif sayısı Proje Hazırlama Ortaklığı aracılığıyla proje hazırlama, pilot uygulama ve yürütmeyi desteklemek için görevlendirilen ortakların kümülatif sayısı Çok sektörlü odak noktaları ile düzenlenen çok ülkeli/bölgeci proje tasarımı kapasite geliştirme çalıştaylarının kümülatif sayısı
12. UNCCD ve arazi konularında özel sektör katılımının artırılması	Tanınmış bir çevresel, sosyal ve yönetim çerçevesi/raporlama sürecinde arazi/kuraklık konularını işleyen özel sektör kuruluşlarının kümülatif sayısı Özel sektör kuruluşları ile kurulan ortaklıkların kümülatif sayısı Kaldıraç sağlanan özel ve yenilikçi finansmanın kümülatif miktarı Özel sektör veya hayırsever vakıflarla düzenlenen diyalog toplantılarının sayısı
13. Sekretarya ve GM etkin bir şekilde çalışır	Sekretarya ve/veya GM'yi hedef alan COP kararlarının uygulanma yüzdesi Bürolarınki de dahil olmak üzere, zamanında ve etkin bir şekilde düzenlenen resmi UNCCD toplantılarının sayısı Eğitime katılan personel yüzdesi
14. Sekretarya ve GM'nin idaresi etkin bir şekilde ve Birleşmiş Milletler kurallarına uygun olarak işler	Harcanan bütçenin yüzdesi Denetçiler tarafından tavsiye edilen iyileştirmelerin kapsamı

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 5/COP.16

STK'ların UNCCD Toplantı ve Süreçlerine Katılımı

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin **3, 6, 9, 10, 13, 14, 19, 20, 21 ve 22.** maddelerini hatırlatarak,

Ayrıca **5/COP.9, 5/COP.10, 5/COP.11, 5/COP.12, 5/COP.13, 5/COP.14 ve 5/COP.15** sayılı kararları da hatırlatarak,

Çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıktan en çok etkilenen sivil toplum kuruluşlarının Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesine dahil edilmesinin önemini kabul ederek,

Taraflar Konferansının on altıncı oturumunun resmi gündeminin bir parçası olarak sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen açık diyalog oturumlarını memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca Gençlik Forumu, Toplumsal Cinsiyet Grubu ve Taraflar Konferansının on altıncı oturumu sırasında düzenlenen ilk Yerli Halklar Forumunun toplanmasını memnuniyetle karşılayarak,

Sekretarya tarafından gençlerin Sözleşme toplantı ve süreçlerine daha güçlü, etkili ve anlamlı katılımını sağlamak üzere hazırlanan Gençlik Katılım Stratejisi ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Gençlik Grubu, Arazi Kahramanları kampanyası ve Arazi Gençlik Müzakerecileri Programı gibi devam eden girişimleri not ederek,

Sözleşmenin otuzuncu yıldönümü kutlamalarının bir parçası olarak nesiller arası arazi yönetimi ve gençlerin katılımına odaklanan 2024 Çölleşme ve Kuraklık Gününün küresel olarak kutlanmasına ev sahipliği yaptığı için Almanya Hükümetine takdirlerini ifade ederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi kapsamında gençlerin sesine görünürlük kazandırmak için Sözleşme Tarafları ve sekretarya tarafından yürütülen artan çalışmaları not ederek,

1. Tarafları, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerine uygun şekilde sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte katılmaya ve ilgili ulusal paydaşlar arasında ortaklık ve iş birliğini teşvik ederek onların kolektif uzmanlık, kaynak ve ağlarından yararlanmaya teşvik eder;
2. Sekretaryadan, bölgesel ofisleri de dahil olmak üzere, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklık konularında aktif ve etkili olan farklı paydaş gruplarıyla, bu grupları Sözleşmenin uygulanmasına aşamalı olarak dahil etmek amacıyla, küresel olarak etkili iletişimi ve erişimi geliştirmesini talep eder;
3. Ayrıca sekretaryadan (i) Taraflar Konferansı usul kurallarına uygun akredite edilmiş sivil toplum kuruluşlarının Sözleşme kapsamındaki toplantı ve süreçlere katılımını kolaylaştırmasını ve (ii) sivil toplum kuruluşlarını da hedefleyen kapasite geliştirmenin sağlanmasını talep eder;
4. Taraflar Konferansına akredite sivil toplum kuruluşu bulunmayan veya az sayıda ülkeleri, Taraflar Konferansı oturumlarında ve alt organlarında sivil toplum kuruluşlarının, özellikle de yerli halklar, yerel topluluklar, kırsal alanlarda yaşayan insanlar, kadınlar, gençler ve engelliler dahil olmak üzere hassas durumdaki insanlarla çalışan sivil toplum kuruluşlarının daha dengeli ve adil bir şekilde temsil edilmesini sağlamak için kuruluşlarının uluslararası düzeyde Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi sürecine katılımını kolaylaştırmaya teşvik eder;
5. Sekretaryadan yerli halklar, yerel toplum örgütleri, gençlik, çiftçi örgütleri, çoban örgütleri kadın örgütleri, engelli bireyler, yerel yönetimler ve parlamenterler de dahil olmak üzere kilit paydaşlarla çalışmaya devam etmesini talep eder.
6. Sekretaryadan, mevcut mali kaynaklar dahilinde, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Gençlik Grubu'nun toplanmasını, Arazi Kahramanları kampanyasını ve Arazi Gençlik Müzakerecileri Programı gibi gençlerin öncülük ettiği diğer girişimleri desteklemek de dahil olmak üzere, Tarafları ve diğer paydaşları Gençlik Katılım Stratejisini uygun şekilde uygulamaları için desteklemesini ve yönlendirmesini talep eder;

7. Ayrıca sekretaryadan, 15. paragrafta talep edilen rapora gençlerin Sözleşme'nin uygulanmasına katılımına ilişkin bir değerlendirme eklemesini ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerine anlamlı katılımlarının nasıl hızlandırılabilceğine ilişkin en iyi uygulamaları sunmasını talep eder;
8. Tarafları, fonların mevcudiyetine bağlı olarak, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi karar alma süreçlerinde akredite gençlik temsilini arttırmak için çaba göstermeye teşvik eder;
9. Sekretaryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep eder:
 - (a) Taraflar, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi kurum ve organları, Birleşmiş Milletler kuruluşları ve sivil toplum, özellikle de yerli halklar ve yerel topluluklar arasında, Taraflar Konferansının on yedinci oturumundan önce, yerli halkların ve yerel toplulukların Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesine katılımının güçlendirilmesi konusunda istişarelerin kolaylaştırılması;
 - (b) Sözleşme ilkelerine uygun, temsil kabiliyetini ve yerli halkların yanı sıra yerel toplulukların özgün perspektiflerini ve önceliklerini garanti altına alan bir yaklaşımı temin ederek, uygun olduğu şekilde, Yerli Halklar Grubu ve Yerel Topluluklar Grubunun oluşturulması ilgili görev tanımlarının geliştirilmesini destekleyin;
 - (c) Gelecekteki eylemler için tavsiyeler de dahil olmak üzere, 15. paragrafta talep edilen raporda bu çabaların uygulanmasına ilişkin rapor verilmesi;
10. Ayrıca, İcra Direktöründen, önceki kararlara uygun olarak, Taraflar Konferansının on altıncı oturumundan hemen sonra başlayacak bir sonraki Taraflar Konferansına kadar Sivil Toplum Örgütleri Paneline üyeliğin yenilenmesini kolaylaştırmasını talep eder;

11. Sekretaryayı, kaynakların uygunluğuna bağlı olarak, sivil toplum örgütlerinin çok taraflı çevre anlaşmalarına ve Birleşmiş Milletler organlarına katılımına ilişkin usul ve uygulama kurallarını Taraflar Konferansının on yedinci oturumunda görüşülmek üzere derlemeye davet eder;
12. Sekretaryadan, sivil toplum örgütleriyle etkileşimi kolaylaştırmak ve sivil toplumun Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerine aktif katılımını sağlamak için mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya devam etmesini talep eder;
13. Gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını, sivil toplum kuruluşlarını ve özel sektör kuruluşlarını, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerinde ve Sivil Toplum Kuruluşları Paneli tarafından yürütülen çalışmalarda sivil toplum kuruluşlarının daha geniş, daha dengeli ve adil coğrafi temsiliyi sağlamak amacıyla Sözleşmenin Ek Fonu ve Özel Fonuna önemli ölçüde ve derhal katkıda bulunmayı değerlendirmeye davet eder;
14. Sivil Toplum Örgütleri Panelinden, sekretarya aracılığıyla, bir sonraki oturumunda Taraflar Konferansına faaliyetleri hakkında rapor vermesini talep eder;
15. Ayrıca sekretaryadan Taraflar Konferansının on yedinci oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin rapor vermesini talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 6/COP.16

Özel Sektörün UNCCD Toplantı ve Süreçlerine Katılımı

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin **6, 17 ve 20.** maddelerini hatırlatarak,

Ayrıca **6/COP.12, 6/COP.13, 6/COP.14 ve 6/COP.15** sayılı kararları da hatırlatarak,

Sözleşmenin ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin uygulanmasında özel sektörün katılımının önemini vurgulayarak,

Sürdürülebilir Arazi Yönetimi İş Forumu'nun sonuçlarını ve sekretarya ve Küresel Mekanizma tarafından üstlenilen girişimlere ilişkin ICCD/COP(16)/13 sayılı belgede sağlanan bilgileri not ederek,

- 1.** Sekretarya ve Küresel Mekanizma'dan çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla mücadeleye ilişkin en iyi uygulamaların ve kılavuzların geliştirilmesi ve iyileştirilmesi konusunda Taraflar, özel sektör ve ortaklarla iş birliği yapmasını talep eder;
- 2.** Ayrıca Küresel Mekanizma'dan, özel sektör desteğini, finansman akışını ve teknoloji transferini teşvik etmek amacıyla arazinin korunması, restore edilmesi ve sürdürülebilir şekilde yönetilmesi ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığa karşı direnç oluşturulması için özel sektör katılım stratejisini daha da geliştirmesini talep eder;
- 3.** Ayrıca, Sekretarya ve Küresel Mekanizma'dan, kendi yetkileri dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine tabi olarak ve ilgili mali ve teknik ortaklarla iş birliği içinde, özel sektör katılımını destekleme ve inovasyonu teşvik etme çabalarını hızlandırmalarını talep eder;

- (a)** Sürdürülebilir arazi ve su kullanımı kararlarını çevresel, sosyal ve yönetim standartlarına entegre etmeye odaklanarak Business4Land Stratejisinin uygulanması;
 - (b)** Sözleşmenin uygulanmasında özel sektör katılımı için ana araç olarak Business4Land Girişimini geliştirmeye devam edilmesi;
 - (c)** Çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığa karşı dayanıklılığı ele almak ve sürdürülebilir arazi yönetimini teşvik etmek için kamu-özel sektör ortaklıklarının teşvik edilmesi, gönüllü ve karşılıklı kalınan şartlarda teknoloji transferi ve yenilikçi finansal planlar da dahil olmak üzere etki yatırımı fırsatlarının belirlenmesi ve teşvik edilmesi;
 - (d)** Yenilikçi projelerin geliştirilmesi ve özel sektör için cazip hale getirilmesi;
 - (e)** Özellikle kum ve toz fırtınaları gibi yeni ve gelişmekte olan ilgi ve endişe alanlarında yenilikçi finansman mekanizmalarının uygulanabilirliğini ve kullanılabilirliğini değerlendirmek için pilot projeler geliştirilmesi;
 - (f)** Küresel Mekanizma tarafından geliştirilen veya pilot olarak uygulanan modellerin diğer bölgelere yaygınlaştırılması için seçeneklerin araştırılması;
 - (g)** Arazi restorasyon endüstrisinin geliştirilmesi konusunda G20 Küresel Arazi Girişimi (GLI) ile iş birliği yapılması;
 - (h)** İlgili ortaklar ve özel sektör temsilcileri ile iş birliği içinde, Taraflar Konferansının on yedinci oturumunun oturum aralarında sekizinci Sürdürülebilir Arazi Yönetimi İş Forumunun düzenlenmesinin kolaylaştırılması;
- 4.** Tarafları, iş ve sanayi kuruluşlarını Business4Land Girişimini desteklemeye ve sürdürülebilir arazi yönetimi ve arazi tahribatının dengelenmesine ulaşılmasına katkı için gönüllülük esasına dayalı olarak belirli taahhütler sunmaya davet eder;

5. Küresel Mekanizma'dan, Taraflar Konferansı oturumlarıyla bağlantılı olarak düzenlenen Sözleşme'nin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi'nin gelecek oturumlarında sunulmak üzere, kaynakların seferber edilmesine ilişkin raporuna, özel sektörün Sözleşme'nin uygulanmasına katılımını ve dahil edilmesini kolaylaştırmak ve teşvik etmek için alınan önlemleri dahil etmesini talep eder;
6. Ayrıca sekretaryadan, özel sektörün Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerine katılımını kolaylaştırmak ve teşvik etmek için alınan tedbirler hakkında Taraflar Konferansının gelecek oturumlarına rapor vermesini talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 7/COP.16

Sözleşme ve UNCCD 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin Uygulamalarının Geliştirilmesi

Taraflar Konferansı,

7/COP.13, 7/COP.14 ve 7/COP.15 sayılı kararları hatırlatarak,

UNCCD 2018-2030 Stratejik Çerçevesi Ara Dönem Değerlendirme Sürecini Gözetmek Üzere Hükümetlerarası Çalışma Grubunun, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin ara dönem değerlendirme sürecini yürütme ve denetleme çalışmalarını takdirle karşılamaktadır,

ICCD/COP(16)/2 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin uygulanmasında Tarafların, Sözleşme kurum ve organlarının ve çok sayıda ortak ve işbirliğinin kaydettiği ilerlemeyi, özellikle de arazi tahribatının dengelenmesi sürecinin ilerletilmesi, kuraklık konusunda etkili eylem için temel oluşturulması ve diğer başarıların yanı sıra arazi ve kuraklık konularının küresel gündemde görünürlüğünün artırılmasını takdirle karşılayarak,

Çölleşme ve arazi bozulmasını önlemek, azaltmak ve tersine çevirmek ve dünya çapında kuraklığın etkilerini hafifletmek, uyum sağlamak ve yönetmek için önlemleri ve küresel ve bölgesel iş birliğini daha da geliştirmenin ve genişletmenin önemini vurgulayarak ve gelişmiş ülke Taraflardan ve diğer Taraflardan, ilgili Birleşmiş Milletler kurumlarından, uluslararası finans kuruluşlarından ve özel sektör kuruluşlarından önemli, yeterli, zamanında ve öngörülebilir ek kaynakları daha fazla harekete geçirmenin önemini kabul ederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesi hükümlerinin ve Birleşmiş Milletler ile Mücadele Sözleşmesi sürecinde alınan kararların ve sağlanan rehberliğin ulusal koşullara uygun olarak etkili, entegre, tutarlı, çok paydaşlı ve geniş ölçekli uygulamaya dönüştürülmesinin önemini kabul ederek,

Ayrıca Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin bu tür büyük ölçekli, çok paydaşlı uygulamalar için etkili bir katalizör olma potansiyelini de kabul ederek,

1. Tarafları ve ilgili paydaşları, Sözleşmenin uygulanmasını ulusal politikalara, planlama ve bütçeleme sistemlerine ve iş birliği ve ortaklık düzenlemelerine entegre etmek amacıyla, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantılarına hazırlıkta ve bu toplantıların takibi ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi sürecinde tartışılan konular hakkında ulusal bilgi paylaşımını ve koordinasyonu geliştirmeye davet eder;
2. İcra Direktöründen, ilgili bölgesel ve uluslararası örgütlerden ve Birleşmiş Milletler organlarından, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi konularında ulusal bilgi paylaşımını ve koordinasyonu geliştirmek için ulusal odak noktalarının, bilim ve teknoloji muhabirlerinin ve bunların ilgili ofislerinin kapasitelerini, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak desteklemelerini talep eder;
3. Ayrıca İcra Direktöründen, Taraflar Konferansına danışarak, arazi tahribatının dengelenmesi kavramını ve metodolojisini basit, öznlü ve politika yapıcılar ve halk tarafından kolayca anlaşılabilir somut bir araca dönüştürmesini ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığı ele almak için dönüştürücü projelerin geliştirilmesini desteklemesini talep eder;
4. Ayrıca sekreteryadan ulusal odak noktaları ve bilim ve teknoloji muhabirleri ile bunların kurumlarına Sözleşme'nin uygulanmasını desteklemek amacıyla ulusal ve yerel düzeylerde Sözleşme ile ilgili bilgilerin etkin bir şekilde koordine edilmesi ve paylaşılmasına yönelik ulusal çabalarda yardımcı olmak üzere tavsiyeler hazırlamasını talep eder;
5. Tarafları, sürdürülebilir arazi ve su yönetimini teşvik eden projeler/girişimler, arazi restorasyonu, kuraklığa karşı direnç oluşturma, uzman eğitimi, kapasite geliştirme, başarıların tanınması ve yenilikçi yaklaşımlar da dahil olmak üzere en iyi uygulamaların geliştirilmesi, iyileştirilmesi, gösterilmesi ve teşvik edilmesi de dahil olmak üzere Sözleşmenin ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde uygulanmasını ilerletmek için tedbirler geliştirmeye ve uygulamaya davet eder; Sekreteryaya

ve Küresel Mekanizma'dan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını ve özel sektör kuruluşlarını bu tür tedbirlerin belirlenmesi ve kullanılmasında Taraflara yardımcı olmaya davet eder;

6. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan doğa temelli çözümler ve/veya ekosistem temelli yaklaşımlar, ekosistem hizmetleri için ödeme planları, agroekoloji, tarımsal ormancılık ve diğer sürdürülebilir tarım uygulamaları gibi çevresel ve sosyo-ekonomik kazanımları birleştirme potansiyeli yüksek olan sürdürülebilir arazi ve su yönetimi uygulamaları ve yaklaşımlarını geliştirmeye, tanımlamaya ve kullanımını teşvik etmeye devam etmelerini ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ile ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşılmasına katkıda bulunan projeler üzerinde iş birliği yapmalarını talep eder;
7. Ayrıca sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın ele alınmasıyla ilgili en iyi uygulamalar ve kılavuzların geliştirilmesi ve iyileştirilmesi konusunda Taraflar, özel sektör ve ortaklarla iş birliği yapmasını talep eder;
8. Ayrıca Küresel Mekanizma'dan, özel sektör desteğini, finansman akışını ve teknoloji transferini teşvik etmek amacıyla arazinin korunması, eski haline getirilmesi ve sürdürülebilir şekilde yönetilmesi ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığa karşı direnç oluşturulması için özel sektör katılım stratejisini daha da geliştirmesini talep eder;
9. Çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın herkesi etkilediğini ve gözlemlenen ve öngörülen eğilimlerin kuraklığın arttığını gösterdiğini kabul ederek, etkilenmeyen olarak sınıflandırılan Tarafları, gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerini belirlemek ve ulusal raporlar sunmak da dahil olmak üzere Sözleşmeyi ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesini uygulamalarını geliştirmeye teşvik eder, ve İcra Direktöründen, etkilenmeyen olarak sınıflandırılan Tarafların ulusal durumlarını, amaçlarını,

eylemlerini ve ihtiyaçlarını Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi sürecine en iyi nasıl entegre edebilecekleri ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi çerçevesinde bir sonraki raporlama döngülerine nasıl katılabilecekleri konusunda istişarede bulunmasını talep eder;

- 10.** Arazi bozulmasının önemli bir kısmının kurak, yarı kurak ve yarı nemli alanların ötesinde meydana geldiğine dikkat çekerek, tüm Tarafların ulusal ve bölgesel düzeylerde gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerine ulaşmaya çalışırken, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın yanı sıra bunların olumsuz küresel etkilerini ele almak için Sözleşme araçlarını kullanabileceklerini teyit eder;
- 11.** İcra Direktöründen, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, yeni eğilimleri dikkate alarak ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığın herkesi etkilediğini kabul ederek, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığı ele almak için siyasi taahhüt ve iş birliğini derinleştirmede Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin küresel rolünü ve önemini en iyi nasıl yeniden teyit edebileceği konusunda Taraflar arasında genel ve kapsamlı bir tartışma başlatmasını talep eder ve ayrıca sekreteryadan bu süreçten kaynaklanan tavsiyeleri 28. paragrafta talep edilen raporda sunmasını talep eder;
- 12.** Tarafları, uygun olduğu hallerde, entegre eylemler ve yaklaşımlar yoluyla üç Rio Sözleşmesi'nin planlama ve uygulama süreçlerinde ulusal düzeyde sinerjiden yararlanmaya teşvik eder;
- 13.** Tarafları, özellikle doğa temelli çözümlerin ve/veya ekosistem temelli yaklaşımların uygulanmasının hızlandırılması ve ölçeklendirilmesi yoluyla çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklık ile bunların iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik kaybıyla olan bağlantılarıyla mücadele etmek için bütüncül ve entegre eylemlere öncelik vermeye davet eder.
- 14.** Ayrıca Tarafları, uygun olduğu şekilde, politika dağınıklığını en aza indirmek amacıyla Rio Sözleşmeleri'nin ulusal odak

noktaları ve diğer ilgili uluslararası süreçler arasında iş birliğini teşvik etme fırsatlarını araştırmak üzere ulusal düzeyde çaba sarf etmeye davet eder;

- 15.** Sekreteryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, her bir sözleşme kapsamında toplanan verilerin paylaşımını teşvik etmesini, ortak bilim-politika yayınları başlatmasını, ülkelerin üç Rio Sözleşmesinin hedeflerini birbirine bağlayan projeler, pilot projeler ve programlardan çıkarılan derslere ve vaka çalışmalarına erişimini geliştirmesini, bilgi yönetim sistemlerinin birlikte çalışabilirliğini geliştirmeyi düşünmesini ve sinerji için çalıştayları ve farkındalık yaratma çabalarını teşvik etmesini talep eder;
- 16.** Ayrıca Küresel Mekanizma'dan, arazi kullanım hakkının tesis edilmesi, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın ele alınması ve arazi tahribatının dengelenmesinin sağlanması konularında toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların güçlendirilmesini teşvik eden ve entegre eden öncü girişimler ve projeler tasarlamak üzere ortaklıklar kurmaya, güçlendirmeye ve değerlendirmeye devam etmesini talep eder;
- 17.** Ayrıca sekreteryadan, kaynakların uygunluğuna bağlı olarak, özellikle yerli halklar ve yerel topluluklar için, "Onun Arazisi, Onun Hakları" gibi kadınların arazi mülkiyet haklarının tanınması ve genişletilmesi için hazırlanan savunuculuk kampanyaları gibi Rio Sözleşmeleri kapsamında kadınların arazi hakları konusundaki diğer kilit aktörler arasındaki sinerjiden yararlanmaya odaklanan çalıştayların yarattığı işbirlikçi çalışmalar dikkate alınarak, diğer Rio Sözleşmeleri ve ilgili sözleşmeler ve uluslararası örgütlerle iş birliğini sürdürmesini ister;
- 18.** Sekreteryaya ve Sözleşmenin ilgili organlarından, kendi yetkileri dahilinde ve diğer ilgili sözleşmeler ve uluslararası örgütler, kurumlar ve ajanslarla iş birliği içinde, uygun olduğu şekilde ve finansman mevcudiyetine tabi olarak, (i) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin mevcut 2018-2030 Stratejik Çerçevesini takiben bir sonraki Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi stratejik çerçevesi için ve

(ii) bir sonraki stratejiyle ilişkili izleme ve raporlama süreci için Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesindeki toplumsal cinsiyet veri açığını kapatmak ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığın erkekler, kadınlar, erkek çocukları ve kız çocukları üzerindeki farklılaşan etkisinin daha iyi değerlendirilmesi için etkili ve anlamlı cinsiyete özgü göstergeler geliştirmelerini talep eder;

19. 20/COP.16 sayılı karar (Bilim-Politika Arayüzünün gelecekteki işleyişi hakkında) uyarınca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin bilim-politika rehberliğinin ülkelerin ihtiyaçlarına cevap verebilirliğini arttırmak için ve bilimsel bulguların karar vericilerin pratik uygulamalarına aktarılmasında sekreteryaya sağlanan rehberlik için Bilim-Politika Arayüzünün görev süresinin yenilenmesini memnuniyetle karşılar;

20. Sekreteryadan (i) Tarafların mevcut veri toplama ve doğrulama görevlerini kolaylaştıracak olasılıkları belirlemek için farklı raporlama çerçevelerini ve sistemlerini araştırmaya devam etmesini ve (ii) ulusal raporlama için kapasite geliştirme faaliyetlerini artırmasını talep eder;

21. Sözleşmenin kapsamı ve yetkisi dahilinde, 4/COP.16 sayılı kararda (Taraflar Konferansına sunulacak raporların kalitesi ve formatlarının yanı sıra bilgi iletimi prosedürlerinin iyileştirilmesi) belirtilen sürece uygun olarak, (i) UNCCD 2018-2030 Stratejik Çerçevesi Ara Dönem Değerlendirmesi Hükümetlerarası Çalışma Grubunun raporunda yer alan diğer hususların yanı sıra, öğrenilen derslere dayanarak, Birleşmiş Milletler Çölleşme Mücadele Sözleşmesinin 2030 sonrası Stratejik Çerçevesi için amaç ve hedefleri içerebilecek temel unsurları belirlemek; ve (ii) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin stratejik hedeflerine ilişkin ulusal raporlama için mevcut göstergelerin, Sözleşmenin 2030 sonrası stratejik çerçevesi için daha duyarlı hale getirilmesi amacıyla kapsamlı bir analizinin yapılması ve gelecekteki metodolojilerin uygulanabilir, anlaşılması kolay ve Tarafların kapasiteleri dahilinde olmasını sağlamak üzere Sözleşmenin gelecekteki stratejik çerçevesi üzerine bir Hükümetlerarası Çalışma Grubu kurulmasını memnuniyetle karşılar;

22. Küresel Mekanizma ve Sekreteryadan, kendi yetkileri dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine göre ve ilgili mali ve teknik ortaklarla iş birliği içinde, yüksek etkili, çok ülkeli büyük ölçekli girişimlere, projelere ve programlara daha fazla odaklanmalarını ve Küresel Mekanizmanın, çeşitli kaynaklardan (örn.Yeşil İklim Fonu, bölgesel kalkınma bankaları, farklı Küresel Çevre Fonu odak alanları, hayırseverler, özel sektör ve yenilikçi finansman kaynakları aracılığıyla) yararlanmalarını ister;

23. Küresel Mekanizmayı, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığın yanı sıra kum ve toz fırtınalarını ele alan çok ülkeli, büyük ölçekli projelerin geliştirilmesi için kaynak seferberliğinde bölgesel kuruluşlarla iş birliğini geliştirmeye davet eder;

24. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan, kaynak seferberliği çabalarının ilerlemesini ve büyük ölçekli projelerin uygulanmasını takip etmek için izleme ve raporlama mekanizmalarının şeffaflığını güçlendirmelerini talep eder;

25. Tarafları, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerine uygun şekilde sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte katılmaya ve ilgili ulusal paydaşlar arasında ortaklık ve iş birliğini teşvik ederek onların kolektif uzmanlık, kaynak ve ağlarından yararlanmaya teşvik eder;

26. Sekreteryadan, bölgesel ofisleri de dahil olmak üzere, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklık konularında aktif ve etkili olan farklı paydaş gruplarıyla, bu grupları Sözleşmenin uygulanmasına aşamalı olarak dahil etmek amacıyla, küresel olarak etkili iletişimi ve erişimi geliştirmesini talep eder;

27. Ayrıca sekreteryadan (i) Taraflar Konferansı usul kurallarına uygun akredite edilmiş sivil toplum kuruluşlarının Sözleşme kapsamındaki toplantı ve süreçlere katılımını kolaylaştırmasını ve (ii) sivil toplum kuruluşlarını da hedefleyen kapasite geliştirmenin sağlanmasını talep;

28. Ayrıca sekreteryadan Taraflar Konferansının on yedinci oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin bir rapor sunmasını talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 8/COP.16

Diğer Sözleşmeler ve Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmesi

Taraflar Konferansı,

9/COP.13, 8/COP.14 ve 8/COP.15 sayılı kararları hatırlatarak,

Çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklık, iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik kaybı arasındaki karşılıklı bağımlılık ve bağlantıların ve bu sorunların etkili, entegre ve tutarlı bir şekilde ele alınması için politikalara, eylemlere ve kapsamlı yaklaşımlara duyulan ihtiyacını kabul ederek,

Ayrıca Sözleşmenin uygulanmasının, diğerlerinin yanı sıra Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Taraflar Konferansının on beşinci toplantısında kabul edilen Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi, 2021-2030 Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılı, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması dahil olmak üzere ilgili kuruluşlar ve uluslararası araçlarla sinerjiden yararlanmak için güçlü ve etkili iş birliklerinden yararlandığını kabul ederek,

Arazi Bozulumunun Azaltılması ve Karasal Habitatların Korunmasının Geliştirilmesine yönelik Yirmiler Grubu Küresel Girişimi ve Uluslararası Kuraklığa Dayanıklılık İttifakı gibi mevcut ortaklıkların geliştirilmesi ve yeni ortaklıkların kurulmasında kaydedilen ilerlemenin yanı sıra Sözleşme'nin hedeflerinin uygulanmasını desteklemek üzere Rio Sözleşmeleri Ortak İrtibat Grubu aracılığıyla diğer Rio Sözleşmeleriyle faaliyetlerin koordine edilmesine yönelik yenilenen çabaları memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca, üç Rio Sözleşmesinin birbirini takip eden başkanlıklarının iklim, biyoçeşitlilik ve arazi gündemleri arasında daha fazla sinerji yaratılmasına yönelik devam eden çabalarını memnuniyetle karşılayarak,

Üç Rio Sözleşmesinin uygulanmasında sinerjinin önemini vurgulayan Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin ara dönem değerlendirmesinin bulgu ve tavsiyelerini not ederek,

Çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın ele alınması ve arazi tahribatının dengelenmesinin iklim değişikliği ve biyoçeşitlilik hedeflerine temel bir katkı sağlayacağından Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin rolünün yükseltilmesi gerektiğinin altını çizerek,

Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi Girişiminin 9/COP.13 sayılı karara cevaben kurulduğunu hatırlatarak ve Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi girişiminin veri kalitesi standartlarının, eğitim programlarının ve Arazi Tahribatının Dengelenmesinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasına yönelik pratik araçların geliştirilmesine yaptığı önemli katkıyı takdirle kabul ederek,

Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesinin uygulanması için Biyoçeşitlilikle ilgili Sözleşmeler arasında iş birliği konulu Bern III Konferansının sonuçlarını not ederek;

1. Tarafları, uygun olduğu hallerde, entegre eylemler ve yaklaşımlar yoluyla üç Rio Sözleşmesinin planlama ve uygulama süreçlerinde ulusal düzeyde sinerjiden yararlanmaya teşvik eder;
2. Tarafları, özellikle doğa temelli çözümlerin ve/veya ekosistem temelli yaklaşımların uygulanmasının hızlandırılması ve ölçeklendirilmesi yoluyla çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklıkla ve bunların iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik kaybıyla olan bağlantılarıyla mücadele etmek için bütüncül ve entegre eylemlere öncelik vermeye davet eder;
3. Ayrıca Tarafları, uygun olduğu şekilde, politika dağınıklığını en aza indirmek amacıyla Rio Sözleşmelerinin ulusal odak noktaları ve diğer ilgili uluslararası süreçler arasında iş birliğini teşvik etme fırsatlarını araştırmak üzere ulusal düzeyde uygulamaya davet eder;
4. Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi Girişimini (i) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi sekreteryası ile tam iş birliği içinde, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi göstergesi 15.3.1'e ilişkin ulusal raporlama da dahil olmak üzere, Arazi Tahribatının Dengelenmesini sağlamak için Yeryüzü Gözlem verilerinin alımını ve kullanımını kolaylaştırmaya, analitik araçlar arasında birlikte çalışabilirliği

artırmaya ve planlama, izleme, raporlama ve karar alma süreçleri için ulusal ve yerel kapasiteyi geliştirmeye devam etmeye; (ii) mekansal verileri ekonomik ve sürdürülebilir arazi yönetimi verileriyle tamamlayan girişimlerle ortaklıkları teşvik etmeyi düşünmeye davet eder;

5. Ayrıca gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, uluslararası finans kuruluşlarını, sivil toplum örgütlerini ve özel sektör kuruluşlarını, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığı ele almak için küresel ortaklıklar, ittifaklar ve koalisyonların yanı sıra bölgesel ve ikili iş birliğine mali veya aynı katkıda bulunmayı düşünmeye davet eder;
6. Sekreteryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, her bir sözleşme kapsamında toplanan verilerin paylaşımını teşvik etmesini, ortak bilim-politika yayınları başlatmasını, ülkelerin üç Rio Sözleşmesinin hedeflerini birbirine bağlayan projeler, pilot projeler ve programlardan çıkarılan derslere ve vaka çalışmalarına erişimini geliştirmesini, bilgi yönetim sistemlerinin birlikte çalışabilirliğini geliştirmeyi düşünmesini ve sinerji için çalıştayları ve farkındalık yaratma çabalarını teşvik etmesini talep eder;
7. Sekreteryaya ve ilgili Sözleşme organları ve kurumlarından, kendi yetkileri ve mevcut kaynakları dahilinde, aşağıdaki hususları yerine getirmelerini talep eder:
 - (a) Özellikle G20 Küresel Arazi Girişimi, Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi Girişimi, Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılı 2021-2030, Changwon Girişimi, Uluslararası Kuraklığa Dayanıklılık İttifakı, Barış Ormanı Girişimi ve diğer tamamlayıcı girişimlerle iş birliği yaparak Sözleşmenin uygulanmasını güçlendiren, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığı ele alan ve gönüllü ulusal Arazi Tahribatının Dengelenmesi hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olan mevcut ortaklıkları güçlendirmeye yeni ortaklıklar aramaya devam etmek;

- (b) Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteraryaları ile, Rio Sözleşmeleri Ortak İrtibat Grubu aracılığıyla ortak çalışmaların yanı sıra diğer çok taraflı çevre anlaşmaları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşları ve diğer ortaklarla, Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi politika çerçevelerinin uygulanmasına ilişkin en iyi uygulamaları ve pratik araçları, teknik rehberliği ve kapasite geliştirmeyi sağlamak da dahil olmak üzere, kendi yetkileri dahilinde iş birliğini güçlendirmeye devam etmek;
 - (c) Tarafları, ulusal odak noktalarının ofisleri ve diğer kilit paydaşlar arasındaki koordinasyonu artırma konusunda desteklemeye devam etmek ve ilgili kuruluşlar ve ağlarla ortaklaşa olarak, kamu sektöründeki politika yapıcılarının yanı sıra kadınlar, gençler, sivil toplum kuruluşları, yerli halklar, yerel topluluklar, arazi sahipleri ve arazi yöneticileri, çiftçi topluluğu ve çobanlar, medya ve özel sektör dahil olmak üzere ilgili paydaşlar için farkındalık yaratma ve bilgi yayma stratejileri de dahil olmak üzere paydaş katılım planları geliştirmek ve uygulamak;
 - (d) Rio Sözleşmeleriyle ilişkili bilimsel organların kendi yetkileri dahilinde (Biy çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformu, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli, Bilim-Politika Arayüzü) ve sözleşmeler genelinde ortak hedeflere ulaşılması için bilimsel temel oluşturmak amacıyla veri sağlayan diğer ilgili girişimlerle bağlantılarının güçlendirilmesine yönelik çabaların yoğunlaştırılmasına devam etmek.
8. Ayrıca sekreteryadan Taraflar Konferansının on yedinci oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin bir rapor sunmasını talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 10/COP.16

2025-2026 İki Yıllık Program ve Bütçesi

Taraflar Konferansı,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansı mali kurallarını ve değişikliklerini hatırlatarak,¹

Ayrıca **1/COP.15** sayılı kararı ve **10/COP.15** sayılı kararı,da *hatırlatır*

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi bütçesinin nominal olarak sıfır büyümeye devam etmesi ve maaş giderlerindeki sürekli artışın, Sekretarya ve Küresel Mekanizmanın Taraflar Konferansı tarafından kendilerine verilen işleri yerine getirebilmeleri için gerekli finansmanın sürdürülebilirliğini etkilediğini not ederek,

2025-2026 bütçesinin değerlendirilmesine Tarafların erken katılımı için sekretarya tarafından alınan tedbirleri takdirle not ederek,

Sekretarya ve Küresel Mekanizma tarafından program ve bütçeye ilişkin olarak hazırlanan belgelerde yer alan bilgileri dikkate alarak

A. 2025-2026 iki yıllık dönemi için program bütçesi

1. 2025-2026 iki yıllık dönemi için aşağıdaki Tablo 3'te belirtilen amaçlar doğrultusunda 17.744.748 Avro tutarındaki program bütçesini onaylar;
2. Almanya Hükümetine, çekirdek bütçeye iki yılda bir yaptığı 1.022.584 Avroluk gönüllü katkı ve sekretaryaya ev sahibi Hükümet olarak yaptığı 1.022.584 Avroluk özel katkı (Bonn Fonu) için takdirlerini ifade eder;
3. Aşağıdaki Tablo 4'te yer alan program bütçesine ilişkin personel tablosunu onaylar;

¹ Bkz. karar 2/COP.1, ek; karar karar 10/COP.14; 10/COP.13; ve karar .15.

² ICCD/COP(16)/5; ICCD/COP(16)/6-ICCD/CRIC(22)/2ICCD/COP; ; (16)/7; ICCD/CRIC(22)/3(16)/8ICCD/COPICCD/COP(16)/10 .(16)/9; ve belgelerine bakınız

4. İşletme sermayesi rezervinin seviyesini, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Çekirdek Bütçesi için Güven Fonundaki tahmini yıllık harcamanın yüzde 12'si seviyesinde tutmaya karar verir;
5. Bu kararın ekinde yer alan 2025-2026 yılları için gösterge katkı ölçeğini kabul eder; Genel Kurul tarafından kabul edildikten sonra, 2025-2027 üç yıllık dönemi için revize edilmiş değerlendirme ölçeği 2026 yılı için değerlendirilen katkıların hesaplanmasında uygulanacaktır;
6. Sözleşmenin tüm Taraflarını, Taraflar Konferansının mali kurallarının 14 (a) paragrafını dikkate almaya ve çekirdek bütçeye katkılarını derhal ödemeye çağırır;
7. İcra Direktörüne, aşağıdaki Tablo 3'te belirtildiği üzere, ana ödenek kalemlerinin her biri arasında, bu ödenek kalemleri için toplam tahmini harcamanın yüzde 20'sine kadar transfer yapma yetkisi verir, ancak bu tür her bir ödenek kaleminin yüzde eksi 25'ine kadar ilave bir sınırlama uygulanır ve İcra Sekreterinden bu tür transferler hakkında Taraflar Konferansına rapor vermesini talep eder;
8. Ayrıca, 12.666.038 Avro'yu aşmayacak personel giderleri bütçesi dahilinde, aşağıdaki Tablo 4'de belirtildiği, onaylanmış personel tablosuna ek olarak daha alt düzey pozisyonlar oluşturması için İcra Direktörüne yetki verir; ve İcra Sekreterinden Taraflar Konferansının on yedinci oturumuna oluşturulan ve doldurulan pozisyonlar hakkında rapor vermesini talep eder;
9. Genel Kurulu, 2025 ve 2026 yıllarına ilişkin konferans ve toplantı takvimine, Taraflar Konferansı ve alt organlarının iki yıllık dönem için öngörülen oturumlarını dahil etmeye davet eder;
10. Genel Kurul'un Birleşmiş Milletler olağan bütçesinde bu faaliyetler için kaynak ayrılmamasına karar vermesi halinde, 2025-2026 iki yıllık dönemi için program bütçesine eklenmek üzere, konferans hizmetleri için 2.252.090 Avro tutarında aşağıdaki tablo 3'te belirtilen bir acil durum bütçesini onaylar;

11. Paragraf 11’de belirtilen amaca yönelik gönüllü katkıların mahsup edilmesinin bu miktara ulaşmaması halinde, bakiyenin konferans hizmetlerine yönelik beklenmedik durum bütçesinden karşılanmasına karar verir;
12. Taraflar Konferansının on yedinci oturumunun Almanya’nın Bonn kentinde düzenlenmesi halinde, aşağıdaki Tablo 4’ te belirtildiği üzere, 1.624.830 Avroya kadar çıkabilecek tahmini ek masrafları not eder;
13. Ayrıca, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumunun Almanya’nın Bonn kentinde düzenlenmesi halinde, aşağıdaki Tablo 5’ te belirtildiği üzere, 736.420 Avroya kadar çıkabilecek tahmini ek masrafları da not eder;
14. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi’nin devam eden işleyişini zora sokan tahmini 25.8 milyon ABD Doları tutarındaki hizmet sonrası sağlık sigortası yükümlülüğünü derin bir endişeyle not eder ve İcra Sekreterinden, hizmet sonrası sağlık sigortasının yıllık finansman ve faiz maliyetlerini göz önünde bulundurarak hizmet sonrası sağlık sigortası yükümlülüğünü tam olarak finanse etme seçeneklerini araştırmaya devam etmesini ve ayrıca Birleşmiş Milletler sistemi içindeki ilgili gelişmeleri izlemeye devam etmesini talep eder;
15. Taraflar Konferansının on beşinci oturumunda İcra Sekreterine hizmet sonrası sağlık sigortası için 500.000 Avro’yu aşmamak üzere fon ayırma yetkisi verildiğini hatırlatır ve Sekreteryanın bu fonları 2025-2026 iki yıllık dönemi boyunca ortaya çıkabilecek hizmet sonrası sağlık sigortası maliyetlerini karşılamak üzere kullanma niyetini not eder;
16. İcra Sekreteri tarafından aşağıdaki Tablo 6’da belirtilen Özel Güven Fonu için finansman tahminlerini not eder ve Tarafları bu fona katkıda bulunmaya davet eder;
17. Tarafları, gelişmekte olan ülke Taraflarının Taraflar Konferansı oturumlarına ve alt organlarına katılımlarının finansmanına yardımcı olmak üzere, özel kuruluşlar da dahil olmak üzere Özel Güven Fonuna potansiyel alternatif bağışçılarla Sekreterya tarafından ilişkilerini kolaylaştırmaya teşvik eder;

18. Yürütme Sekreterinden, Taraflar Konferansı Bürosu ile istişare halinde, Özel Güven Fonuna gönüllü katkıların mevcudiyetini izlemeye ve raporlamaya devam talep eder;
19. Ayrıca İcra Sekreterinden on yedinci oturumunda Taraflar Konferansına sonuçlara dayalı bir yaklaşım kullanarak gelir ve harcamaların durumu ve bütçe performansı hakkında rapor talep eder;
20. Ayrıca, İcra Sekreterinden 2027-2028 iki yıllık dönemi için (a) sıfır nominal büyüme senaryosu; (b) sıfır reel büyüme senaryosu; ve (c) ilk senaryoda önerilen ayarlamalara ve ilave maliyetlere dayalı bir senaryo olmak üzere üç bütçe senaryosu ve iki yıllık dönem için öngörülen ihtiyaçlara dayalı bir çalışma programı sunarak entegre, sonuçlara dayalı bir bütçe ve çalışma programı hazırlamasını ve ayrıca harcanmamış bakiyeler hakkında rapor vermesini talep eder;
21. İcra Sekreterinden, Taraflar Konferansının mali kurallarının kabulünden bu yana (a) Birleşmiş Milletler Mali Tüzük ve Kuralları ile ilgili politikaların gelişimi (b) etkili bir entegre bütçe yaklaşımı için gerekli değişiklik önerileri; ve (c) mali yılı 1 Ocak son tarihine denk gelmeyen ülkeler için katkı paylarının ödenmesine ilişkin yaklaşım seçenekleri; ve Taraflar Konferansının on yedinci oturumunda değerlendirilmek üzere Taraflar Konferansının gözden geçirilmiş taslak mali kurallar setini sunulması kapsamında güncelleme ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla Taraflar Konferansının mali kurallarını gözden geçirmesini talep eder;

B. Sözleşme güven fonlarının mali performansı

22. Sekreterya ve Küresel Mekanizma’nın 2021 ve 2022 yıllarına denetlenmiş mali tablolarını, mali performans raporunu, Sekreterya ve Küresel Mekanizma’nın 2022-2024 üç yıllık çalışma programının uygulanmasına ilişkin raporları ve 31 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla katkıların durumunu not eder;

- 23.** İcra Direktörü Tarafları en son denetim raporları hakkında hazır olur olmaz bilgilendirmesini ve bu raporlardaki tavsiyeleri uygulamasını; ve Taraflar Konferansı oturumlarında uygulama durumu hakkında rapor vermesini talep eder;
- 24.** İcra Direktörüne, istisnai olarak ve emsal teşkil etmeksizin, mevcut serbest bakiyelerden yararlanma yetkisi verir;
- (a) İstisnai olarak 1.161.949 Avro'yu aşmayacak tutarda sözleşme hizmetleri, seyahat, ekipman, araç ve mobilya ile işletme ve diğer doğrudan maliyetlere ilişkin harcamaların yapılması;
- (b) Sözleşmenin Gelecekteki Stratejik Çerçevesine ilişkin Hükümetlerarası Çalışma Grubuna, geçici destek personeli de dâhil olmak üzere, istisnai olarak 280.000 Avro'yu aşmayacak miktarda destek sağlanması;
- (c) Bilim-Politika Arayüzüne yeterli teknik destek sağlamanın yollarını belirlemek üzere, (CST L2) kararında belirtildiği üzere, harici teknik destek birim(ler)inin olası kullanımı da dahil olmak üzere, 60.000 Avro'yu aşmayacak bir tutarda, istisnai olarak da gerçekleştirilecek bir fizibilite çalışmasına ilişkin harcamaların yapılması;
- (d) İstisnai olarak 195.253 Avro'yu aşmayacak şekilde yukarıdakilerle ilgili program destek maliyetlerin karşılanması;
- 25.** Çekirdek bütçeye katkılarını ödemiş olan Taraflara takdirlerini ifade eder; ve henüz ödememiş olan Taraflara, katkılarının her yılın 1 Ocak tarihinde veya öncesinde beklendiğini akılda tutarak, çekirdek bütçeye katkılarını gecikmeksizin ödemeleri çağrısında bulunur;
- 26.** Sekreteryadan, Tarafları çekirdek bütçeye yapacakları katkılarının miktarları hakkında, vadelerinin geldiği yıldan bir önceki yıl mümkün olduğunca erken bilgilendirmesini ve Sözleşme Güven Fonlarına yapılan durumu hakkındaki bilgileri yayınlamasını ve güncel tutmasını ve Tarafları güncel tutmasını talep eder;

- 27.** Çekirdek bütçeye 2024 ve önceki yıllar için katkılarını henüz ödememiş olan Tarafları, gecikme veya şarta bağlı olmaksızın bunu yapmaya çağırır ve İcra Direktöründen Sözleşme Emanet Fonlarına katkılarının durumuna ilişkin bilgileri yayınlamasını ve güncel tutmasını ve bölgesel toplantılarda ödenmemiş katkılar ve bunların sonuçları hakkında bilgi verebilmeleri için Taraflar Konferansı Bürosu üyelerini güncel tutmasını talep eder;
- 28.** İcra Direktöründen, geçmiş yıllara ait ödenmemiş katkılar bulunan Tarafların, ödenmemiş katkı paylarını ödemek üzere gönüllü bir plana dahil olmaları amacıyla bu Taraflarla temas kurmaya devam etmesini ve ödenmemiş katkı paylarına ilişkin her türlü düzenlemenin uygulanması hakkında rapor vermeye devam etmesini talep eder;
- 29.** Ayrıca, İcra Direktöründen, 2025-2026 iki yıllık dönemi boyunca alınan önceki mali dönemler için Taraflarca yapılan çekirdek bütçe katkılarını hakkında rapor vermesini talep eder;
- 30.** ICCD/COP(16)/10 sayılı belgede sunulduğu üzere, Ek Fon, Özel Fon ve Küresel Mekanizmanın bütçe dışı fonlarına Taraflardan alınan katkılar için takdirlerini ifade eder;

C. Değerlendirme raporları

- 31.** ICCD/COP(16)/11 sayılı belgede özetlenen bağımsız değerlendirme ve değerlendirmelerin tavsiyelerini memnuniyetle karşılar ve sekreteryaya ile Küresel Mekanizma'dan çalışmalarını planlarken ve yürütürken bu tavsiyeleri kullanmalarını talep eder;
- 32.** Değerlendirme Ofisinin önerilen 2025-2026 çalışma planını not eder ve İcra Sekreterinden on yedinci oturumunda Taraflar Konferansına bu iki yıllık dönem boyunca yapılacak değerlendirmelerin sonuçları ve daha önceki değerlendirmelerin bekleyen tavsiyelerini yerine getirmek için alınan önlemler hakkında rapor vermesini talep eder.

Tablo 3. Alt programa Göre Kaynak Gereksinimleri

Alt programa göre Kaynak Gereksinimleri (Avro)	2025	2026	Toplam teklif edilen BÜTÇE
I. Sekreteryaya programları			
A. Yönetici Ofisi	1 008 407	1 008 407	2 016 814
B. Yönetim Organları ve Hukuki İşler	392 612	392 612	785 224
C. Küresel Politika Savunuculuğu ve Bölgesel İş Birliği	1 479 201	1 479 201	2 958 402
D. İletişim, Dış İlişkiler ve Ortaklıklar	885 868	885 868	1 771 736
E. Bilim, Teknoloji ve İnovasyon	1 291 106	1 291 106	2 582 212
F. İdari Hizmetler	697 483	697 483	1 394 966
II. Küresel Mekanizma			
G. Küresel Mekanizma	2 096 982	2 096 982	4 193 964
Ara Toplam (A-G)	7 851 659	7 851 659	15 703 318
III. Program destek maliyetleri (%13)	1 020 715	1 020 715	2 041 430
IV. İşletme sermayesi rezervi	-	-	-
TOPLAM (I-IV)	8 872 374	8 872 374	17 744 748
Gelir			
Ev sahibi hükümetin katkıları	511 292	511 292	1 022 584
Gösterge niteliğindeki katkılar	8 361 082	8 361 082	16 722 164
Toplam gelir	8 872 374	8 872 374	17 744 748

Tablo 4. Personel Gereksinimleri

Personel gereksinimleri	Onaylanmış bütçe 2022-2024			Önerilen bütçe 2025-2026		
	Sekreterlik I	Küresel Mekanizma	Toplam	Sekreterlik I	Küresel Mekanizma	Toplam
Profesyonel kategori ve üstü						
USG	1.00	0.00	1.00	1.00	0.00	1.00
D-2	1.00	0.00	1.00	1.00	0.00	1.00
D-1	0.00	1.00	1.00	0.00	1.00	1.00
P-5	7.00	1.00	8.00	7.00	1.00	8.00
P-4	7.00	2.00	9.00	7.00	2.00	9.00
P-3	4.00	4.00	8.00	4.00	4.00	8.00
P-2	1.00	2.00	3.00	1.00	2.00	3.00
Ara toplam Profesyonel kategori ve üstü	21.00	10.00	31.00	21.00	10.00	31.00
Genel Hizmetler kategorisi alt toplamı	10.00	4.00	14.00	10.00	4.00	14.00
TOPLAM	31.00	14.00	45.00	31.00	14.00	45.00

Tablo 5. Konferans Hizmetleri İçin Beklenmedik Durum Bütçesi (Avro)

Harcama amacı	2025-2026
Birleşmiş Milletler toplantı hizmetleri	1 993 000
Program destek maliyetleri	259 090
TOPLAM	2 252 090

Tablo 6. Taraflar 17. Oturumuna Ev Sahipliği Yapmak İçin Kaynak Gereksinimleri (Avro)

Harcama amacı	2025-2026
Artan maliyetler	1 307 180
Beklenmedik Durumlar	130 720
Ara Toplam	1 437 900
Program destek maliyetleri	186 930
TOPLAM	1 624 830

Tablo 7. CRIC 23. Oturumuna Ev Sahipliği Yapmak İçin Kaynak Gereksinimleri (Avro)

Harcama amacı	2025-2026
Artan maliyetler	592 450
Beklenmedik Durumlar	59 250
Ara Toplam	651 700
Program destek maliyetleri	84 720
TOPLAM	736 420

Tablo 8. 2025-2026 İki Yıllık Dönemi İçin Unccd Sürecine Katılımda Tahmini Kaynak (Avro)

Oturumlar	Tahmini maliyet
Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi yirmi üçüncü oturumu	963 000
Taraflar Konferansının on yedinci oturumu	1 391 000
TOPLAM	2 354 000

Tablo 9. Sözleşmenin 2025-2026 Çekirdek Bütçesi İçin Gösterge Niteliğinde Değerlendirme

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirme ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğinde değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Afganistan	0.006	0.006	489	489	978
Arnavutluk	0.008	0.008	652	652	1 304
Cezayir	0.109	0.106	8 884	8 884	17 768
Andorra	0.005	0.005	408	408	816
Angola	0.010	0.010	815	815	1 630
Antigua ve Barbuda	0.002	0.002	163	163	326
Arjantin	0.719	0.701	58 605	58 605	117 210
Ermenistan	0.007	0.007	571	571	1 142
Avustralya	2.111	2.058	172 066	172 066	344 132
Avusturya	0.679	0.662	55 345	55 345	110 690
Azerbaycan	0.030	0.029	2 445	2 445	4 890
Bahamalar	0.019	0.019	1 549	1 549	3 098
Bahreyn	0.054	0.053	4 401	4 401	8 802
Bangladeş	0.010	0.010	815	815	1 630
Barbados	0.008	0.008	652	652	1 304
Belarus	0.041	0.040	3 342	3 342	6 684
Belçika	0.828	0.807	67 490	67 490	134 980
Belize	0.001	0.001	84	84	168
Benin	0.005	0.005	408	408	816
Bhutan	0.001	0.001	84	84	168
Bolivya (Çokuluslu Devlet)	0.019	0.019	1 549	1 549	3 098
Bosna Hersek	0.012	0.012	978	978	1 956
Botsvana	0.015	0.015	1 223	1 223	2 446
Brezilya	2.013	1.962	164 078	164 078	328 156
Brunei Darüsselam	0.021	0.020	1 712	1 712	3 424
Bulgaristan	0.056	0.055	4 565	4 565	9 130
Burkina Faso	0.004	0.004	326	326	652
Burundi	0.001	0.001	84	84	168

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirme ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğinde değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Cabo Verde	0.001	0.001	84	84	168
Kamboçya	0.007	0.007	571	571	1 142
Kamerun	0.013	0.013	1 060	1 060	2 120
Kanada	2.628	2.562	214 206	214 206	428 412
Orta Afrika Cumhuriyeti	0.001	0.001	84	84	168
Chad	0.003	0.003	245	245	490
Şili	0.420	0.409	34 234	34 234	68 468
Çin	15.254	14.871	1 243 340	1 243 340	2 486 680
Kolombiya	0.246	0.240	20 051	20 051	40 102
Komorlar	0.001	0.001	84	84	168
Kongo	0.005	0.005	408	408	816
Cook Adaları	0.001	0.001	84	84	168
Kosta Rika	0.069	0.067	5 624	5 624	11 248
Fildişi Sahili	0.022	0.021	1 793	1 793	3 586
Hırvatistan	0.091	0.089	7 417	7 417	14 834
Küba	0.095	0.093	7 743	7 743	15 486
Kıbrıs	0.036	0.035	2 934	2 934	5 868
Çekya	0.340	0.331	27 713	27 713	55 426
Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti	0.005	0.005	408	408	816
Demokratik Kongo Cumhuriyeti	0.010	0.010	815	815	1 630
Danimarka	0.553	0.539	45 075	45 075	90 150
Cibuti	0.001	0.001	84	84	168
Dominika	0.001	0.001	84	84	168
Dominik Cumhuriyeti	0.067	0.065	5 461	5 461	10 922
Ekvador	0.077	0.075	6 276	6 276	12 552
Mısır	0.139	0.136	11 330	11 330	22 660
El Salvador	0.013	0.013	1 060	1 060	2 120
Ekvator Ginesi	0.012	0.012	978	978	1 956

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirme ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğinde değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Eritre	0.001	0.001	84	84	168
Estonya	0.044	0.043	3 586	3 586	7 172
Eswatini	0.002	0.002	163	163	326
Etiyopya	0.010	0.010	815	815	1 630
Avrupa Birliği	2.500	2.500	209 027	209 027	418 054
Fiji	0.004	0.004	326	326	652
Finlandiya	0.417	0.407	33 989	33 989	67 978
Fransa	4.318	4.209	351 956	351 956	703 912
Gabon	0.013	0.013	1 060	1 060	2 120
Gambiya	0.001	0.001	84	84	168
Gürcistan	0.008	0.008	652	652	1 304
Almanya	6.111	5.957	498 102	498 102	996 204
Gana	0.024	0.023	1 956	1 956	3 912
Yunanistan	0.325	0.317	26 490	26 490	52 980
Grenada	0.001	0.001	84	84	168
Guatemala	0.041	0.040	3 342	3 342	6 684
Gine	0.003	0.003	245	245	490
Gine-Bissau	0.001	0.001	84	84	168
Guyana	0.004	0.004	326	326	652
Haiti	0.006	0.006	489	489	978
Honduras	0.009	0.009	734	734	1 468
Macaristan	0.228	0.222	18 584	18 584	37 168
İzlanda	0.036	0.035	2 934	2 934	5 868
Hindistan	1.044	1.018	85 096	85 096	170 192
Endonezya	0.549	0.535	44 748	44 748	89 496
İran (İslam Cumhuriyeti)	0.371	0.362	30 240	30 240	60 480
Irak	0.128	0.125	10 433	10 433	20 866
İrlanda	0.439	0.428	35 782	35 782	71 564
İsrail	0.561	0.547	45 727	45 727	91 454
İtalya	3.189	3.109	259 933	259 933	519 866
Jamaika	0.008	0.008	652	652	1 304
Japonya	8.033	7.831	654 763	654 763	1 309 526

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirmeye ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğinde değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Ürdün	0.022	0.021	1 793	1 793	3 586
Kazakistan	0.133	0.130	10 841	10 841	21 682
Kenya	0.030	0.029	2 445	2 445	4 890
Kiribati	0.001	0.001	84	84	168
Kuveyt	0.234	0.228	19 073	19 073	38 146
Kırgızistan	0.002	0.002	163	163	326
Lao Demokratik Halk Cumhuriyeti	0.007	0.007	571	571	1 142
Letonya	0.050	0.049	4 075	4 075	8 150
Lübnan	0.036	0.035	2 934	2 934	5 868
Lesotho	0.001	0.001	84	84	168
Liberya	0.001	0.001	84	84	168
Libya	0.018	0.018	1 467	1 467	2 934
Lihtenştayn	0.010	0.010	815	815	1 630
Litvanya	0.077	0.075	6 276	6 276	12 552
Lüksemburg	0.068	0.066	5 543	5 543	11 086
Madagaskar	0.004	0.004	326	326	652
Malavi	0.002	0.002	163	163	326
Malezya	0.348	0.339	28 365	28 365	56 730
Maldivler	0.004	0.004	326	326	652
Mali	0.005	0.005	408	408	816
Malta	0.019	0.019	1 549	1 549	3 098
Marshall Adaları	0.001	0.001	84	84	168
Moritanya	0.002	0.002	163	163	326
Mauritius	0.019	0.019	1 549	1 549	3 098
Meksika	1.221	1.190	99 523	99 523	199 046
Mikronezya (Federe Devletleri)	0.001	0.001	84	84	168
Monako	0.011	0.011	897	897	1 794
Moğolistan	0.004	0.004	326	326	652
Karadağ	0.004	0.004	326	326	652
Fas	0.055	0.054	4 483	4 483	8 966

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirmeye ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğinde değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Mozambik	0.004	0.004	326	326	652
Myanmar	0.010	0.010	815	815	1 630
Namibya	0.009	0.009	734	734	1 468
Nauru	0.001	0.001	84	84	168
Nepal	0.010	0.010	815	815	1 630
Hollanda	1.377	1.342	112 238	112 238	224 476
Yeni Zelanda	0.309	0.301	25 186	25 186	50 372
Nikaragua	0.005	0.005	408	408	816
Nijer	0.003	0.003	245	245	490
Nijerya	0.182	0.177	14 835	14 835	29 670
Niue	0.001	0.001	84	84	168
Kuzey Makedonya	0.007	0.007	571	571	1 142
Norveç	0.679	0.662	55 345	55 345	110 690
Umman	0.111	0.108	9 048	9 048	18 096
Pakistan	0.114	0.111	9 292	9 292	18 584
Palau	0.001	0.001	84	84	168
Panama	0.090	0.088	7 336	7 336	14 672
Papua Yeni Gine	0.010	0.010	815	815	1 630
Paraguay	0.026	0.025	2 119	2 119	4 238
Peru	0.163	0.159	13 286	13 286	26 572
Filipinler	0.212	0.207	17 280	17 280	34 560
Polonya	0.837	0.816	68 223	68 223	136 446
Portekiz	0.353	0.344	28 773	28 773	57 546
Katar	0.269	0.262	21 926	21 926	43 852
Kore Cumhuriyeti	2.574	2.509	209 804	209 804	419 608
Moldova Cumhuriyeti	0.005	0.005	408	408	816
Romanya	0.312	0.304	25 431	25 431	50 862
Rusya Federasyonu	1.866	1.819	152 096	152 096	304 192
Ruanda	0.003	0.003	245	245	490
Saint Kitts ve Nevis	0.002	0.002	163	163	326

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirme ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğinde değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Saint Lucia	0.002	0.002	163	163	326
Saint Vincent ve Grenadinler	0.001	0.001	84	84	168
Samoa	0.001	0.001	84	84	168
San Marino	0.002	0.002	163	163	326
Sao Tome ve Principe	0.001	0.001	84	84	168
Suudi Arabistan	1.184	1.154	96 507	96 507	193 014
Senegal	0.007	0.007	571	571	1 142
Sırbistan	0.032	0.031	2 608	2 608	5 216
Seyşeller	0.002	0.002	163	163	326
Sierra Leone	0.001	0.001	84	84	168
Singapur	0.504	0.491	41 081	41 081	82 162
Slovakya	0.155	0.151	12 634	12 634	25 268
Slovenya	0.079	0.077	6 439	6 439	12 878
Solomon Adaları	0.001	0.001	84	84	168
Somali	0.001	0.001	84	84	168
Güney Afrika	0.244	0.238	19 888	19 888	39 776
Güney Sudan	0.002	0.002	163	163	326
İspanya	2.134	2.080	173 940	173 940	347 880
Sri Lanka	0.045	0.044	3 668	3 668	7 336
Filistin Devleti	0.011	0.011	897	897	1 794
Sudan	0.010	0.010	815	815	1 630
Surinam	0.003	0.003	245	245	490
İsveç	0.871	0.849	70 994	70 994	141 988
İsviçre	1.134	1.105	92 431	92 431	184 862
Suriye Arap Cumhuriyeti	0.009	0.009	734	734	1 468
Tacikistan	0.003	0.003	245	245	490
Tayland	0.368	0.359	29 995	29 995	59 990
Doğu Timor	0.001	0.001	84	84	168
Togo	0.002	0.002	163	163	326
Tonga	0.001	0.001	84	84	168

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Tarafları ^a	Birleşmiş Milletler değerlendirme ölçeği ^b	2025-2026 için gösterge niteliğindeki değerlendirme ölçeği	2025 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro)	2026 gösterge niteliğindeki katkılar (Avro) ^c	Toplam tutar ödenecek (Avro)
Trinidad ve Tobago	0.037	0.036	3 016	3 016	6 032
Tunus	0.019	0.019	1 549	1 549	3 098
Türkiye	0.845	0.824	68 875	68 875	137 750
Türkmenistan	0.034	0.033	2 771	2 771	5 542
Tuvalu	0.001	0.001	84	84	168
Uganda	0.010	0.010	815	815	1 630
Ukrayna	0.056	0.055	4 565	4 565	9 130
Birleşik Arap Emirlikleri	0.635	0.619	51 758	51 758	103 516
Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı	4.375	4.265	356 602	356 602	713 204
Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti	0.010	0.010	815	815	1 630
Amerika Birleşik Devletleri	22.000	21.447	1 793 200	1 793 200	3 586 400
Uruguay	0.092	0.090	7 499	7 499	14 998
Özbekistan	0.027	0.026	2 201	2 201	4 402
Vanuatu	0.001	0.001	84	84	168
Venezuela (Bolivarcı Cumhuriyeti)	0.175	0.171	14 264	14 264	28 528
Viet Nam	0.093	0.091	7 580	7 580	15 160
Yemen	0.008	0.008	652	652	1 304
Zambiya	0.008	0.008	652	652	1 304
Zimbabve	0.007	0.007	571	571	1 142
Toplam	102.513	100.000	8 361 082	8 361 082	16 722 164

^a Taraflar, 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Taraf olan Devletleri ve bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerini içerir.

^b 76/238 sayılı Genel Kurul kararı uyarınca.

^c Genel Kurul tarafından kabul edildikten sonra, 2025-2027 üç yıllık dönemi için revize edilmiş değerlendirme ölçeği, 2026 yılı için değerlendirilen katkılarının hesaplanmasında uygulanacaktır. Not: Amerika Birleşik Devletleri, Sözleşme'nin çekirdek bütçesine yaptığı finansmanı gönüllü bir katkı olarak görmektedir.

UNCCD
COP16
Riyadh 12024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 23/COP.16

Göçe Sebep Olan Nedenlerden Biri Olarak, Çölleşme, Arazi Tahribatı ve Kuraklığın Ele Alınmasında Sözleşme Kapsamında Alınan Önlemlerin Oynayabileceği Olumlu Rol

Taraflar Konferansı,

19/COP.13, 22/COP.14 ve 22/COP.15, sayılı kararları hatırlatarak

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2018-2030 Stratejik Çerçevesi'nin çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın, diğerlerinin yanı sıra ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlara ve zorunlu göç ve yerinden edilmeye katkıda bulunan ve bunları ağırlaştıran küresel boyutta sorunlar olduğunu kabul ettiğini hatırlatarak,

Çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklık nedeniyle her türlü göç ve yerinden edilmenin, uygun olduğu şekilde, kentsel-kırsal bağlantıları güçlendirirken dikkate alınması gereken faktörler olduğunun kabul ederek,

Özellikle yerli halklar, yerel topluluklar, gençler, kadınlar ve geçimleri bunlara bağlı olan diğer insanlar için gıda güvenliği ve su mevcudiyeti için temel olan tüm karasal ekosistemlerin bozulmasının göçe katkıda bulunabileceğini kabul ederek,

Çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklık nedeniyle zorunlu göç ve yerinden edilmenin, özellikle yerli halklar, yerel topluluklar ve kadınların yanı sıra çocuklar ve gençler, yaşlılar, engelliler ve hassas durumdaki diğer insanlar üzerindeki ciddi etkisini kabul ederek,

Küresel Mekanizma ve Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu arasındaki ortaklık yoluyla Afrika kırsalında iklim direncini ve sürdürülebilir arazi kullanımını teşvik etmek için işçi dövizleri ve diaspora yatırımlarının potansiyelinden yararlanmayı amaçlayan Sürdürülebilirlik, İstikrar ve Güvenlik (3S) Girişiminin operasyonel hale getirilmesinde kaydedilen ilerlemeyi not ederek,

Zorunlu göç ve yerinden edilmenin itici güçlerinden biri olan çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın ele alınmasını amaçlayan girişimlere

sekretarya ve Küresel Mekanizma tarafından verilen desteği memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca sekretaryanın Uluslararası Göç Örgütü ve Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-Habitat) dahil olmak üzere Birleşmiş Milletler kuruluşları ve diğer örgütlerle kurduğu iş birliğini memnuniyetle karşılayarak,

1. Tarafları, ulusal koşullar ve öncelikler doğrultusunda aşağıdaki hususlarda teşvik eder:

- (a)** Kentsel-kırsal bağlantıları güçlendirmek, kum ve toz fırtınaları da dahil olmak üzere çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığı ele almak ve kırsal dayanıklılığı ve geçim istikrarını artıran sürdürülebilir arazi yönetimini desteklemek de dahil olmak üzere sosyal ve ekonomik fırsatlar yaratmak için uygun olduğu şekilde çok düzeyli, entegre ve kapsayıcı yönetim ve planlama mekanizmaları da dahil olmak üzere sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı teşvik edilmesi;
- (b)** Ekosistemlerin korunması ve sürdürülebilir kullanımını ve arazi restorasyonunu teşvik etmek amacıyla entegre arazi kullanım planlaması, arazi mülkiyeti, tarım uygulamaları, su yönetimi ve sürdürülebilir ve dayanıklı altyapı dahil olmak üzere kalkınma politikalarını gözden geçirirken sosyal ve çevresel güvencelere saygı gösterilmesi;
- (c)** Değişen kırsal-kentsel etkileşimlerin hem kentsel hem de kırsal bağlamlarda düşük gelirli insanların ve hassas durumdaki insanların geçim kaynaklarını nasıl etkilediğinin anlaşılmasını geliştirerek, ulusal ve ulus-altı düzeylerde kum ve toz fırtınaları da dahil olmak üzere çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklıkla mücadelenin temel bir parçası olarak arazi restorasyonu da dahil olmak üzere sürdürülebilir arazi ve ekosistem yönetimini entegre eden arazi kullanım planlamasının, mümkün olduğunda uluslararası destekle birlikte uygulanması;

- (d) Kırsal alanlarda istihdam yaratılmasına katkıda bulunmak ve yerli halkların, yerel toplulukların, kadınların, engellilerin, gençlerin ve hassas durumdaki diğer insanların güçlendirilmesini desteklemek amacıyla, bozulmuş arazi ve ekosistemleri restore etmek ve arazi kullanım hakkına erişimi kolaylaştırmak da dahil olmak üzere göçün itici güçlerinden biri olarak çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın etkilerini ele alan girişimlerin desteklenmesi;

2. Kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, Küresel Mekanizma'dan aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep eder

- (a) Gençlere ekonomik fırsatlar ve kırsal alanlarda yaşayanlar da dahil olmak üzere hassas durumdaki insanlara geçim kaynakları sağlamak ve yerli halkların, yerel toplulukların, kadınların ve engellilerin güçlendirilmesini desteklemek amacıyla göçün bir nedeni olan çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın etkilerini ele alan entegre girişimler için kaynak seferberliğini desteklemeye devam edilmesi;
- (b) Çölleşme, arazi bozulumu, arazi restorasyonu ve kuraklığa dayanıklılık projeleri ve programları için göçebe topluluklardan ve yeni özel yatırım kaynaklarından yararlanmak üzere tavsiyeleri uygulamak ve kaynak seferberliğini kolaylaştırmak için Tarafların değerlendirilmesine ve desteklenmesine devam edilmesi;

3. Ayrıca Sekreteryadan, Sözleşme ile ilgili konularda ve kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep eder

- (a) Taraflara, talep etmeleri halinde, gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerine ulaşmak ve Sözleşmenin uygulanmasını geliştirmek amacıyla sürdürülebilir arazi yönetimi ve restorasyon faaliyetlerini ve daha etkili arazi kullanım planlamasını yaygınlaştırmanın bir yolu olarak Kentsel-Kırsal Bağlantılar ve Arazi Hakkında İlkeler'de

belirtilen mevcut çerçevelerin hedeflerini ve rehberliğini kullanarak bölgesel yönetim sistemleri aracılığıyla kentsel-kırsal bağlantıların güçlendirilmesine katkı sağlanması;

- (b) Zorunlu göç ve yerinden edilmenin nedenlerinden birini hafifletmeye yardımcı olacak bir araç olarak sürdürülebilir arazi ve su yönetimini ve kuraklığa dayanıklılığı teşvik etmeyi amaçlayan alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası iş birliği ve girişimleri desteklemeye devam edilmesi;
- (c) Konuyla ilgili girişimleri desteklemek için diğer Birleşmiş Milletler kurumları ve programları, bölgesel ve uluslararası kuruluşlar ve diğer paydaşlarla iş birliğini güçlendirmeye devam etmek ve zorunlu göç ve yerinden edilmenin çoklu etkenlerini ele almak için arazi tahribatının dengelenmesi ve kuraklığa dayanıklılığı sağlamaya özel bir odaklanma ile kentsel- kırsal bağlantıların daha iyi anlaşılmasını teşvik etmek amacıyla iş birliği yapılması;
- (d) Sürdürülebilir arazi ve su yönetimi ile kuraklığa dayanıklılık konularındaki iyi uygulamaların, yerel ve bölgesel düzeylerde belirlenen eğitim ve kapasite geliştirme çalışmaları da dahil olmak üzere, yaygınlaştırılması ve ölçeklendirilmesinin desteklenmesi;

4. Ayrıca Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan Taraflar Konferansı'nın on yedinci oturumunda değerlendirilmek üzere bu kararın uygulanmasında kaydedilen ilerlemeye ilişkin bir rapor sunmalarını talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 24/COP.16

Politika Çerçevesi ve Tematik Konuların Takibi: Kuraklık

Taraflar Konferansı,

1. Hükümetlerarası Kuraklık Çalışma Grubu'nun raporunu ve burada yer alan seçenekleri dikkate alır;
2. Taraflar Konferansının on yedinci oturumunda bu konuda bir karar alınması amacıyla, bu kararın ekinde yer aldığı üzere, Taraflar Konferansının Riyad'daki on altıncı oturumunda kaydedilen ilerleme temelinde görüşmelere devam etmeyi kararlaştırır.

Bu ek Taraflar arasındaki mutabakatı değil, COP 16'da kaydedilen ilerlemeyi yansıtmaktadır.

Politika çerçeveleri ve tematik konuların takibi: Kuraklık

Taraflar Konferansı,

Kuraklığın yoğunluğu, sıklığı, süresi ve mekânsal kapsamındaki artıştan ve bunların etkilerinin arazi ve su kaynakları yönetimiyle ilgili sürdürülemez insan faaliyetleri ve iklim değişikliği nedeniyle daha da kötüleşmesinden ve son on yılda dünyanın her kıtasında büyük ölçekli yıkıcı etkilere doğrudan ve dolaylı olarak katkıda bulunmasından derin endişe duymaktadır;

Kuraklık dayanıklılığını acilen inşa etmek için kararlı bir eylem gerekliliğini ve büyük insan acıları ve ekolojik tahribatı önlemek için proaktif, entegre ve bütüncül yaklaşımlar ile koordineli eylem gerekliliğini kabul ederek;

Kuraklıkların, iklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı, su kıtlığı, çölleşme, ormansızlaşma, arazi bozulumu ve kum ve toz fırtınaları gibi diğer çevresel sorunlarla yakından ilişkili olduğunu ve bu sorunların tümüyle etkili ve verimli bir şekilde mücadele etmek için sinerjik ve entegre bir eylemin anahtar olduğunu kabul ederek,

Sürdürülebilir arazi yönetimi, sürdürülebilir entegre su kaynakları yönetimi, iklim değişikliğine uyum, doğa temelli çözümler ve / veya ekosistem temelli yaklaşımların kuraklığa karşı direnç oluşturma anahtarı olduğunu kabul ederek,

Direncin güçlendirilmesi ve kuraklığa adaptasyonun artırılması dahil olmak üzere proaktif ve entegre kuraklık yönetimi yaklaşımlarına duyulan ihtiyacı kabul ederek,

Sekretaryayı, Küresel Mekanizmayı ve ortaklarını, Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi bağlamında kuraklığa yönelik politika geliştirme, küresel iş birliği, kaynak seferberliği ve dönüştürücü projeleri ilerletme çabalarından dolayı takdir ederek,

ICCD/COP/16/20 belgesinde yer alan Taraflarca değerlendirilmek ve karara bağlanmak üzere Hükümetlerarası Kuraklık Çalışma Grubu tarafından hazırlanan raporu takdirle not ederek,

Proaktif kuraklık yönetimini teşvik eden UNGA ve UNEA kararlarının politik değerini vurgulayarak;

1. Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansının 16. Oturumunda kabul edilen Riyad Politik Deklarasyonunu ve kuraklıkla ilgili mesajlarını memnuniyetle karşılar ve Tarafları kuraklığın etkilerini proaktif olarak azaltmaya yönelik tedbirlerini artırmaya ve UNCCD COP16 Riyad Politik Deklarasyonu doğrultusunda kuraklıkla mücadele tedbirlerini ilgili tüm politikalara entegre etmeye teşvik eder;
2. Proaktif kuraklık yönetimine ilişkin [küresel çerçeve] [protokol] XX] sürecini başlatmaya karar verir ve bu amaçla Taraflar Konferansının 18. oturumunda [yasal olarak bağlayıcı] [yasal olarak bağlayıcı olmayan] bir uluslararası belgenin kabul edilmesi amacıyla XX] belgesini müzakere etmek üzere Taraflar Konferansının himayesinde geçici bir açık uçlu Hükümetlerarası Çalışma Grubu oluşturur.
3. Geçici açık uçlu Hükümetlerarası çalışma grubunun Taraflar Konferansı usul kurallarına uygun olarak UNCCD'nin tüm Taraflarına, uluslararası kuruluşlara, Sivil Toplum Kuruluşlarına ve diğer kilit paydaşlara açık olmasını kararlaştırır.

4. Geçici açık uçlu çalışma grubunun ilk toplantısında, üyeleri arasından biri gelişmekte olan bir ülkeden, diğeri gelişmiş bir ülkeden olmak üzere iki Eş Başkan seçmesine karar verir.
5. İcra Direktöründen, çalışma grubunun çalışmalarına hazırlık yapmak ve özellikle çalışma takvimi ve organizasyonunu görüşmek üzere 2025 yılının ilk yarısında geçici açık uçlu Hükümetlerarası çalışma grubunun ilk toplantısını düzenlemesini talep eder.
6. İcra Sekreteri, Eş Başkanların talebi üzerine, geçici açık uçlu Hükümetlerarası Çalışma Grubu'nun beş ile altı yüz yüze toplantısını ve uygun durumlarda sanal istişareleri toplar; bu toplantıların COP 18'den üç ay önce tamamlanması hedeflenir.
7. UNCCD İcra Sekreterinden, Sekretarya ve Küresel Mekanizmanın geçici açık uçlu hükümetlerarası çalışma grubuna gerekli desteği sağlamasını talep eder.
8. Ayrıca, BMÇS kapsamında Kuraklık konusunda [XX]'in geliştirilmesi için özel açık uçlu Hükümetlerarası Çalışma Grubu'nun kurulmasına karar verir; bu, diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki unsurlara ilişkin hükümler içerebilir:
 - (a) [XX]'in hedeflerini belirtmek için; (beklemede [XX])
 - (b) Özellikle gelişmekte olan ülkelerde proaktif kuraklık yönetimini geliştirmek için ulusal, bölgesel ve uluslararası iş birliği önlemlerini teşvik etmek;
 - (c) [XX] hedeflerine katkıda bulunmak üzere ülke odaklı yaklaşımları yansıtan ve entegre kuraklık yönetiminin üç ayağını kapsayan ulusal kuraklık planlarını geliştirmek, güncellemek ve uygulamak; ([XX] beklemede)
 - (d) Uygun olduğu şekilde ulusal raporlamayı belirlemek;
 - (e) [XX]'in uygulanmasındaki ilerlemenin sıra [XX]'in hedeflerine ulaşmadaki etkinliğini periyodik olarak değerlendirmek; ([XX] beklemede)

- (f) Kuraklıkla ilgili bilimsel ve sosyo-ekonomik değerlendirmeleri teşvik etmek;
 - (g) Farkındalık yaratma, eğitim ve bilgi alışverişi yoluyla bilgi birikimini artırmak;
 - (h) İlgili bölgesel ve uluslararası sözleşmeler, araçlar ve örgütlerle iş birliği ve koordinasyonu teşvik ederken, bunların kendi yetkilerini tanımak, mükerrerlikten kaçınmak ve eylemlerin tamamlayıcılığını teşvik etmek;
 - (i) Özel sektör de dahil olmak üzere tüm paydaşların kuraklık konusunda harekete geçmesini teşvik etmek ve küresel, bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde iş birliğini desteklemek;
 - (j) Kapasite geliştirme ve teknik iş birliği, teknoloji transferi için potansiyel düzenlemelerin ana hatlarını çizmek,
 - (k) Kaynak seferberliği ve tahsisine yönelik düzenlemeler, (Kabul edildi)
 - (l) Sürdürülebilir, uygun maliyetli, yenilikçi ve maliyet etkin yaklaşımların araştırılmasını ve geliştirilmesini teşvik etmek;
 - (m) [[XX] hükümlerinin uygulanmasını kolaylaştırmak ve (bu hükümlere) uyum sağlamak (Beklemede [XX] Alt (m) [XX]]'in uygulanmasını kolaylaştırmak (Beklemede [XX])
 - (n) Geçici açık uçlu Hükümetlerarası Çalışma Grubu'nun ilgili görebileceği diğer hususları değerlendirmek;
9. UNCCD İcra Sekreterinden öncelikli bir eylem olarak, gelişmekte olan ülkelere geçici açık uçlu Hükümetlerarası çalışma grubu toplantısının çalışmalarına etkin ve anlamlı bir şekilde katılabilmeleri için gerekli desteği sağlamasını talep eder
 10. Hükümetleri ve diğer paydaşları, mevcut kararın uygulanmasını desteklemek üzere ek bütçe kaynakları sağlamaya davet eder;

- 11.** Tarafları, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Birleşmiş Milletler Çevre Kurulu ve diğer ilgili forumlar ve süreçler kapsamındaki çalışmalara proaktif kuraklık yönetiminin entegre edilmesini teşvik etmeye çağırır;
- 12.** Tarafları, mevcut en iyi bilime dayanan tüm kuraklık yönetimi politikalarının ve eylemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması için, özellikle yerli halkları ve yerel toplulukları içeren entegre, proaktif, tüm hükümet, tüm toplum yaklaşımlarını benimsemeye teşvik eder.
- 13.** Tarafları, cinsiyete duyarlı kuraklık yönetimi politikaları ve tedbirlerine olan ihtiyacı dikkate almaya, kadınların ve erkeklerin planlama, karar alma ve uygulama süreçlerine her düzeyde tam ve etkili katılımını sağlamaya çalışmaya ve kuraklıktan etkilenen bölgelerdeki kadınların, kız çocuklarının ve gençlerin güçlendirilmesini artırmaya teşvik eder.
- 14.** Bölgesel ve çok taraflı finans kuruluşlarını, çok taraflı çevre fonlarını, donör ülke ve kurumları, özel sektör kuruluşlarını ve tüm paydaşları, UNCCD'nin ilgili hükümleri doğrultusunda mali kaynakları harekete geçirmeye ve tahsis etmeye ve kapasite geliştirmeye ve diğer bölgelerdeki diğer etkilenen gelişmekte olan ülkeleri ihmal etmeden Afrika ülkeleri için teknik iş birliğini geliştirmeye, kuraklığı proaktif olarak ele almaya ve azaltmaya ve olumsuz etkilerine karşı dayanıklılığı artırmaya davet eder.
- 15.** Küresel Çevre Fonu'nu, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflarının ulusal kuraklık planlarını ve kuraklığa karşı dayanıklılık girişimlerini uygulamalarını sağlamak için çabalarını arttırmaya teşvik eder:
 - (a)** GEF-8 arazi bozulması odak alanı stratejisinin (2022-2026) kuraklığın etkilerine odaklanan hedefinin GEF-9'da (2026-2030) genişletilmesini ve yararlanıcı ülkeler tarafından kuraklığın daha proaktif bir şekilde yönetilmesini destekleyecek şekilde geliştirilmesi;

- (b)** Kuraklığın proaktif yönetimine yönelik programlamayı desteklemek, küresel ve bölgesel iş birliğini geliştirmek ve kuraklığı ele almanın sinerjik potansiyelinden yararlanmak için kuraklığa odaklanan arazi bozulması odak alanı hedefine önemli ve ek mali kaynaklar tahsis edilmesi;
 - (c)** Kaynakların Şeffaf Tahsisi Sisteminde (STAR) kuraklığa dayanıklılığın bir unsur olarak dikkate alınması;
 - (d)** Kuraklığın artan çevresel ve sosyoekonomik etkilerini ve kuraklığı ele almak için finansmanın önemini daha iyi yansıtmak için 'Arazi Bozulması, özellikle çölleşme ve ormansızlaşma' Odak Alanını 'Çölleşme, Arazi Bozulması ve Kuraklık' olarak yeniden adlandırılması;
 - (e)** GEF-9'un Küresel Çevresel Faydalarına kuraklıkla ilgili temel göstergelerin eklenmesinin değerlendirilmesi.
- 16.** Tarafları, Küresel Mekanizma, GEF ve diğer finans kuruluşlarının desteğiyle, mevcut ve gelecekteki projelere en uygun akışı sağlamak amacıyla proaktif kuraklık yönetimine uygun fon tahsisini sağlamak için ulusal koordinasyon çabalarını artırmaya teşvik eder.
- 17.** Ayrıca, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, Küresel Mekanizma'dan aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep eder:
 - (a)** Özellikle yeterli, öngörülebilir ve zamanında mali kaynakları harekete geçirerek ve özellikle bölgesel ve ulusal düzeyde özel finansman tekliflerinin geliştirilmesini destekleyerek ve kapasite geliştirme, teknik yardım ve bilgi paylaşımı yoluyla finansmana erişimlerini artırarak Tarafların ulusal kuraklık planlarını uygulamalarını destekleme çabalarını artırmak.
 - (b)** Uyum Fonu, Küresel Çevre Fonu, Yeşil İklim Fonu ve diğer ilgili finansman kaynakları ile iş birliği yaparak proaktif kuraklık yönetimini proje akışlarına dahil etme fırsatlarını belirlemek ve mevcut ve yeni ortaya çıkan finansman akışları ile sinerji elde etmek.

- (c) Özellikle Sözleşme'nin 20. maddesi doğrultusunda, kuraklık riskinin azaltılması ve dayanıklılık artırma faaliyetlerine yönelik finansman ihtiyaçlarının ve fırsatlarının belirlenmesini desteklemek.
- 18.** Ayrıca sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, ulusal eylemi desteklemek için kuraklık politikaları ve stratejileri konusunda bölgesel iş birliğini teşvik etmelerini talep eder;
- 19.** Tarafları, bölgesel ve uluslararası kurumların ve diğer ilgili paydaşların desteğiyle, mevcut kaynaklara bağlı olarak, kuraklığa dirençli ekosistemleri, toplumları ve ekonomileri destekleyen erişilebilir, kapsayıcı ve etkili izleme, erken uyarı ve eylem sistemleri oluşturmaya teşvik eder;
- 20.** Ayrıca sekreteryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, kuraklık etkilerinin izlenmesine yönelik araçları ve öğrenme ve topluluklarını geliştirmeye ve teşvik etmeye devam etmesini, ortak öğrenmeyi ilerletmek ve kuraklık yönetimi için bölge içi ve bölgeler arası iş birliğini desteklemek için diğer benzer öğrenme ve uygulama topluluklarıyla birleşmenin fizibilitesini araştırmasını talep eder; ve Tarafları ve diğer paydaşları bu araçlardan ve topluluklardan yararlanmaya teşvik eder.
- 21.** Tarafları, bölgesel örgütleri ve kuraklık konusunda çalışan diğer paydaşları, Kuraklık Araç Kutusuna dahil edilmek üzere ilgili, yenilikçi ve dönüştürücü araçlarla ilgili bilgi ve deneyimlerini paylaşmaya teşvik eder ve sekreteryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, Kuraklık Araç Kutusunun işlevselliğini ve yaygınlaştırılmasını daha da güncellemesini ve geliştirmesini ve ilgili kapasite geliştirmeye devam etmesini talep eder;
- 22.** Tarafları, kuraklığa yönelik stratejik eylemlerin etkinliğini değerlendirmek üzere UNCCD sekreteryası ile iş birliği yapmaya teşvik eder;

- 23.** Sekreteryadan, ilgili ortaklar ve süreçlerle iş birliği içinde, kuraklık direncinin artırılması konusunda küresel üst düzey farkındalığı ve bu konudaki kararlılığı teşvik etmeye devam etmesini talep eder.
- 24.** Ayrıca sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan, Rio Sözleşmesi Ortak İrtibat Grubu da dahil olmak üzere diğer Rio Sözleşmeleri ve kuraklık direncini artırmaya yönelik çözümleri teşvik etmeyi amaçlayan diğer ilgili çok taraflı anlaşmalarla sinerjiden yararlanmalarını talep eder;
- 25.** Ayrıca, İcra Sekreterinden on yedinci oturumunda Taraflar Konferansına bu kararın uygulanmasında kaydedilen ilerleme hakkında rapor vermesini talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh 12024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 25/COP.16

Politika Çerçevesi ve Tematik Konuların Takibi: Toplumsal Cinsiyet

Taraflar Konferansı,

7/COP.12, 9/COP.10, 9/COP.11, 30/COP.13, 24/COP.14 ve 24/COP.15 sayılı kararları hatırlatarak,

Yerli halklar ve yerel topluluklar da dâhil olmak üzere yoksulluk ve hassas durumlardan etkilenenler başta olmak üzere, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesi de dâhil olmak üzere Sözleşmenin etkili bir şekilde uygulanmasına ve arazi tahribatının dengelenmesine ilişkin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 15.3 ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 5.5 ve 5.a da dâhil olmak üzere 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündeminde yer alan amaç ve hedeflere ulaşılmasına önemli bir katkı sağlayacağını teyit ederek,

Ayrıca, kadınların mülkiyet haklarının ve kadınların arazi ve diğer doğal kaynaklara erişimlerinin ve bu kaynaklara ilişkin haklarının güvence altına alınmasının Sözleşmenin etkili bir şekilde uygulanması açısından kritik önem taşıdığını bir kez daha teyit eder,

Kadınların ve kız çocuklarının arazi yönetimine aktif katılımının çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklıkla mücadele ve arazi tahribatının dengelenmesine ulaşılması için elzem olduğunu kabul ederek,

Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı ve ilgili Yol Haritasının yanı sıra Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Toplumsal Cinsiyet Grubunun uygun şekilde etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik taahhüdümüzü yineleyerek,

Sekretarya ve Küresel Mekanizma tarafından yapılan çalışmaları takdirle karşılayarak

ICCD/COP(16)/17 sayılı belgeyi ve burada yer alan sonuçları değerlendirdikten sonra, **ICCD/CRIC(21)/11** sayılı belgenin **185, 186 ve 187.** paragraflarında yer alan tavsiyeleri hatırlatarak,

1. Sekretaryadan Sözleşme genelinde tam ve etkin cinsiyet eşitliğini izlemeye ve teşvik etmeye devam etmesini ve Taraflar Konferansının her oturumunda, her kurucu organda ve Taraflar Konferansı, Bilim ve Teknoloji Komitesi ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin her oturumunda toplam delegelerin en az yüzde 40'ının kadın olmasını teşvik etmek amacıyla bu verileri rapor etmesini talep eder;
2. Tarafları, ulusal istatistik ofisleri ve sistemleri aracılığıyla gelir, yoksulluk seviyeleri, arazi mülkiyeti, göç, okula kayıt, hastalıkların yaygınlığı ve diğer ilgili veri türleri hakkında cinsiyete göre ayrıştırılmış veriler toplayarak cinsiyete dayalı veri açığını gidermeye davet eder; bu veriler, erkeklerin ve kadınların kuraklık ve arazi bozulmasından nasıl etkilendikleri konusundaki gerçek farklılıkları yansıtacak gelecekteki göstergeler için bir temel oluşturabilir;
3. Tarafları, Toplumsal Cinsiyet Eylem Planının uygulanmasında, uygun olduğu şekilde, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla toplumsal cinsiyete duyarlı politika ve programları planlarken, tasarlarken ve uygularken kadınların ve kız çocuklarının karşılaştığı her türlü ayrımcılığa özel dikkat göstermeye ve gönüllülük esasına dayalı olarak Yol Haritasında yer alan ulusal düzeydeki kilit faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin raporlar sunmaya teşvik eder;
4. Sözleşmenin sekretaryası ve ilgili organlarından, kendi yetkileri dahilinde ve diğer ilgili sözleşmeler ve uluslararası örgütler, kurumlar ve ajanslarla iş birliği içinde, uygun olduğu şekilde ve finansman mevcudiyetine tabi olarak, (i) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin mevcut 2018-2030 Stratejik Çerçevesini takiben, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin gelecekteki stratejik çerçevesi için etkili ve anlamlı toplumsal cinsiyete özgü göstergeler geliştirmelerini ve (ii) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesindeki toplumsal cinsiyet veri açığını kapatmak ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklığın erkekler, kadınlar, erkek

çocukları ve kız çocukları üzerindeki farklılaşan etkisinin daha iyi değerlendirilmesi için bir sonraki Stratejik Çerçeve ile ilişkili izleme ve raporlama süreci oluşturulmasını talep eder;

5. Ayrıca sekreteryadan ve Küresel Mekanizma'dan, potansiyel katkıda bulunanlar ve ortaklarla istişare halinde, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin usul kurallarına uygun olarak, yerli halklar, yerel topluluklar ve sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere, kadın delegelerin kapasite geliştirmelerini ve etkin katılımlarını daha da kolaylaştıracak araçları belirlemelerini ve uygulamalarını talep eder, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantılarına ve süreçlerine katılan ve etkin bir şekilde yer alan kadın delegelerin sayısını artırmak amacıyla Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Oturumlarına Uygun Tarafların Temsilcilerinin Katılımı için Özel Güven Fonu kapsamında gönüllü olarak tahsis edilen fonlar da dahil olmak üzere; ve Tarafları bu tür girişimleri desteklemeye davet eder;
6. Ayrıca sekreteryadan, Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı ve Yol Haritasının uygulanmasını desteklemek için diğer Rio Sözleşmeleri ve ilgili sözleşmeler ve Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlendirilmesi Birimi (UN Women) gibi uluslararası kuruluşlarla ve sürdürülebilir arazi yönetimi ve kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi için kaynaklara erişim, kapasite geliştirme ve teknolojiler dahil ve bunlarla sınırlı olmamak üzere toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlendirilmesinin ilerletilmesi için kritik konularda iş birliğine devam etmesini talep eder;
7. Sekreteryadan, diğer Rio Sözleşmeleri ve ilgili sözleşmeler ve uluslararası örgütlerle, kaynakların uygunluğuna bağlı olarak, kadınların arazi haklarının tanınması ve genişletilmesine yönelik savunuculuk konusunda, özellikle yerli halklar ve yerel topluluklar için, "Onun Arazisi, Onun Hakları" kampanyası ile elde edilen üst düzey savunuculuk ve küresel görünürlüğe dayanan iş birliğine ve Rio Sözleşmeleri ve kadınların arazi hakları konusunda diğer kilit aktörler arasındaki sinerjiden

yararlanmaya odaklanan son çalıştayların yarattığı işbirliklerine devam etmesini talep eder.

8. Ayrıca sekreteryadan, Taraflar Konferansı ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin resmi çalışma programının bir parçası olarak, Toplumsal Cinsiyet Eylem Planının uygulanmasındaki darboğazların tespit edilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği ile kadın ve kız çocuklarının güçlendirilmesinin ilerletilmesinde en iyi uygulamaların paylaşılması ve yerli halklardan, yerel topluluklardan, gençlikten ve sivil toplum kuruluşlarından kadın ve kız çocuklarının katılımının ve katılımının teşvik edilmesi için bir araç olarak, yıllık bazda ve gayri resmi oturumlarda Toplumsal Cinsiyet Konseyinin toplanmasını kolaylaştırmasını talep eder;
9. Ayrıca Küresel Mekanizma'dan, arazi kullanım hakkının tesis edilmesi, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın ele alınması ve arazi tahribatının dengelenmesinin sağlanması konularında toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların güçlendirilmesini teşvik eden ve entegre eden öncü girişimler ve projeler tasarlamak üzere ortaklıklar kurmaya, güçlendirmeye ve değerlendirmeye devam etmesini talep eder;
10. Sekreteryadan, on yedinci oturumunda Taraflar Konferansına bu kararın uygulanmasında kaydedilen ilerleme hakkında rapor vermesini talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 26/COP.16

Toplumsal Cinsiyet Meclisinin Raporu

Taraflar Konferansı,

1. Toplumsal Cinsiyet Grubunun raporunu ve Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna yaptığı katkıları not eder;
2. Toplumsal Cinsiyet Grubunun raporunun, Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna ilişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesine karar verir.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 27/COP.16

Politika Çerçevesi ve Tematik Konuların Takibi: Kum ve Toz Fırtınaları

Taraflar Konferansı,

26/COP.15, 25/COP.14 ve 31/COP.13 sayılı kararları hatırlatarak,

Ayrıca 2015-2030 Afet Risklerinin Azaltılması Sendai Çerçevesini, Birleşmiş Milletler Çevre Kurulunun **2/21, 4/10 ve 6/7** sayılı kararlarını ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun **70/195, 71/219, 72/225, 73/237, 74/226, 75/222, 76/211, 77/171 ve 78/158** sayılı kararlarını hatırlatır,

Kum ve toz fırtınalarının, diğerlerinin yanı sıra, altyapı, ulaşım, iletişim, tarım, ekosistemler ve insan sağlığı üzerindeki etkileri ve kurumsal, teknik ve bilimsel müdahaleler gerektiren sınır ötesi etkileriyle küresel bir sorun olduğuna dikkat çekerek,

İklim değişikliği ile şiddetlenen çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın yanı sıra sürdürülemez arazi ve su yönetimi uygulamalarının, diğer faktörlerin yanı sıra, son on yılda kum ve toz fırtınalarının sıklığını, yoğunluğunu ve süresini artırdığını ve etkili kum ve toz fırtınası yönetimi müdahalelerinin (i) etkilenen topluluklar, ekosistemler ve ekonomik sektörler için risk azaltma, adaptasyon, müdahale ve iyileştirme açısından doğal kaynaklar ve (ii) kaynak önleme ve azaltmanın temel stratejik öncelikler olduğu antropojenik kaynakların her ikisini de ele alması gerektiğini kabul ederek,

Sürdürülebilir arazi ve su yönetimi, tarımsal ormancılık, yeniden ağaçlandırma ve arazi restorasyonu uygulamalarının yanı sıra doğa temelli çözümler ve/veya ekosistem temelli yaklaşımlar ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla mücadeleye yönelik diğer faaliyetlerin, kum ve toz fırtınalarının olumsuz etkilerini azaltmaya ve bunlara uyum sağlamaya ve direnç oluşturmaya yönelik proaktif çabaların kilit bir bileşeni olduğunu kabul ederek,

Kum ve toz fırtınalarının olumsuz etkileriyle mücadele çabalarının, uluslararası iş birliğinin güçlendirilmesi, yani ilgili uluslararası

anlaşmalar ve mekanizmaların yanı sıra bunların uygulanması için geliştirilen ulusal ve bölgesel koordinasyon araçları ve enstrümanları arasındaki sinerjiden uygun şekilde yararlanılması yoluyla güçlendirilebileceğinin altını çizerek,

Uluslararası ve bölgesel iş birliğini geliştirmek ve kum ve toz fırtınalarının özellikle etkilenen ülkeler üzerindeki olumsuz etkilerini önleme, durdurma ve hafifletme çabalarını desteklemek ve yaygınlaştırmak amacıyla Birleşmiş Milletler Kum ve Toz Fırtınaları ile Mücadele On Yılı (2025-2034) ilan eden Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı A/RES/78/314) memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 77/294 sayılı kararıyla, kum ve toz fırtınaları konusunda küresel farkındalığı daha da arttırmak amacıyla 12 Temmuz'un Uluslararası Kum ve Toz Fırtınalarıyla Mücadele Günü olarak ilan edilmesini memnuniyetle karşılayarak,

13-17 Kasım 2023 tarihleri arasında Semerkant, Özbekistan'da düzenlenen Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi birinci oturumunda sunulan Kum ve Toz Fırtınalarına ilişkin Semerkant Deklarasyonunu not ederek ve Tarafları bu Deklarasyona katılmayı değerlendirmeye davet ederek,

9-10 Eylül 2023 tarihleri arasında Tahran, İran'da düzenlenecek olan İkinci Uluslararası Kum ve Toz Fırtınaları ile Mücadele Konferansı'nın toplanmasını ve katkılarını not ederek,

Kum ve toz fırtınalarının nedenlerini ve olumsuz etkilerini ele almak için küresel, bölgesel ve alt bölgesel düzeylerde iş birliği ve koordinasyonu artırmaya yönelik proaktif bir yaklaşımın gerekli olduğunu kabul ederek, etkilenen ve hassas durumdaki toplulukların ve ekosistemlerin risklerini azaltan ve dayanıklılığını artıran kapsamlı kum ve toz fırtınalarına hazırlığı kolaylaştıracak girişimleri teşvik ederek,

Erken uyarı sistemlerinin güçlendirilmesi ve iyileştirilmesi de dahil olmak üzere kum ve toz fırtınalarının ele alınmasında rehberlik ve politika geliştirilmesine katkıda bulunmak üzere bilim-politika diyaloglarının ve bilgiye dayalı yaklaşım ve politikaların önemini vurgulayarak,

Kum ve Toz Fırtınası Yönetiminin Temel Politika Alanlarına Entegrasyonuna ilişkin Kılavuzun, Küresel Kum ve Toz Fırtınası Kaynak Tabanı haritasına ilişkin Teknik Özetin ve kum ve toz fırtınası kaynaklarının belirlenmesine yönelik ilgili veri setlerinin yayınlanmasını memnuniyetle karşılayarak,

1. Tarafları aşağıdakileri yapmaya çağırır:

- (a) Çok taraflı ve iki taraflı donörler tarafından finanse edilen proje ve programların geliştirilmesinin yanı sıra kaynak seferberliği yoluyla entegre arazi kullanım planlaması ve peyzaj yönetimini ilerletmek amacıyla, ilgili politika alanlarında, ulusal ve alt ulusal düzeylerde, insan nedenli kaynaklara yönelik olanlar da dahil olmak üzere kum ve toz fırtınası etkilerini azaltma önlemlerinin entegrasyonunu ve tutarlılığını artırmak;
- (b) Çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla bağlantılı kum ve toz fırtınalarının ele alınmasına katkıda bulunan çok paydaşlı platformların ve bölgesel girişimlerin, olumsuz etkilerinin azaltılması ve kaynak alanlarının izlenmesi de dahil olmak üzere, etkilerin bölgesel ve alt bölgesel niteliği dikkate alınarak ve yerli halkların, yerel toplulukların, kadınların, gençlerin ve hassas durumdaki diğer kişilerin yanı sıra arazi sahipleri ve arazi kullanıcılarının dahil edilmesine özel önem vermek;
- (c) Kum ve Toz Fırtınaları Özeti de dahil olmak üzere mevcut bilgi, araç ve kaynaklardan yararlanmak: Risklerin Değerlendirilmesi ve Ele Alınmasına İlişkin Bilgi ve Rehberlik, Kum ve Toz Fırtınaları Araç Kutusu, Küresel Kum ve Toz Fırtınası Kaynak Tabanı Haritası ve Görselleştirme Aracı ve Kum ve Toz Fırtınası Yönetiminin Temel Politika Alanlarına Entegrasyonuna İlişkin Kılavuz;

2. Birleşmiş Milletler Kum ve Toz Fırtınalarıyla Mücadele Koalisyonunu ve diğer ilgili kuruluşları, etkilenen ülke Taraflara

erken uyarı, hassasiyet ve risk değerlendirmeleri ve kaynak azaltma dahil olmak üzere kum ve toz fırtınalarına ilişkin ulusal ve bölgesel politika ve eylem planlarının geliştirilmesi ve uygulanmasında yardımcı olmak üzere iş birliğini sürdürmeye davet eder;

3. Ayrıca, bölgesel ve çok taraflı finans kuruluşlarını, teknik kurum ve kuruluşları, enstitüleri ve diğer ilgili paydaşları, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla bağlantılı kum ve toz fırtınalarıyla başa çıkmak ve gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerine ulaşmak için erken uyarı sistemleri de dahil olmak üzere ulusal ve politikalar ve eylem planları tasarımları ve uygulamaları için kaynak ve etkilenen ülke Taraflara teknik ve mali destek sağlamaya davet eder;

4. Sekretarya ve Küresel Mekanizma' dan, Sözleşme ile ilgili konularda ve kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, devam etmelerini talep eder:

(a) Birleşmiş Milletler Kum ve Toz Fırtınaları ile Mücadele Koalisyonu' nun çalışmaları da dahil olmak üzere, kum ve toz fırtınası kaynaklarının azaltılması konusunda Birleşmiş Milletler kurumları, kuruluşları ve anlaşmaları ile iş birliğini ve ortak çalışmayı geliştirmek için Birleşmiş Milletler Kum ve Toz Fırtınaları ile Mücadele Koalisyonu' na aktif olarak katılmak, Birleşmiş Milletler Kum ve Toz Fırtınaları ile Mücadele On Yılı (2025-2034) için özellikle antropojenik kum ve toz fırtınası kaynaklarını ve veri bilgi eksikliklerini tanımlamak ve ele almak ve savunuculuk, farkındalık yaratma ve diğer faaliyetlerde bulunmak için kum ve toz fırtınaları üzerine küresel bir uygulama girişimi geliştirmek;

(b) Küresel Kum ve Toz Fırtınası Kaynak Taban Haritası ve diğer coğrafi bilgi sistemi platformları, verileri ve araçları dahil olmak üzere Kum ve Toz Fırtınaları Araç Kutusunun teşvik edilmesi ve iyileştirilmesi ve Taraf ülkelerin bu kaynakları kullanma kapasitelerini artırmak;

(c) Kum ve toz fırtınalarıyla ilgili mevcut araçların, teknolojilerin ve en iyi uygulama kılavuzlarının kapsamlı bir envanterini geliştirmeye devam etmek, bu bilgileri Kum ve Toz Fırtınaları Araç Kutusu aracılığıyla Tarafların kullanımına sunmak ve geniş çapta yaygınlaştırılmasını desteklemek;

(d) Ülkelerin, bölgelerin ve alt bölgelerin kum ve toz fırtınası stratejileri ve eylem planları geliştirmelerinin yanı sıra kum ve toz fırtınası ile ilgili uygulama ve finansman sağlamalarının desteklenmesi kum ve toz fırtınalarının açık terimler ve prosedürlerle bilime dayalı yönetimi ve bilgi birikimini desteklemek için derinlemesine teknik çalışmalar da dahil olmak üzere proje ve programlar hazırlamak;

5. Ayrıca sekretarya ve Küresel Mekanizma' dan şunları yapmasını talep eder:

(a) Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi'nin gelecek oturumlarında bu kararla ilgili uygulama çabaları hakkında bir rapor sunmak;

(b) On yedinci oturumunda Taraflar Konferansına bu kararla ilgili politika konuları hakkında bir rapor sunmak.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 28/COP.16

Politika Çerçevesi ve Tematik Konuların Takibi: Arazi Mülkiyeti

Taraflar Konferansı,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi çerçevesinde arazi kullanım güvenliğinin önemini vurgulayan **16/COP.14**, **26/COP.14** ve **27/COP.15** sayılı kararları hatırlatarak,

Ayrıca, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Taraflar Konferansının on beşinci oturumunda kabul edilen Kunming-Montreal Küresel Biyolojik Çeşitlilik Çerçevesinde yer alan, özellikle kadınlar, gençler, yerli halklar ve yerel topluluklar için sorumlu arazi yönetişimi, güvenli arazi kullanımı ve doğal kaynaklara erişim hedeflerini hatırlatarak,

Mülkiyet güvensizliğinin birçok ülke için önemli bir kalkınma sorunu olmaya devam ettiğinin ve paydaşları ve finansmanı harekete geçiren, kalıcı ortaklıklar oluşturan ve daha sürdürülebilir, adil ve dürüst bir arazi yönetişimi, kullanımı ve yönetimi döngüsünü destekleyen sinerjilerden yararlanan politika ve operasyonel çerçeveler gerektirdiğini kabul ederek,

Ayrıca, mülkiyet güvencesinin, uzun vadeli sürdürülebilir arazi ve su yönetimi, kuraklığa karşı dayanıklılık oluşturma ve restorasyon uygulamalarını benimsemelerini ve bunlara yatırım yapmalarını teşvik ederek arazi kullanıcılarını değişimin araçları olmaları için güçlendirdiğini ve küçük toprak sahibi çiftçileri, çobanları ve diğer kırsal grupları bilgi ve teknolojilere, yayım hizmetlerine, krediye ve pazarlara erişim konusunda desteklediğini kabul ederek,

Sorumlu ve kapsayıcı arazi yönetişimi ve iyileştirilmiş arazi kullanım güvenliğinin, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin ilerlemesini hızlandırmak amacıyla, Rio Sözleşmelerinin uygulanmasını desteklemek için kendi yetki alanları dahilinde ve ilgili olduğu şekilde sinerji ve iş birliğinden yararlanmayı mümkün kılan kilit faktörler arasında yer aldığını kaydederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2018-2030 Stratejik Çerçevesi'nin ara dönem değerlendirmesinin bulgu ve tavsiyelerini not ederek, arazi tahribatının dengelenmesini ve toplumsal cinsiyet eşitliği için kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi ve eşit arazi kullanım haklarının kritik öneme sahip olduğunu vurgulayarak,

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi kararlarının ulusal uygulamaya entegre edilmesinin önemini vurgulayan Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin ara dönem değerlendirmesinin bulgu ve tavsiyelerini de not ederek,

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı'nın kadınların arazi haklarının ve doğal kaynaklara erişimlerinin güçlendirilmesini bir eylem önceliği olarak vurguladığını not ederek,

Küresel Mekanizma' nın arazi kullanımına yönelik sorumlu ve sürdürülebilir kamu ve özel sektör yatırımları için iş vakası geliştirme çalışmalarını ve uygun olduğu hallerde arazi kullanımının proje ve programlara entegrasyonuna rehberlik edecek kontrol listesini memnuniyetle karşılayarak,

Arazi tahribatının dengelenmesi hedef belirleme çabaları ve uygun olan yerlerde arazi tahribatının dengelenmesi dönüştürücü projeler ve programlar gibi, arazi mülkiyetini Sözleşmenin uygulanmasına entegre etmek için politika veya programlama çabaları dahilinde ek çalışmalar yapılması gerektiğini kabul ederek,

1. Tarafları, Ulusal Gıda Güvenliği Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Ormanların Mülkiyetinin Sorumlu Yönetimine ilişkin Gönüllü Kılavuz İlkeler doğrultusunda arazi mülkiyet güvenliğini Sözleşmenin uygulanmasına entegre etmeye devam etmeye teşvik eder;
2. Tarafları, gönüllü arazi tahribatının dengelenmesinin öncelikli alanlarında meşru arazi kullanım hakları hakkında proaktif olarak veri toplamak amacıyla arazi kullanım haklarını çölleşme,

arazi bozulması ve kuraklıkla mücadele plan ve faaliyetlerine entegre etmeye davet eder;

3. Ayrıca Tarafları, ulusal mevzuata ve sekretaryanın mali kaynaklarının mevcudiyetine tabi olarak ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi kapsamındaki mevcut odak noktası çerçevelerine hâlel getirmeksizin, arazi kullanımının planlarına ve faaliyetlerine entegrasyonunu koordine etmek üzere arazi kullanımına ilişkin bir odak noktası atanmasını değerlendirmeye davet eder;
4. Tarafları, yerli halklar, yerel topluluklar, kırsal alanlarda yaşayanlar, kadınlar, gençler ve engelliler de dahil olmak üzere hassas durumdaki insanların geçim kaynaklarını iyileştirmek amacıyla mevcut her türlü bilgiye dayanarak 26/COP.14 ve 27/COP.15 sayılı kararların uygulanmasını geliştirmek için sivil toplum kuruluşları ve ilgili aktörlerle ortaklık kurmak da dahil olmak üzere ulusal düzeyde kapsayıcı ve katılımcı diyalogları teşvik etmeye teşvik eder;
5. Sekretarya ve Tarafları, geçmiş istişarelerden çıkarılan dersleri kullanarak, (i) mevcut çok paydaşlı formatları temel alan, (ii) yerelden ulusala farklı düzeylerde bir dizi diyalogu içeren ve (iii) örfi haklar da dahil olmak üzere meşru arazi kullanım hakları kavramını ilgili ulusal bağlamda ve ulusal yasal çerçevelere uygun olarak tartışan, talep edildiği şekilde gelecekteki ulusal istişareleri tasarlamak için metodolojiyi iyileştirmeye çağırır;
6. Tarafları, entegre arazi kullanım planlaması yoluyla arazi tahribatının dengelenmesinin uygulanmasını desteklemek amacıyla arazi kullanım hakkı bilgilerini kapasite geliştirme çabalarına ve kanıta dayalı karar verme için veri analitik araçlarına etkili bir şekilde entegre etmenin yollarını ve araçlarını araştırmaya çağırır;
7. Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi Girişimini, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü' nü, Dünya Gıda Güvenliği Komitesi' ni ve diğer ilgili paydaşları, ulusal yasal çerçevelerle tutarlı olarak ve Taraflardan gelen destek

talebi üzerine, geleneksel haklar da dahil olmak üzere meşru arazi kullanım haklarını haritalandırmak için yenilikçi dijital yaklaşımlar da dahil olmak üzere, kanıta dayalı karar verme desteği için ilgili verileri, araçları, yaklaşımları ve kapasite geliştirmeyi sağlayarak Tarafların bu çabalarını desteklemeye davet eder;

8. Ayrıca, gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını ve özel sektör kuruluşlarını (i) Ulusal Gıda Güvenliği Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Ormanların Mülkiyetinin Sorumlu Yönetimini dikkate alarak, mülkiyetin sorumlu yönetimini geliştirmek için arazi mülkiyeti yönetim sistemlerinin tasarlanması ve uygulanmasını ve (ii) arazi mülkiyetinin arazi tahribatının dengelenmesine entegre edilmesi için talep edilen ulusal istişarelerin gerçekleştirilmesini desteklemeye davet eder;
9. Sekretarya ve Küresel Mekanizma'dan 27/COP.15 sayılı karar uyarınca ve kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, arazi kullanımına ilişkin hususları Sözleşme'nin uygulanmasına ve arazi tahribatının dengelenmesi girişimlerine entegre etmek isteyen Tarafları destekleme çabalarını sürdürmeleri ve özellikle aşağıdaki hususları yerine getirmeleri talebini yineler:
 - (a) Ulusal istişarelerin ilk aşamasından çıkarılan dersleri, Taraflara arazi kullanımını arazi tahribatının dengelenmesine ve ilgili hedeflere, planlara, projelere ve programlara entegre etme yolları ve araçları konusunda yardımcı olmak üzere daha fazla istişare için kullanmak;
 - (b) Yerli halkların, yerel toplulukların, kadınların ve gençlerin tam ve etkin katılımıyla, Ulusal Gıda Güvenliği Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Orman Mülkiyetinin Sorumlu Yönetimine İlişkin Gönüllü Kılavuz İlkeler ve sosyal ve çevresel koruma tedbirleri doğrultusunda, ilgili ortaklar ve finansman kuruluşlarıyla iş birliği, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla mücadele faaliyetleri kapsamında arazi yönetimini ve arazi mülkiyetini güçlendirmeye

yönelik finansman fırsatlarını ve sürdürülebilir kamu ve özel yatırımları belirlemek için gerekçeleri incelemelerini temel almak ve mülkiyeti kontrol listesini uygulamak ve bu finansman fırsatlarını Taraflara iletmek;

- (c) Diğerlerinin yanı sıra, talepte bulunan Taraflara ulusal arazi tahribatının dengelenmesi planlarını güncellerken bu belgeleri nasıl kullanacakları konusunda özel rehberlik sağlamak, arazi mülkiyeti konularını dikkate almak ve ulusal yasal çerçevelerle tutarlı olarak insanların meşru arazi mülkiyeti haklarını koruyan bir zarar vermeme yaklaşımı izlemek, iş vakasını, kontrol listesini ve bu finansman fırsatlarını taraflara iletmek;
- (d) Çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla mücadele için sorumlu arazi yönetişimi konusunda farkındalık artırıcı faaliyetler yürütmek ve yerli halklar, yerel topluluklar, kırsal alanlarda yaşayanlar, kadınlar, gençler ve engelliler de dahil olmak üzere hassas durumdaki insanların geçim kaynaklarını iyileştirmek amacıyla küresel düzeyden yerel düzeye kadar paydaşlara ulaşmak için Taraflar, diğer ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve diğer kilit ortaklarla, uygun olduğunda kültürel koşulları da dikkate alarak iletişim kurmak;
- (e) Yerli halklar, yerel topluluklar ve kadınların arazi hakları ile ilgili veriler de dahil olmak üzere arazi yönetişimi ile ilgili mevcut küresel göstergeleri ve veri setlerini araştırmak ve uygun olduğunda, çabaların tekrarlanması önlemek ve farklı ulusal bağlamlar arasında en geniş erişimi sağlamak amacıyla, gelecekteki Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi raporlama süreçlerine potansiyel göstergeleri dahil etmek için pilot seçenekler oluşturmak üzere ilgili ortaklar ve kurumlarla iletişime geçmek;
- (f) Paydaşların, diğerlerinin yanı sıra, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansı

kararlarına kolay erişimini sağlamak için Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi web sitesinde bir arazi kullanım hakkı araç kutusunda arazi kullanım hakkı ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklık ile ilgili belgeleri kullanıma sunmak, Ulusal Gıda Güvenliği Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Orman Mülkiyetinin Sorumlu Yönetimine ilişkin Gönüllü Kılavuz İlkelerin Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin uygulanmasına entegrasyonuna ilişkin teknik rehber, finansman kurumlarının haritalandırılması, gerekçelendirilmesi, mülkiyet kontrol listesi, politika özetleri ve diğer ilgili belgeler;

10. Sekretarya ve Küresel Mekanizma' dan talepte bulunur ve Küresel Çevre Fonu'nun uygulayıcı kuruluşlarını, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklıkla mücadele etmek ve arazi tahribatının dengelenmesini sağlamak amacıyla faaliyetleriyle ilgili tüm paydaşlar arasında en geniş erişime sahip olmak için kullanımına ilişkin mevcut hesap verebilirlik ve şikayet mekanizmaları hakkında farkındalık artırıcı eylemler gerçekleştirmeye davet eder ve Tarafları, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklıkla mücadeleye yönelik ulusal faaliyetleri için ulusal ve bölgesel görev sorumluluk alanları dahilinde ilgili mekanizmalarını uygun şekilde kurmayı ve/veya güçlendirmeyi değerlendirmeye davet eder;

11. Ayrıca sekretaryadan şunları talep eder:

- (a) Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi'nin yirmi üçüncü oturumunda bu kararla ilgili uygulama çabaları hakkında bir rapor sunmak;
- (b) On yedinci oturumunda Taraflar Konferansına bu kararla ilgili politika konuları hakkında bir rapor sunmak.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 29/COP.16

Meralar ve Çobanlar

Taraflar Konferansı:

Meraların Dünya'nın karasal yüzeyinin yarısından fazlasını kapladığını, dünyanın kurak alanlarındaki yaygın arazi kullanımı olduğunu ve karmaşık sosyal-ekolojik sistemler olarak işlediğini kabul ederek, meraların kapsamı, işleyişi, değeri ve çeşitliliğinin anlaşılmasının bir sonucu olarak kuraklık, arazi kullanım değişikliği ve sürdürülemez yönetimi tarafından önemli ölçüde tehdit edildiğini kabul ederek,

Ayrıca meraların, başta toprak ve suyun korunması olmak üzere, milyonlarca çobanın ve hayvancılık için onlara bağımlı olan sayısız mera topluluğunun geçim kaynakları, dayanıklılıkları ve kültürel kimlikleri için gerekli olan önemli ekosistem ürün ve hizmetleri sağladığını ve biyolojik çeşitlilik habitatı ve iklim değişikliğine uyum ve azaltma gibi küresel faydalar sağladığını kabul ederek,

Meraların yerli halklar, yerel topluluklar, kadınlar, gençler ve hassas durumdaki diğer insanlar için çok yönlü önemini kabul ederek, geçim kaynaklarını, kültürlerini ve dayanıklılıklarını desteklemek için sürdürülebilir arazi ve su yönetimi uygulamalarına duyulan ihtiyacı vurgulayarak,

Küresel Arazi Görünümü' nü memnuniyetle karşılayarak: Sağlıklı meraların çevresel sürdürülebilirlik ve sosyo-ekonomik kalkınma için önemini vurgulayan ve 21 Mayıs 2024 tarihinde Moğolistan'ın Ulanbator kentinde açıklanan Meralar ve Çobanlar Tematik Raporu,

Birleşmiş Milletler Çevre Kurulu'nun "Sürdürülebilir meralar ve pastoralizmde yenilikler" başlıklı 4/15 sayılı kararını hatırlatarak,

Ayrıca, meraların ve pastoralizmin sürdürülebilir yönetiminin önemi ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına katkısı konusunda farkındalık yaratmak ve bu konuya dikkat çekmek amacıyla 2026 yılını Uluslararası Meralar ve Çobanlar Yılı ilan eden 76/253 sayılı Birleşmiş Milletler Genel Kurul kararını da hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılı (2021-2030) ve meralar ve pastoralizmle ilgili çok taraflı çerçeve ve süreçlerle potansiyel sinerjilerin takdir ederek,

1. Tarafları, gıda güvensizliği, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklık, biyolojik çeşitlilik kaybı ve iklim değişikliği ile ilgili temel zorlukların ele alınmasındaki temel rollerini kabul ederek meraların sürdürülebilir yönetimi için politika ve yatırımlara öncelik vermeye davet eder;
2. Ayrıca Tarafları, sürdürülebilir kalkınma ve arazi tahribatının dengelenmesini sağlama çabalarının bir parçası olarak meraların sürdürülebilir arazi yönetimini ve korunmasını teşvik eden sorumlu ve kapsayıcı yönetim için elverişli bir ortam oluşturmaya davet eder;
3. Ayrıca Tarafları, Ulusal Gıda Güvenliği Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Ormanların Mülkiyetinin Sorumlu Yönetimine ilişkin Gönüllü Kılavuz İlkeler doğrultusunda meralarda mülkiyet güvenliğini geliştirmeye davet eder;
4. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma' dan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, mera sağlığını ve çobanların direncini destekleyen ilgili paydaşlar ve devam eden girişimlerle etkileşim kuran dönüştürücü proje programların uygulanması amacıyla kamu-özel sektör ortaklıklarını güçlendirmesini ve bunlara katkıda bulunmasını talep eder;
5. Ayrıca sekreteryaya ve Küresel Mekanizma' dan, yerli halklar ve yerel topluluklar da dahil olmak üzere pastoralist ve diğer mera topluluklarını anlamlı bir şekilde dahil eden kapsayıcı, toplum temelli ve katılımcı yaklaşımlar yoluyla farkındalık yaratma, kapasite geliştirme ve kaynak seferberliği konularında Tarafları desteklemelerini talep eder;
6. Ayrıca Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma' dan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak ve ilgili hükümetlerarası kuruluşlarla işbirliği içinde, çok paydaşlı diyaloglar ve ulusal istişareler yoluyla sürdürülebilir mera yönetimi, restorasyonu ve korunmasına yönelik girişimlerin geliştirilmesini talep eder;
7. Sekreteryadan, on yedinci oturumunda Taraflar Konferansına kaydedilen ilerleme hakkında rapor vermesini talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 32/COP.16

COP16 ya Katılan STK' ların Deklarasyonu

Taraflar Konferansı,

Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna katılan sivil toplum kuruluşlarının temsilcisi tarafından yapılan Deklarasyon sunumunu dinledikten sonra,

Sivil toplum örgütleriyle 5 Aralık 2024 ve 9 Aralık 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen iki Açık Diyalog Oturumu sırasında yapılan tartışmaları hatırlatarak,

1. Beyannameyi takdirle not eder;
2. Deklarasyonun, Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna ilişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesini kararlaştırır.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 33/COP.16

Gençlik Forumunun Deklarasyonu

Taraflar Konferansı,

1. Gelecek nesillerin Sözleşmenin uygulanmasına katılımını teşvik etmenin bir yolu olarak 5-7 Aralık 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilen Gençlik Forumunun düzenlenmesini memnuniyetle karşılar;
2. Ayrıca Halklar Günü organizasyonunu ve “Arazi için Gençlik Eylemi” üst düzey etkinliği de dahil olmak üzere gençlere odaklanan etkinlikleri memnuniyetle karşılar: Dirençli ve Sürdürülebilir Gelecekler için Çalışmak” başlıklı üst düzey etkinlik de dâhil olmak üzere gençlere odaklanan etkinlikleri memnuniyetle karşılar;
3. Gençlik Forumu Deklarasyonunu takdirle not eder;
4. Gençlik Forumu Bildirgesinin, Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna İlişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesini kararlaştırır.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

Karar 34/COP.16

Yerli Halkın Deklarasyonu

Taraflar Konferansı,

1. Halklar Günü ve “Arazi için Yerli Halklar” başlıklı üst düzey etkinlik de dâhil olmak üzere yerli halklara odaklanan ilgili etkinliklerin düzenlenmesini memnuniyetle karşılar;
2. Yerli Halklar Bildirgesini takdirle not eder;
3. Yerli Halklar Bildirgesinin, Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna ilişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesini kararlaştırır.

*9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024*

Karar 35/COP.16

İş Dünyası Arazi Forumunun Raporu

Taraflar Konferansı,

1. Arazi için İş Forumu’nun katkılarını memnuniyetle karşılar ve raporunu takdirle not eder;
2. Arazi için İş Forumu raporunun, Taraflar on altıncı oturumuna ilişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesine karar verir.

*9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024*

Karar 36/COP.16

COP17 İş Programı

Taraflar Konferansı,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 22. maddesini *hatırlatarak,*

Ayrıca **9/COP.1, 2/COP.2, 4/COP.3, 5/COP.4, 5/COP.5, 29/COP.6, 30/COP.7, 27/COP.8, 35/COP.9, 38/COP.10, 39/COP.11, 34/COP.12, 35/COP.13** kararlarını hatırlatarak,

Çalışma programı hakkında **32/COP.14 ve 33/COP.15,**

Taraflar Konferansının on altıncı oturumunda aldığı ilgili kararları *dikkate alarak,*

- 1.** On yedinci oturumunun ve gerekirse on sekizinci oturumunun gündemine aşağıdaki maddeleri dahil etmeye karar verir:
 - (a)** Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesi;
 - (i)** Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi Raporu ve Taraflar Konferansına tavsiyeleri;
 - (ii)** Sözleşmenin ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018- 2030 Stratejik Çerçevesinin uygulanmasının geliştirilmesi;
 - (iii)** Bilim ve Teknoloji Komitesinin raporunun ve Taraflar Konferansına yönelik tavsiyelerinin gözden geçirilmesi;
 - (b)** Diğer ilgili sözleşmeler ve uluslararası örgütler, kurumlar ve ajanslarla ilişkilerin teşvik edilmesi ve güçlendirilmesi;
 - (c)** Politika çerçeveleri ve tematik konular;
 - (d)** 2027-2028 iki yıllık dönemi için program ve bütçe;

UNCCD
COP16
Riyadh 12024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

(e) Prosedürel konular:

- (i)** Sivil toplum kuruluşlarının Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi toplantı ve süreçlerine katılımı ve dahil edilmesi;
 - (ii)** Özel sektörün Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ve iş dünyası katılım stratejisi toplantılarına ve süreçlerine katılımı ve dahil edilmesi;
- 2.** Ayrıca, bakanlar, sivil toplum kuruluşları, yerli halklar, yerel topluluklar, iş dünyası, bilim camiası ve parlamento üyeleri de dahil olmak üzere ilgili paydaşlarla, kendilerini ilgilendiren gündem maddeleri hakkında interaktif diyalog oturumları düzenlemeye karar verir;
 - 3.** Sekreteryadan, Taraflar Konferansının on altıncı oturumunda, o oturumda alınan ilgili kararlarda yer alan hükümleri dikkate alarak, Taraflar Konferansı Başkanı ile mutabık kalarak açıklamalı bir geçici gündem hazırlamasını talep eder;
 - 4.** Ayrıca sekreteryadan, Taraflar Konferansının on yedinci oturumundan en az altı hafta önce, bu oturum için yukarıdaki 1. ve 2. paragraflarda yer alan kararları yansıtan uygun belgeleri tüm resmi dillerde dağıtmasını talep eder;
 - 5.** Ayrıca sekreteryadan, Taraflar Konferansının on yedinci oturumundan en az altı hafta önce tüm resmi dillerde, her bir yönetim organı için (Taraflar Konferansı, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi, Bilim ve Teknoloji Komitesi) Tarafların değerlendirmesi ve daha sonra kabul etmesi için hazırlanan tüm ilgili karar taslaklarını içeren bir belgeyi dağıtmasını ve karar taslaklarının açıkça yazılmasını ve uygun şekilde biçimlendirilmesini sağlamasını talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

SÖZLEŞMENİN UYGULANMASININ GÖZDEN GEÇİRİLMESİ KOMİTESİ (CRIC) TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR

B Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) kapsamında faaliyet gösteren Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi (CRIC - Committee for the Review of the Implementation of the Convention), sözleşmenin uygulanmasını değerlendirmekle sorumlu bir yardımcı organdır. Her yıl düzenlenen toplantılar aracılığıyla, 4 yılda bir yapılan raporlama neticesinde taraf ülkelerden gelen raporları inceler, bu bağlamda UNCCD 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin ve ATD Hedeflerinin etkin bir şekilde uygulanmaya aktarılması için önerilerde bulunur. Bu toplantılar, taraf ülkelerin yanı sıra sivil toplum kuruluşları, akademik çevreler ve diğer ilgili paydaşların katılımıyla gerçekleştirilir. COP 16 boyunca gerçekleştirilen CRIC kontak toplantıları neticesinde toplam **8** konu başlığı altında alınan CRIC kararları aşağıda verilmiştir.

UNCCD
COP16
Riyadh 12024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 2/COP.16

Sözleşme Uygulamalarında İlerleme Sağlamak İçin Kapasite Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Taralar Konferansı,

Taraflar Konferansı, Sözleşme'nin 19. maddesini *hatırlatarak,*

Ayrıca **3/COP.8, 1/COP.9, 1/COP.10, 22/COP.10, 1/COP.11, 3/COP.12,13/COP.12, 7/COP.13, 8/COP.13, 2/COP.14** ve **2/COP.15** sayılı kararları *hatırlatarak,*

Sözleşmenin etkili bir şekilde uygulanması ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşılması için kapasite geliştirmenin önemini yineleyerek,

ICCD/CRIC/(22)/6 sayılı belgeyi ve bu belgenin sonuç ve tavsiyelerini değerlendirdikten sonra,

Sekretarya ve Küresel Mekanizma tarafından Sözleşmenin uygulanmasını ilerletmek için hedeflenen kapasite geliştirmeyi kolaylaştırmak ve uygulamak için yapılan çalışmaları takdir ederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi çerçevesinde kapasite geliştirme için bilgi ve fırsatların mevcudiyetini artırmak amacıyla Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin belirli programları ve ilgili ortaklar da dahil olmak üzere Sözleşme kurumları arasında daha fazla iş birliğine duyulan ihtiyacı vurgulayarak,

Tarafların, uluslararası kurum ve kuruluşların, sivil toplum örgütlerinin ve Sözleşme'nin diğer paydaşlarının Sözleşme'nin uygulanması için kapasite geliştirmeye yönelik çabalarını memnuniyetle karşılayarak,

1. Sekretarya ve Küresel Mekanizma' dan, kendi yetkileri dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak ve Yirmiler Grubu Küresel Arazi Girişimi ve diğer ilgili girişimlerin yanı sıra dış ortaklarla iş birliği içinde, Taraflarca ifade edilen kapasite ihtiyaçlarına cevap vermeye devam etmelerini talep eder;
2. Gelişmiş ülkeleri, diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını ve özel sektör kuruluşlarını aşağıdaki hususları yerine getirmeye davet eder:

- (a) Sözleşmenin ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeyde uygulanmasında Taraflara yardımcı olacak kapasite geliştirme faaliyetlerine destek sağlamak;

- (b) Raporlama boşluklarını azaltmak ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2026 raporlama sürecinde Sözleşme'nin uygulanmasına ilişkin daha doğru ve eksiksiz bilgi sağlamak için gelişmekte olan ülkelerde eğitim, kapasite geliştirme ve teknik destek yatırımlarını desteklemek;

3. Tarafları, kuraklık ile kum ve toz fırtınalarının etkisini azaltmak için geliştirilen araçlardan tam olarak yararlanmaya teşvik eder;

Hedeflenen kapasite geliştirme için genel destek

4. Sekretaryadan, mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, Küresel Mekanizma ve diğer ilgili girişimlerle iş birliği içinde aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep ederek;

- (a) Taraflar ve uygulayıcılar için kapasite geliştirmeye erişimi kolaylaştırmaya yardımcı olacak yenilikçi yaklaşımları vurgularken, Sözleşme kurumları ve diğer ilgili girişimler genelinde kapasite geliştirmeyi yaygınlaştırmak için bir kapasite geliştirme stratejisinin geliştirilmesi;

- (b) Sözleşme kurumları, G20, Küresel Arazi Girişimi ve diğer ilgili girişimlerin yanı sıra izleme amacıyla dış ortaklar tarafından üstlenilen kapasite geliştirme faaliyetleri için yıllık bir çalışma programının sürdürülmesi ve ek kaynak ihtiyaçlarının değerlendirilmesi;

- (c) Tarafların ve sivil toplumun kapasite geliştirmeyle ilgili fırsatlara, eğitim araçlarına ve ürünlere kolay erişimini sağlamak için iki yıllık dönem boyunca Sözleşme kurumları tarafından kapasite geliştirme konusunda yürütülen tüm çabaları ve diğer ilgili girişimleri kamuoyuna duyurmak;

- (d) Kapasite Geliştirme Platformu, söz konusu ürün ve araçları sergilemek ve sunmak için bir araç haline getirecek şekilde yeniden kavramsallaştırılması ve yeniden tasarlanması;
- (e) Sözleşme kurumları tarafından ve kendi yetki alanları dahilinde diğer Rio Sözleşmeleri ve diğer ilgili girişimler arasında uygulanan kapasite geliştirme faaliyetlerine ilişkin ortak eylemleri koordine etmek ve belirlemek, böylece her düzeyde proje ve/veya program uygulamasıyla sinerjilerin genişletilmesinin sağlanması;
- (f) Mevcut kaynaklar dahilinde ve tüm Birleşmiş Milletler dillerinde, Taraflar için çevrimiçi eğitim ve e-öğrenme fırsatlarını genişletirken, gerektiğinde yüz yüze kapasite geliştirmeye devam edilmesi;
- (g) Yapay zekâ gibi teknolojik gelişmelerden tam olarak yararlanarak, inovasyon odaklı bir Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'ne yönelik çabaların sürdürülmesi;

Uygulamayı desteklemek için hedeflenen kapasite geliştirme;

- 5. Ayrıca, mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak sekreteryadan aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep eder: (mutabık kalınmıştır)
- (a) Toplumsal Cinsiyet Eylem Planı doğrultusunda, Sözleşmenin ülke düzeyinde ve Sözleşme kurumları düzeyinde uygulanmasında tüm kadınların ve kız çocuklarının güçlendirilmesini desteklemeye yönelik faaliyetlerin genişletilmesi;
- (b) Gazeteciler için talep üzerine medya eğitimi faaliyetlerinin sürdürülmesi ve bölgesel uygulama eklerinin ve diğer Birleşmiş Milletler çıkar gruplarının özel ihtiyaçlarına gereken özen gösterilerek bu faaliyetlerin diğer bölgelere ve alt bölgelere genişletilmesi;

- (c) Başta gelişmekte olan küçük ada devletleri ve en az gelişmiş ülkeler olmak üzere en savunmasız yerel topluluklardan gençleri ve özellikle kadınları hedef alan bir erken ve orta kariyer burs programının geliştirilmesi;
 - (d) Kum ve toz fırtınalarının etkisini ele almak için kapasite geliştirme konusunda Taraflar, ilgili kuruluşlar ve diğer paydaşlarla iş birliğine devam edilmesi;
6. Ayrıca, mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, sekreteryanın veri sağlayıcılar, mali ve teknik ortaklar ve Yeryüzü Gözlemleri Topluluğu Arazi tahribatının dengelenmesi “Flagship Girişimi” de dahil olmak üzere Yeryüzü Gözlem Topluluğu ile birlikte aşağıdaki hususları yerine getirmesini talep eder.
- (a) Gelişmekte olan Taraflara, özellikle de gelişmekte olan küçük ada devletlerine ve az gelişmiş ülkelere, bozulmuş arazilerin katılımcı haritalamasını, gönüllü ulusal arazi tahribatının dengelenmesi hedefleri ve ilgili müdahalelerin yanı sıra kuraklık tehlikesi, maruziyeti ve kırılganlığın nicel değerlendirmelerini üstlenmeleri için kapasite geliştirme desteğinin sağlanması;
 - (b) Ulusal raporlama için hem e-öğrenme eğitimini hem de bölgesel veya alt-bölgesel düzeyde yüz yüze kapasite geliştirme faaliyetlerini içeren karma öğrenmenin kolaylaştırılması;
 - (c) Ulusal raporlama ile ilgili deneyimleri, zorlukları ve öğrenilen dersleri paylaşmak için Güney-Güney, Kuzey-Güney ve Üçgen iş birliğini kolaylaştırılması;
 - (d) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2026 raporlama sürecinde Taraflara, özellikle gelişmekte olan ülkelere, gelişmekte olan küçük ada devletlerine ve en az gelişmiş ülkelere veri ve teknik destek sağlamak için bölgesel kurumlar, girişimler ve örgütlerle iş birliklerinin geliştirilmesi;

- (e) Gelişmekte olan ülkelere, özellikle gelişmekte olan küçük ada devletlerine ve en az gelişmiş ülkelere, raporlama için ulusal verilerin kullanımını en üst düzeye çıkarmak üzere teknik ve mali yardımın sağlanması;
 - (f) İlgili jeo-uzamsal göstergeler için haritalama yaklaşımlarını standartlaştırmak üzere kılavuzların hazırlanması;
7. Sekreteryadan, Taraflar Konferansı ile bağlantılı olarak düzenlenen Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin bir sonraki oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin rapor vermesini talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 3/COP.16

Sözleşme ve SKA 15.3 Uygulamalarında Kaynakların Harekete Geçirilmesinde Kaydedilen İlerlemeler

Taraflar Konferansı,

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 15 ilgili hedef 15.3'ün Sözleşmenin uygulanmasına ve arazi tahribatının dengelenmesine entegre edilmesiyle ilgili **3/COP.15** sayılı kararını, Taraflar Konferansının on beşinci oturumunda Sözleşmenin uygulanması için kaynakların seferber edilmesinde kaydedilen ilerlemeyle ilgili **13/COP.15** sayılı kararı ve ayrıca **12/COP.15, 6/COP.15, 9/COP.15, 11/COP.15, 23/COP.15, 26/COP.15** ve **27/COP.15** sayılı kararları hatırlatarak,

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 15.3 hedefinin, Sözleşmenin uygulanması için güçlü bir ivme yarattığını ve gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerinin belirlenmesinin ülkelerin Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ile sinerji elde etmesine destek olduğunu, Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılına (2021-2030) katkıda bulunduğunu ve bu bağlamda finansal seferberliği desteklediğini kabul ederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ihtiyaç değerlendirmesi doğrultusunda, bu konuda yenilikçi finansman mekanizmalarının kullanılması da dahil olmak üzere, tüm kaynaklardan ek finansmanın harekete geçirilmesi ihtiyacını kabul ederek,

ICCD/CRIC(21)/2, ICCD/CRIC(21)/8, ICCD/CRIC(21)/11, ICCD/COP(16)/13, ICCD/CRIC(22)/5 ve **ICCD/COP(16)/22** belgelerinde yer alan unsurları ve bunların tavsiyelerini not ederek,

1. Bunu yapmak isteyen Tarafları, arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerinin spesifik, zamana bağlı, politika uyumlu, niceliksel, mekansal olarak açık, toplumsal cinsiyete duyarlı olmasını ve planlama çerçevelerine yeterli düzeyde entegre edilmesini sağlayarak gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerini iyileştirmeye davet eder;

2. Ayrıca Tarafları, ulusal kuraklık planlarında ve kuraklıkla ilgili diğer politika araçlarında yer alan tavsiyeleri somut program ve projelere dönüştürmeye davet eder;
3. Tarafların, kum ve toz fırtınaları da dahil olmak üzere çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklığın etkilerinin ulusal kalkınma planlarında ve diğer ilgili sektörel planlarda önceliklendirilmesini sağlamak için (alt) ulusal, ulusal ve bölgesel düzeylerde sektörler arası iş birliğini güçlendirme çabalarını memnuniyetle karşılar;
4. Tarafları, projeleri onaylamaktan sorumlu ulusal odak noktaları (finans ve planlama yetkilileri, Küresel Çevre Fonu operasyonel odak noktaları, Yeşil İklim Fonu ulusal atanmış yetkilileri ve ikili finansman odak noktaları gibi) ile iç koordinasyonu daha da güçlendirmeye teşvik eder;
5. Gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını ve özel sektör kuruluşlarını, Arazi Tahribatının Dengelenmesi Hedef Belirleme Programı 2.0 sürecinin yaygınlaştırılması ile ilgili proje ve program hazırlığı için teknik yardım sağlanması ve özel sektör katılımı ile ilgili Sözleşme uygulama faaliyetlerini güçlendirmek için önemli miktarda mali ve mali olmayan kaynak sağlamaya davet eder;
6. Ayrıca Küresel Mekanizmayı, çölleşme, arazi bozulumu ve kuraklığın yanı sıra kum ve toz fırtınalarını ele alan çok ülkeli, büyük ölçekli projelerin geliştirilmesi için kaynak seferberliğinde bölgesel kuruluşlarla iş birliğini geliştirmeye davet eder;
7. Küresel Mekanizma ve sekreteryadan, kendi yetkileri dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine tabi olarak ve ilgili mali ve teknik ortaklarla iş birliği içinde aşağıdaki hususları yerine getirmelerini talep eder.
 - (a) Tarafların Sözleşmenin hedeflerine ulaşmalarını desteklemek amacıyla, Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi ihtiyaç değerlendirmesine dayalı kaynak seferberliği stratejisinin uygulanmasının desteklenmesi;

- (b) Ulusal ihtiyaç değerlendirmeleri ve finansman stratejileri, kaynakları ve mekanizmalarına ilişkin kılavuz ilkeler de dahil olmak üzere, kaynak seferberliği için bir finansman araç kutusunun geliştirilmesi ve uygulanması;
- (c) Proje geliştirme, program tasarımı ve finansmana erişim konularında Tarafların kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunulması;
- (d) Arazi Tahribatının Dengelenmesi Hedef Belirleme Programı 2.0'a katılan 18 pilot ülkenin ötesinde gönüllü Arazi Tahribatının Dengelenmesi hedeflerinin belirlenmesi ve/veya iyileştirilmesi sürecinin etkili ortaklıklar yoluyla desteklenmesi ve yaygınlaştırılması; sürecin diğer Sözleşmeler ve ilgili süreçlerle uyumlu hale getirilmesi; bu sürece dahil olmak isteyebilecek Taraf ülkelerde hedeflerin (alt) ulusal entegre arazi kullanımı planlama çerçevelerine ve ulusal kalkınma planlarına entegre edilmesi; ve Arazi Tahribatının Dengelenmesi hedef belirleme ve uygulama konusunda ilgili bilgi paylaşımı çabalarının desteklenmesi;
- (e) (i) Ulusal kuraklık planlarının veya kuraklıkla ilgili diğer politika ve çerçevelerin uygulanmasının kolaylaştırılması; (ii) ilgili proje ve programlara teknik ve mali desteği harekete geçirmek için özel ortaklıkların kurulması; ve (iii) diğer kuruluşların yanı sıra Biyoçeşitlilik Finans Girişimi (BIOFIN) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü gibi ilgili kuruluşlarla iş birliği yaparak Tarafları ilgili mekanizmalar yoluyla finansman sağlamada desteklemek için ulusal düzeyde elverişli bir ortam yaratma konusunda ülke Taraflarının desteklenmesi;
- (f) Kum ve toz fırtınaları ile ilgili politika ve planların geliştirilmesi ve uygulanmasında etkilenen ülkelerin kapasitelerinin geliştirilmesinin desteklenmesi ve küresel bir kum ve toz fırtınaları proje uygulama girişiminin yapılandırılması;

- (g) Taraf ülkelerin kendi ulusal bağlamlarında biyolojik çeşitlilik ve iklim değişikliği süreçleri ile sinerjileri ve finans ve planlama, tarım, enerji, su, altyapı geliştirme ve afet risk yönetimi gibi ilgili sektörler, politikalar ve planlarla sektörler arası koordinasyonu geliştirme kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunulması;
- (h) (i) Toplumsal cinsiyete duyarlı, büyük ölçekli, entegre peyzaj yatırım programlarının kolaylaştırılması ve (ii) Barış Ormanı Girişimi de dahil olmak üzere ek coğrafi ve tematik amiral gemisi girişimlerini kapsamak ve beslemek için bir ortaklık modeli aracılığıyla coğrafi olarak dengeli proje hazırlama hattını büyütmek için ortaklıkları güçlendirmeye devam edilmesi;
- (i) Büyük ölçekli, yüksek etkili, çok ülkeli “Flagship” girişimlere, projelere ve programlara daha fazla odaklanılması ve Küresel Mekanizmanın, çeşitli kaynaklardan (örneğin Yeşil İklim Fonu bölgesel kalkınma bankaları, farklı Küresel Çevre odak alanları, hayırseverler, özel sektör ve yenilikçi finansman kaynakları aracılığıyla) finansmana erişmeye yardımcı olmak için ülkelere ve yerel yönetimlere, sivil toplum ve özel sektör de dahil olmak üzere ilgili paydaşlara yönelik kapasite geliştirme faaliyetlerinin artırılması;

8. Ayrıca Küresel Mekanizma’ dan, yetkisi dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine tabi olarak ve ilgili mali ve teknik ortaklarla iş birliği içinde, ICCD/CRIC(21)/5 ve ICCD/COP(16)/13 belgelerinde belirtildiği üzere özel sektör katılımını destekleme ve inovasyonu teşvik etme çabalarını hızlandırmasını ve aynı zamanda projeler seçildikten sonra Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ulusal odak noktalarının bilgilendirilmesini ve ulusal odak noktalarına projenin durumu hakkında uygun bilgilerin verilmesini sağlamasını talep eder.
9. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma’ dan ayrıca, kaynak seferberliği çabalarının ve büyük ölçekli projelerin uygulanmasının ilerlemesini takip etmek için izleme ve raporlama mekanizmalarının şeffaflığını güçlendirmelerini talep eder.

10. Küresel Mekanizma’ dan, Taraflar Konferansı ile birlikte düzenlenecek Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi’nin gelecekteki oturumlarında, Sözleşmenin uygulanması için kaynakların harekete geçirilmesinde ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 15 ve ilgili hedef 15.3’ün Sözleşmenin uygulanmasına entegre edilmesi çabalarında kaydedilen ilerleme ve Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi’nin uygulanmasında özel sektörün katılımını ve dahil olmasını kolaylaştırmak ve teşvik etmek için alınan tedbirler hakkında rapor sunmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 4/COP.16

COP'a Gönderilen Raporların Kalite ve Formatı İle Bilgi İletişim Süreçlerinin Geliştirilmesi

Taraflar Konferansı,

22/COP.11, 7/COP.13, 15/COP.13, 11/COP.14 ve 11/COP.15 sayılı kararları hatırlatarak, **ICCD/CRIC(21)/11, ICCD/CRIC(22)/6 ve ICCD/COP(16)/2** sayılı belgeleri incelemiştir,

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin, veri, dijital, inovasyon, öngörü ve davranış bilimlari alanlarındaki üstün becerileriyle güçlendirilmiş bir BM 2.0 vizyonunu takdirle karşılayarak,

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin on beşinci toplantısında kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi göstergesi 15.3.1'in (Toplam arazi alanına göre bozulmuş arazi oranı) Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'ne ve Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin 2. Hedefi'ne ulaşma yolunda kaydedilen ilerlemeyi ölçmeye yardımcı olmak için Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'ne dahil edilmesini memnuniyetle karşılayarak, ayrıca restorasyon hedefleri ve ilişkili müdahaleler hakkındaki verilerin değişimini ve birlikte çalışabilirliğini kolaylaştırmak için Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılı 2018-2030 kapsamında devam eden çalışmaları memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca, Küresel Çevre Fonu'nun kolaylaştırıcı faaliyetleri kapsamında 2026 Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi raporlama süreci için Küresel Çevre Fonu tarafından sağlanan finansman artışını memnuniyetle karşılayarak,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin raporlama sürecine dahil olan Birleşmiş Milletler kuruluşları ile Küresel Çevre Fonu'nun kolaylaştırıcı faaliyetlerinden fon alan Taraflar arasında

daha iyi bir senkronizasyon sağlanması için sekretarya tarafından sarf edilen koordinasyon çabalarını takdirle karşılayarak,

Teknik ortaklar tarafından² Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi kapsamında ulusal raporlamaya (i) arazi bozulmasının ve kuraklığın izlenmesinin yanı sıra (ii) arazi tahribatının dengelenmesine yönelik karar alma süreçlerini destekleyebilecek artan sayıda veri ve analitik araç sağlanması yoluyla sağlanan desteği takdirle karşılayarak,

1. Sekretaryadan, arazi ve ekosistem bozulması ve restorasyonunun izlenmesi ve raporlanması konusunda veri alışverişini, araçların birlikte çalışabilirliğini ve ortak kapasite geliştirmeyi kolaylaştırmak için Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Sekretaryası ve Birleşmiş Milletler Ekosistem Restorasyonu On Yılı 2018-2030 kapsamında Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ile çalışmaya devam etmesini talep eder;
2. Ayrıca, Sekretarya ve Küresel Mekanizma' dan, kendi yetkileri dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, yaklaşan 2026 Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi raporlama süreci için performans inceleme ve uygulama değerlendirme sisteminin işlevselliğini aşağıdaki hususları dikkate alarak geliştirmelerini talep eder,

ICCD/CRIC(21)/11 sayılı belgede Taraflarca yapılan sonuç ve tavsiyeler dikkate alınarak;
3. Conservation International'ı, (i) 2022 Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi raporlama süreci sırasında ortaya çıkan kritik teknik sorunları öncelikli olarak ele alarak

² Teknik ortaklar diğerlerinin yanı sıra şunları içermektedir: Kalkınma ve Çevre Merkezi - Bern Üniversitesi, Conservation International, Yeryüzü Gözlem Uyduları Komitesi, Avrupa Uzay Ajansı, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Bozuluma Tarafsızlık Amiral Gemisi girişimi, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri için Büyük Veri Uluslararası Araştırma Merkezi, Uluslararası Toprak Referans ve Bilgi Merkezi Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi, Open Geospatial Consortium, OpenGeoHub Vakfı, Southampton Üniversitesi Coğrafya ve Çevre Bilimleri Okulu, Birleşmiş Milletler Çevre Programı, Maryland Üniversitesi, Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış, Dünya Kaynakları Enstitüsü

ve (ii) yazılımı gelecekteki Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi raporlama süreçleri için sürdürülebilir kılmak amacıyla geliştirmeler için resmi bir gereksinim analizi yürüterek Trends.Earth' ü geliştirmeye devam etmeye davet eder;

4. Aşağıdaki göstergelerin raporlamada isteğe bağlı olacağına karar vererek:

- (a) “Cinsiyete göre sınıflandırılmış arazi bozuluma maruz kalan nüfus oranındaki eğilimler”;
- (b) “Ekosistem türüne göre korunan alanlar tarafından kapsanan karasal ve tatlı su biyoçeşitliliği için önemli alanların oranı” ve metriği “Korunan alanlar tarafından kapsanan karasal önemli biyoçeşitlilik alanlarının ortalama oranı”;
- (c) “Uluslararası ve yerel özel kaynaklar”;
- (d) “Teknoloji transferi” ve”
- (e) Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin faaliyetler için gelecekteki kaynaklar”;

5. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma’ dan, mevcut mali kaynaklara bağlı olarak, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi’ni BM 2.0 vizyonu ile uyumlu hale getirecek bir dijital dönüşüm girişiminin fizibilitesini değerlendirmelerini ve dijital çözümler kullanarak maliyetleri azaltmanın pratik yollarını araştırmalarını talep eder;

6. Ayrıca Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma’ dan, kendi yetkileri dahilinde ve mali kaynakların mevcudiyetine tabi olarak ve veri sağlayıcıları, mali ve teknik ortaklar ve Yeryüzü Gözlem Topluluğu Arazi Tahribatının Dengelenmesi “Flagship Girişimi” de dahil olmak üzere Yeryüzü Gözlem topluluğu ile iş birliği içinde aşağıdaki hususları yerine getirmelerini talep eder,

- (a) Özellikle gelişmekte olan küçük ada devletleri ve yeterli veriye sahip olmayan gelişmekte olan ülkeler için,

varsayılan verilerin doğru, eksiksiz, tutarlı, bilimsel olarak gözden geçirilmiş, belgelenmiş, mümkün ve uygun olduğu durumlarda, arazi yüzeyi için sürekli olarak mevcut yüksek çözünürlüklü verilere dayalı olmasının sağlanması;

- (b) Veri paylaşımı ve uygulamaların birlikte çalışabilirliği için uygun olan yerlerde uluslararası standartların takip edilmesi;

7. Ayrıca sekreteryadan Taraf ülkelerin ulusal raporlarını hazırlamaları ve raporların kalite güvencesini sağlamaları için yeterli zaman ayırmasını talep eder;

8. Sekreteryadan (i) Tarafların mevcut veri toplama ve doğrulama görevlerini kolaylaştıracak olasılıkları belirlemek için farklı raporlama çerçevelerini ve sistemlerini araştırmaya devam etmesini ve (ii) ulusal raporlama için kapasite geliştirmeyi daha da geliştirmesini talep eder;

9. Sözleşme’nin kapsamı ve yetkisi dahilinde, Sözleşme’nin Gelecekteki Stratejik Çerçevesi üzerine bir Hükümetlerarası Çalışma Grubu kurmaya karar verir:

- (a) 2030 sonrası için Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi’nin stratejik çerçevesine yönelik temel unsurları, UNCCD 2018–2030 Stratejik Çerçevesi Ara Değerlendirme Sürecini Denetlemekle Görevli Hükümetlerarası Çalışma Grubu’nun raporunda ve devamındaki süreçte yer alan dersler doğrultusunda belirlenmesi.
- (b) Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi’nin 2018–2030 Stratejik Çerçevesi kapsamındaki stratejik hedeflere ilişkin ulusal raporlama için mevcut göstergelerin kapsamlı bir analizini yaparak, bunları Sözleşme’nin 2030 sonrası stratejik çerçevesine daha uyumlu hale getirmeyi amaçlayarak, gelecekteki metodolojilerin uygulanabilir, anlaşılması kolay ve Tarafların kapasitesi dahilinde olmasını sağlanması.

10. Ayrıca, Sözleşmenin Gelecekteki Stratejik Çerçevesine ilişkin Hükümetlerarası Çalışma Grubunun aşağıdaki hususları dikkate almasını kararlaştırır:

- (a) Sözleşme metni;
- (b) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesi;
- (c) Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin ara dönem gözden geçirmesi ve Kuraklık Hükümetlerarası Çalışma Grubunun sonuçları;
- (d) Sözleşmenin ulusal düzeyde uygulanmasına rehberlik edecek etkili bir çerçeve sağlayan çok yıllık bir stratejinin rolü;
- (e) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 15'in ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin 15.3 numaralı hedefinin ilgili yönleri;
- (f) Taraflar Konferansı tarafından alınan ilgili kararlar;
- (g) Rio Sözleşmeleri kapsamındaki gelişmeler;
- (h) Tarafların, Sözleşme'ye sağladıkları mali kaynakları artırma konusundaki kapasite sınırlamaları.
- (i) Bilim-Politika Arayüzü çalışmaları;

11. Sekreteryadan, Bilim ve Teknoloji Komitesi ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi Bürolarının rehberliğinde, Sözleşmenin 2030 sonrası stratejik çerçevesini oluşturmak amacıyla Taraflar Konferansının on altıncı oturumunun bitiminden sonra en geç dört ay Taraflar Konferansı Bürosu tarafından onaylanan Sözleşmenin Gelecekteki Stratejik Çerçevesine ilişkin Hükümetlerarası Çalışma Grubunun görev tanımını ve yetkilerini hazırlamasını talep eder.

12. Sözleşmenin Gelecek Stratejik Çerçevesine ilişkin Hükümetlerarası Çalışma Grubunun görev tanımının, coğrafi ve

cinsiyet dengesini göz önünde bulundurarak, teknik uzmanlar tarafından desteklenen bölgesel temsilcilerin yeterli katılımını sağlaması gerektiğine karar verir.

13. Sekreteryadan (i) Sözleşmenin Gelecek Stratejik Çerçevesine ilişkin Hükümetlerarası Çalışma Grubunun ilk toplantısına rehberlik edecek kapsamlı ön değerlendirme belgesi, (ii) Bilim ve Teknoloji Komitesi ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi Bürolarının ilk toplantısı için onaylarına sunulmak üzere görev tanımlarını hazırlamasını talep eder.

14. Ayrıca, Sözleşmenin Gelecek Stratejik Çerçevesine ilişkin Hükümetlerarası Çalışma Grubundan şunları yapmasını talep eder.

- (a) Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumunda Taraflara, hükümetler arası örgütlere ve bölgesel gruplara danışılmak üzere bir ara rapor sunmak; ve
- (b) Taraflar Konferansı'nın on yedinci oturumunda değerlendirmeleri ve harekete geçmeleri için Taraflara nihai bir rapor sunmak;

15. Gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını, özel sektör kuruluşlarını ve Yeryüzü Gözlem Topluluğu Arazi Tahribatının Dengelenmesi "Flagship Girişimi" gibi küresel ittifakları veri toplama ve ulusal raporların hazırlanması için mali ve mali olmayan kaynaklar sağlamaya davet eder.

16. Sözleşme'nin 2026 raporlama sürecine ilişkin, ICCD/CRIC(22)/7 belgesinde yer alan takvimi onaylar ve Sözleşmenin Uygulanmasını Gözden Geçirme Komitesi Bürosu'nun, 2026 raporlama süreci boyunca kaydedilen ilerlemeyi izleyerek gerektiğinde düzenlemeler yapmaya karar vereceğinin farkındadır.

17. 2026 Sözleşmesi raporlama süreci için etkinleştirme fonlarına erişim sürecini henüz başlatmamış olan uygun Tarafları, ulusal

düzeydeki faaliyetlerin ICCD/CRIC(22)/7 belgesinde yer alan geçici raporlama zaman çizelgesiyle uyumlu hale getirilmesine olanak sağlamak amacıyla bunu en kısa sürede yapmaya çağırır.

- 18.** Ayrıca Tarafları, Küresel Çevre Fonu'ndan sağlanacak fonlara erişimi kolaylaştırmak ve/veya raporlama için kapasite geliştirmede ortak olmak için uygun olanları belirlemek üzere alt-bölgesel ve bölgesel kurumlara danışmaya ve sekretaryayı bu doğrultuda bilgilendirmeye çağırır.
- 19.** Tarafları, Küresel Çevre Fonu tarafından sağlanan kolaylaştırıcı fonları en iyi şekilde kullanmak amacıyla, Sözleşme raporlamasının çok disiplinli yapısına yanıt verebilmek için sivil toplum kuruluşları da dâhil olmak üzere ulusal paydaşlarla etkileşim yaklaşımlarını önceden değerlendirmeye teşvik eder.
- 20.** Sekretaryadan, 13/COP.13 sayılı kararın ekinde yer alan görev tanımına uygun olarak, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi'nin yirmi üçüncü ve yirmi dördüncü oturumlarında bu kararın uygulanmasına ilişkin bir rapor sunmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 9/COP.16

Küresel Çevre Fonu (GEF) ile İş Birliği

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin 5, 6, 20 ve 21. Maddelerini hatırlatarak,

Ayrıca **9/COP.15** sayılı kararı da hatırlatır,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin uygulanmasına Küresel Çevre Fonu aracılığıyla sağlanan sürekli desteği memnuniyetle karşılar,

Sağlıklı ve verimli arazilerin bozulmaya devam etme hızının, Taraf ülkelerin 2030 yılına kadar Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 15'e ulaşmasını engelleyeceği gerçeğini endişeyle not ederek,

- 1.** Küresel Çevre Fonu'nun Taraflar Konferansı'nın on altıncı oturumunda, Küresel Çevre Fonu'nun sürdürülebilir arazi yönetimiyle ilgili olarak 1 Ocak 2022-30 Haziran 2024 dönemine ilişkin faaliyetleri hakkında Küresel Çevre Fonu web sitesinde yayınlanan 3 ve ICCD/CRIC(22)/4 ;belgesinde atıfta bulunulan raporunu not eder.
- 2.** Küresel Çevre Fonu'nun entegre programları aracılığıyla uygulanan arazi temelli eylemlere artan odaklanmayı ve Arazi Bozulumu Odak Alanı Stratejisi'nin kadınlar, çocuklar, gençler, yerli halklar, yerel topluluklar ve geleneksel topluluklar gibi hassas durumdaki kişilere yaptığı vurguyu memnuniyetle karşılar ve Küresel Çevre Fonu'nu çok odaklı alan programlaması yoluyla tüm odak alanları arasında gelişmiş sinerji fırsatları sağlamaya devam etmeye çağırır.
- 3.** Daha yüksek bir etki ve ortak fayda elde etmek için Çoklu Güven Fonu Projelerinin uygulanmasını takdirle not eder.

³ Bkz. <https://www.thegef.org/documents/gef-report-uncdd-cop16>.

4. Küresel Çevre Fonu ve Küresel Mekanizmayı, Yeşil İklim Fonu, Uyum Fonu ve İklim Yatırım Fonları da dâhil olmak üzere çok taraflı fonlarla daha fazla iş birliği yaparak yeni ve ek mali kaynakları seferber etmeye ve böylece Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi için ortak ilgi alanlarına yönelik konuları ele almaya teşvik eder.
5. Küresel Çevre Fonu'nu, çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklıkla mücadele etmek ve arazi tahribatının dengelenmesi dönüşüm projeleri ve programları da dahil olmak üzere gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerine ulaşmak için Arazi Tahribatı Odak Alanı kaynaklarının programlanmasında ülkelere verdiği desteği güçlendirmeye davet eder.
6. Küresel Çevre Fonu'ndan bunu sağlamasını talep eder ve uygulayıcı kuruluşlarını, Tarafların raporlama yükümlülüklerini zamanında yerine getirmelerine destek olmaya davet eder.
7. Küresel Çevre Fonu'nun, başta gelişmekte olan küçük ada devletleri ve az gelişmiş ülkeler olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin Küresel Çevre Fonu kaynaklarına erişimini daha da basitleştirmeyi ve hızlandırmayı amaçlayan proje döngüsünü kolaylaştırma çabalarını ve bu konuda kaydedilen ilerlemeyi takdirle karşılar ve Küresel Çevre Fonu'nu operasyonel etkinliğini arttırmak amacıyla bu çabaları sürdürmeye teşvik eder.
8. Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi girişiminin, ülkelerin ulusal raporlamayı geliştirmeleri, müdahaleleri önceliklendirmek için gerekli veri setlerine ve araçlara erişimleri ve araziye daha iyi yönetmek için sonuçları izlemelerini desteklemedeki rolünü kabul ederek; Yeryüzü Gözlemleri Grubu Arazi Tahribatının Dengelenmesi girişimini çabalarında desteklemek için Küresel Çevre Fonu'na yapılan taleplerin ölçeklendirilmesi ihtiyacını ve potansiyelini not ederek; ve Küresel Çevre Fonu'nu daha fazla desteği araştırmaya teşvik eder;
9. Küresel Çevre Fonu'nun, proje uygulayıcı ve yürütücü kuruluşlarını, özellikle sürdürülebilir arazi yönetimi uygulayan

projelerde, Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi tarafından belirlenen Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojileri Genel Görünümü veritabanını uygun şekilde kullanmaya teşvik etmesini memnuniyetle karşılar, ve Küresel Çevre Fonu'nu bilgi paylaşımını, kapasite geliştirmeyi ve sürdürülebilir arazi yönetimi en iyi uygulamalarının yaygınlaştırılmasını geliştirmeye davet eder.

10. Küresel Çevre Fonu'nun Sahra'nın Büyük Yeşil Duvarı ve Sahel Girişimi'ne verdiği desteği takdirle not eder ve Küresel Çevre Fonu'nun desteğinin ve ortaklık katılımının devam etmesini talep eder.
11. Ayrıca Küresel Çevre 'nun Güney Afrika Büyük Yeşil Duvar Girişimi'ni desteklemek üzere Güney Afrika Kalkınma Topluluğu da dahil olmak üzere kilit ortaklarla yukarı yönlü angajmanını takdirle not eder ve Küresel Çevre Fonu desteğinin ve ortaklık angajmanının devamını talep eder.
12. (i) Küresel Fonu'nun sekizinci ikmali kapsamındaki Arazi Bozulması Odak Alanı Stratejisi'ni Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi'nin 2018-2030 Stratejik Çerçevesi ile uyumlu hale getirme çabalarını ve (ii) Küresel Çevre Fonu'nun kuraklığın azaltılması ve adaptasyonuna yönelik artan ilgisini not eder ve Küresel Çevre Fonu'nu, özellikle sürdürülebilir arazi yönetimi, entegre ve sınır aşan su kaynakları yönetimi, kuraklığa dayanıklılık ve bozulmuş arazilerin restorasyonu yoluyla ülkelerin çölleşme, arazi bozulması ve kuraklık önceliklerini ele alabilmelerini sağlamak için bu konudaki çabalarını güçlendirmeye davet eder.
13. Küresel Çevre Fonu'nun sekizinci ikmali kapsamındaki Arazi Bozulumu Odak Alanı Stratejisi'nin, ülkelere ulusal kuraklık planlarını ve kuraklıkla ilgili diğer politikalarını uygulama fırsatı vermeye devam ettiğini not eder ve Küresel Çevre Fonu'ndan, yetkisi dahilinde, ulusal kuraklık planlarının ve kuraklıkla ilgili diğer politikaların uygulanmasını, özellikle erken uyarı, hazırlık, azaltma ve iyileştirme, rehabilitasyon ve izleme sistemlerinin ve kapasite geliştirmenin güçlendirilmesini desteklemeye devam etmesini talep eder.

14. Küresel Çevre Fonu'nu, dokuzuncu ikmal kapsamında, iklim değişikliği bağlamında küresel bir sorun teşkil eden kuraklığın artan sıklığı ve şiddetini dikkate alarak, Tarafları eylemlerinin uygulanmasında desteklemek üzere proaktif kuraklık yönetimine kaynak tahsisine öncelik vermeye davet eder;
15. Küresel Çevre Fonu'nu, (i) Rio Sözleşmeleri ve diğer ilgili çevre anlaşmaları arasında, kendi yetki ve hedeflerini gözeterek; ve (ii) 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ile uygulama düzeyinde, Küresel Çevre Fonu'nun yanı sıra Rio Sözleşmeleri ve diğer ilgili çevre anlaşmalarının ulusal odak noktaları arasında iş birliğini teşvik etmek de dahil olmak üzere, sinerjilerden yararlanma fırsatlarını kullanma çabalarını sürdürmeye teşvik eder.
16. Küresel Çevre Fonu'nu ve uygulayıcı kuruluşlarını, özellikle tarımsal ekoloji ve tarımsal ormancılık gibi yenilikçi uygulamalar olmak üzere sürdürülebilir arazi ve su yönetimi yaklaşımlarının ortak faydalarını teşvik etmeye ve dikkate almaya devam etmeye davet eder.
17. Küresel Çevre Fonu'nun çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklık alanında politika tutarlılığına gösterdiği sürekli ilgiyi takdir eder ve Küresel Çevre Fonu'nu politika tutarlılığı konusundaki ilerlemeyi takip etmeye devam etmeye davet eder;
18. Küresel Çevre Fonu'nu, talep üzerine, Tarafların kamu harcamalarını, teşviklerini ve yatırımlarını gözden geçirmelerini destekleyen projeleri değerlendirmeye ve ulusal düzeyde belirlenen bir şekilde arazi tahribatını azaltan, çölleşmeyle mücadele eden ve kuraklığa karşı dayanıklılık oluşturan kamu politikalarını ve yatırımlarını desteklemeye teşvik eder;
19. Küresel Çevre Fonu'nun çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklığa ayrılan tahsisatının artırılarak dokuzuncu kez güçlü bir şekilde yenilenmesi çağrısında bulunur;
20. Küresel Çevre Fonu'nu, Taraflar Konferansı'nın on yedinci oturumunda sunacağı bir sonraki raporun bir parçası olarak bu kararın uygulanmasına ilişkin rapor sunmaya davet eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 11/COP.16

UNCCD Stratejik Çerçevesi 1-4 Amaçları Kapsamında Sözleşme Uygulamalarının Değerlendirilmesi

Taraflar Konferansı,

22/COP.11, 7/COP.13, 15/COP.13, 11/COP.14, 26/COP.14 ve 11/COP.15 sayılı Kararları hatırlatarak,

ICCD/CRIC(21)/11 sayılı belgeyi inceledikten sonra,

Sekretarya ve Küresel Mekanizma tarafından, 2022 Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi raporlama süreci için raporlama araçlarının basitleştirilmesi ve güncellenmesi amacıyla Taraflarca yapılan taleplere yanıt vermek için gösterilen çabaları memnuniyetle karşılayarak,

Etkilenen nüfusun yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik çabaların henüz yeterli olmadığını endişeyle not ederek. Sürdürülebilir olmayan arazi ve doğal kaynak yönetimi, ekosistem sağlığını ve toplumların refahını olumsuz etkilemeye devam etmektedir,

Arazi kullanım haklarının güvence altına alınmasının ve özellikle kırılgan durumdaki insanlar, yerli halklar, yerel topluluklar, kadınlar ve gençler olmak üzere herkes için karar alma süreçlerine ve Sözleşmenin uygulanmasına anlamlı katılımın sağlanmasının önemini kabul ederek,

Ayrıca kuraklığın sadece kurak alanlarla sınırlı olmadığını ve küresel gıda güvenliği üzerindeki etkisinin küresel eylem, dayanışma ve karşılıklı iş birliği gerektirdiğini kabul ederek,

Kuraklığın yoğunluğunun, sıklığının ve süresinin arttığını ve bunların etkilerinin, toprak ve su kaynaklarının yönetimiyle ilgili sürdürülemez insan faaliyetleri ve iklim değişikliği nedeniyle daha da kötüleştiğini endişeyle not ederek,

Kötüleşen arazi bozulmasının ve etkilenen nüfusların yaşam koşullarının giderek kötüleşmesinin yol açtığı gıda güvensizliği, sosyal istikrarsızlık, göç ve zorunlu yerinden edilme gibi sonuçları durdurmak için acil harekete geçilmesi çağrısında bulunarak,

Stratejik hedef 1

1. Tarafları, Sözleşmeyi uygularken aşağıdaki hususları yerine getirmeye *davet eder*:
 - (a) Doğal alanların dönüştürülmesinin durdurulması ve yapay alanlarda gözlenen hızlı genişlemenin gelecekte doğal bitki örtüsüne sahip araziler ve verimli topraklar pahasına gerçekleşmemesini sağlamak için arazi alımının ve toprak sızdırmazlığının durdurulması veya en azından önemli ölçüde azaltılması;
 - (b) Doğal ağaçlarla kaplı alanların korunması, ormansızlaşma ve orman tahribatının durdurulması ve tersine çevrilmesine yönelik çabaların artırılması ve teşvik eden girişimlerin yaygınlaştırılması:
 - (i) Bildirilen azalma eğilimlerini tersine çevirmek için, Birleşmiş Milletler Orman Forumu'nun sürdürülebilir orman yönetimi ilkeleri doğrultusunda, bilimsel planlama ve yerel çevre ve ekosistemin dikkate alınması yoluyla uygun olan yerlerde yeniden ağaçlandırma yapılması;
 - (ii) Doğal otlakların ve diğer odunsu olmayan ekosistemlerin korunması ve sürdürülebilir yönetimi;
 - (iii) Sürdürülebilir orman, savan ve çalılık alan yönetimi;
 - (c) Sözleşme kapsamında, 2030 yılına kadar arazi bozulmasının olmadığı bir dünya sağlamaya yönelik Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için, yatırım getirisi analizlerinin rehberliğinde, öncelikle arazi bozulmasını önleme ve ardından azaltma ve tersine çevirme çabalarını hızlandırmaları;
 - (d) Arazi bozulması değerlendirmesinin ulusal düzeyde daha anlamlı hale getirilmesi için, mümkün olduğunca ulusal ve bölgesel verilerden en üst düzeyde yararlanılmasını ve yalnızca üç arazi bazlı ilerleme göstergesiyle sınırlı

kalmayıp, erozyon, tuzlanma ve toprak sıkışması gibi ek göstergelerin de dahil edilmesini teşvik ederek, ulusal ve alt ulusal koşulları daha iyi yansıtacak şekilde isteğe bağlı olarak geliştirilmesi;

- (e) Uygun olduğu hallerde, (i) Gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerine ulaşmak için agroekolojik yaklaşımlar ve diğer sürdürülebilir arazi yönetimi yöntemleri de dahil olmak üzere sürdürülebilir arazi yönetimi yaklaşımlarının benimsenmesi; ve (ii) Agroekoloji bağlamında, sürdürülebilir gıda ve tarım sistemlerine geçişi yönlendirmek için Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından belirlenen ilke ve unsurların temel alınması;

Mekânsal verilerin raporlanmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi için

2. Hali hazırda gönüllü arazi tahribatının dengelenmesi hedefleri belirlemiş olan Taraflara şu çağrıda bulunur
 - (a) Yeni ve daha gelişmiş hedefler belirleme konusunda iddiaların artırılması;
 - (b) Arazi tahribatının engellenmesi, azaltılması ve tersine çevrilmesine yönelik hedeflerini ve ilgili müdahalelerini, arazi tahribatının dengelenmesi hiyerarşisine riayet ederek, arazi tahribatının dengelenmesine ulaşma yolunda kaydedilen ilerlemenin periyodik olarak envanterinin çıkarılmasını sağlamak üzere performans gözden geçirme ve uygulama değerlendirme sisteminin dördüncü versiyonunda rapor etmeleri;
3. Ayrıca, Küresel Çevre Fonu'ndan kapasite geliştirme fonu alan tüm uygun taraflara, özellikle toprak organik karbon envanterleri için veri toplama çalışmalarına yeterli kaynak ayırmaları ve Bilim-Politika Arayüzü tarafından yayımlanan kılavuzları kullanarak bu verileri toplamaları çağrısında bulunarak, algılanan veri açığının yeterince ele alınması için ek kaynaklara ihtiyaç duyulup duyulmadığını, Sözleşmenin Uygulama Gözden

Geçirme Komitesine bir sonraki dönemler arası oturumda raporlamalarını talep eder;

Stratejik hedef 2

4. Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesini uygularken, tüm Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi paydaşlarının ve ortaklarının toplumsal cinsiyete duyarlı politika ve tedbirlere olan ihtiyacı dikkate almalarını; her düzeyde planlama, karar alma ve uygulama süreçlerine hem erkeklerin hem de kadınların tam ve etkin katılımını sağlamak ve etkilenen bölgelerdeki kadınların, kız çocuklarının ve gençlerin güçlendirilmesini artırmak için çaba göstermelerine karar verir;

Stratejik hedef 3

5. Tarafları aşağıdaki hususların önemini vurgulamaya çağırır:
 - (a) Ölçülebilir hedefler belirleyerek, kapsayıcı ve katılımcı bir yaklaşımla entegre risk yönetimi için proaktif ve bütünsel ulusal kuraklık politikaları ve planları geliştirilmesi;
 - (b) Topyekûn bir devlet ve toplum yaklaşımının teşvik edilmesi.
- (a) Kuraklığa Dayanıklılık, Adaptasyon ve Yönetim Politikası'nda tanımlanan kuraklık bağlantısının tanınması;
6. Ayrıca, Küresel Çevre Fonu'ndan kapasite geliştirme fonu alan tüm uygun Taraflara, kuraklığın değerlendirilmesi, tahmini, öngörülmesi kuraklıkla ilgili müdahalelerin iyileştirilmesi için yeterli kaynak ayırmaları ve algılanan veri açığının yeterince ele alınması için ek kaynaklara ihtiyaç duyulup duyulmadığını, Sözleşmenin Uygulama Gözden Geçirme Komitesine bir sonraki dönemler arası oturumda raporlamaları çağrısında bulunur;

Stratejik hedef 4

7. Sekreteryadan diğer Rio Sözleşmelerinin sekreteraları ile teknik bilgi alışverişi organizasyonu konusunda iş birliği yapması talep eder ve Taraflar ve gözlemcilerden, Rio Sözleşmeleri Ortak İrtibat Grubu'nun dikkate alması için sekreteryaya tarafından derlenecek görüşleri sunmaları ve çölleşme, arazi bozulması, kuraklık, biyolojik çeşitlilik kaybı ile iklim değişikliği ile bağlantılı mevcut göstergelerin belirlenmesi de dahil olmak üzere raporlama yükünü minimize etmeye yönelik seçenekler hakkında teknik bilgi alışverişinde katılmaya teşvik eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh 12024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 12/COP.16

Mali Akışların Değerlendirilmesi

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin 6. maddesini hatırlatarak,

Ayrıca **11/COP.14** sayılı kararı ve bu kararın ortak kuruluşlarla iş birliği yapma ve Sözleşme kapsamındaki müdahalelere yönelik kaynakların takibi ve daha iyi izlenmesi için daha entegre bir mali izleme çerçevesi geliştirmeye devam etme seçenekleriyle ilgili unsurlarını hatırlatarak,

Ayrıca, özel kaynaklar, teknoloji transferi ve Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili faaliyetler için gelecekteki desteğe ilişkin stratejik hedef 5 ile ilgili yeni isteğe bağlı göstergelerin geçici olarak kabul edilmesine ilişkin **11/COP.15** sayılı kararı hatırlatarak,

13/COP.15 sayılı kararı ve bu kararın (i) Sözleşmenin uygulanması için mali gereklilikleri belirlemek üzere bir ihtiyaç değerlendirmesi yapılması; ve (ii) Sözleşmenin hedeflerine ulaşılmasında Tarafları desteklemek üzere bu ihtiyaç değerlendirmesine dayalı olarak fon seferberliğini artırmak için zamana bağlı bir strateji geliştirilmesi ile ilgili unsurlarını hatırlatarak,

ICCD/CRIC(21)/11 ve **ICCD/CRIC(21)/6** belgelerini ve bu belgelerde yer alan stratejik hedef 5'e ilişkin raporlamanın iyileştirilmesi ve Küresel Mekanizma tarafından geliştirilen ihtiyaç değerlendirmesinin yürütülmesine ilişkin sonuç ve tavsiyeleri gözden geçirerek,

Sözleşmenin uygulanmasına yönelik mali akışların yeterli şekilde değerlendirilmesi ve yatırım kararlarının yönlendirilmesi için sağlam ve kapsamlı mali veri setlerine sahip olunması gerektiğinin vurgulanması,

Küresel Mekanizma tarafından nicel bilgilerin de dahil edildiği gelişmiş bir raporlama çerçevesinin geliştirilmesi için sarf edilen çabaların takdir edilmesi,

Taraflar ve uluslararası finansal mekanizmaların, Küresel Çevre Fonu, Yeşil İklim Fonu ve Uyum Fonu da dahil olmak üzere, Küresel Mekanizma ile iş birliğini güçlendirme ve ülke Taraflarını, çölleşme ve arazi bozulmasını ele almak ve kuraklık direncini artırmak için kaynak sağlama çabalarına destek verme konusunda gösterdikleri çabaları takdirle karşılayarak,

Küresel Mekanizma tarafından yürütülen mali ihtiyaç değerlendirmelerinin temel bulgularını not ederek ve Sözleşmenin uygulanması için finansman mevcudiyeti ve kaynakların harekete geçirilmesindeki önemli boşlukları kabul ederek,

Sözleşmenin uygulanması için Taraflardan gelen talepleri karşılama Küresel Mekanizmanın mevcut zayıf yapısını ve proje hazırlığını destekleyecek finansman ve ortaklık modelinin uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlayacak kaynakların sağlanması halinde ilave etki yaratabileceğini kabul ederek,

Mevcut finansman açığını kapatmak ve özellikle etkilenen bölgelerde ve gelişmekte olan küçük ada devletleri de dahil olmak üzere bu zorluklara karşı en savunmasız bölgelerde çölleşme ve arazi tahribatını ele alma ve kuraklığın etkilerini azaltma çabalarının etkinliğini artırmak için yenilikçi finansman mekanizmalarının kullanılması da dahil olmak üzere tüm kaynaklardan önemli miktarda ek kaynağın daha fazla harekete geçirilmesinin önemini kabul ederek,

Ayrıca kaynakların mümkün olan en iyi şekilde kullanılmasının ve etkinliği en üst düzeye çıkarmak için kaynaklar arasındaki bağlantıların ve etkilerinin izlenmesinin önemini kabul ederek,

1. Küresel Mekanizma'dan aşağıdaki yollarla mali akışların takibini geliştirmeye devam etmesini talep eder:
 - (a) İyileştirilmiş finansal veri kaynaklarının belirlenmesi de dahil olmak üzere, finansal akışların izlenmesine ilişkin iyi uygulama kılavuzunun gelecekteki raporlama dönemleri için stratejik hedef 5'e ilişkin geliştirilmiş raporlama şablonuna entegre edilmesi;

- (b) (i) çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklığı hedef alan mali kaynaklara ilişkin daha kapsamlı bir genel bakış sağlamak üzere Taraf ülkeleri destekleyen karşılaştırılabilir tanımlar, metodolojiler ve veri toplama seçeneklerinin geliştirilmesi; ve (ii) Taraflarca sağlanan ulusal veri setleri arasında karşılaştırılabilirliğin artırılması;
- (c) Teknik danışmanlık ve uluslararası ortaklarla gelişmiş iş birliği de dahil olmak üzere paydaş katılımı yoluyla Sözleşmenin uygulanmasıyla ilgili kamu ve özel mali akışların izlenmesi için Tarafların desteklenmesi;
2. Ayrıca Küresel Mekanizma' dan, ek ve iyileştirilmiş hedef ve planların sunulmasına ve Küresel Mekanizma' nın kaynak seferberliğini daha fazla bilgilendirmek için veri eksikliklerini giderecek araçların kullanılmasına dayalı olarak Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi ihtiyaç değerlendirmesini gerektiği şekilde revize etmesini ve güncellemesini talep eder;
3. Gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafları, ilgili Birleşmiş Milletler kuruluşlarını, uluslararası finans kuruluşlarını ve özel sektör kuruluşlarını, Sözleşmenin uygulanmasına yönelik çabalarını desteklemek üzere etkilenen ülke Taraflara gönüllü ve karşılıklı mutabık kalınan şartlarda teknoloji transferi de dahil olmak üzere mali ve mali olmayan kaynaklar sağlamaya davet eder;
4. Tarafları, gerektiğinde finansman açığını kapatma çabalarına rehberlik etmek ve Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi ile ilgili faaliyetleri uygulamak için ulusal finansman stratejileri geliştirmeye teşvik eder;
5. Tarafları, finansman ihtiyaçlarının tahminleri ve finansman açığının kapatılması konusunda kullanılan metodoloji ve çıkarılan derslerin paylaşılması da dahil olmak üzere, gelecek Sözleşme raporlama döngüsünde stratejik Hedef 5 hakkında rapor vermeye davet eder;

6. Ayrıca Küresel Çevre Fonu uygulayıcı kuruluşlarını "UNCCD izleme ve raporlamasının geliştirilmesi için Taraf ülkelerin ulusal düzeydeki kurumsal ve profesyonel kapasitelerinin güçlendirilmesi" başlıklı projeye stratejik Hedef 5 ile ilgili özel bir çıktı eklemeye devam etmeye davet eder;
7. Küresel Mekanizma Genel Yönetiminden, Taraflar Konferansı ile bağlantılı olarak düzenlenen Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin gelecek oturumlarında, Sözleşmenin uygulanması için kaynakların ve mali akışların harekete geçirilmesinde kaydedilen ilerleme hakkında rapor vermesini talep eder;

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 13/COP.16

CRIC23 İş Programı

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin 22. ve 23. maddelerini hatırlatarak,

Sözleşme'nin 22. ve 23. maddelerini hatırlatarak,

Ayrıca **13/COP.13** sayılı kararı ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin görev tanımını içeren ekini hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler kuruluşları, hükümetler arası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve diğer gruplar gibi kalkınma ortaklarının, uygun olduğu şekilde, interaktif oturumlar arası oturumlara dahil edilmesinin önemini vurgulayarak,

Bölgesel toplantıların ilerlemenin gözden geçirilmesinde önemli bir rol oynadığını ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin uygulanmasına faydalı bir katkı sağladığını kabul ederek,

1. Tarafların gözden geçirmesi ve tartışması için Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumunun gündemine aşağıdaki maddeleri dahil etmeye karar verir:

- (a)** Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumuna hazırlık amacıyla bölgesel toplantılardan elde edilen girdiler;
- (b)** Gönüllü Arazi Tahribatının Dengelenmesi hedeflerinin uygulanması ve ilgili uygulama çabaları hakkında güncelleme;
- (c)** Sözleşmenin uygulanmasını ilerletmek için hedeflenen kapasite geliştirme faaliyetlerinin geliştirilmesi ve teşvik edilmesi;

(d) Taraflar Konferansına sunulacak raporların kalitesi ve formatlarının yanı sıra bilgilerin iletilmesine ilişkin prosedürler aşağıdaki gibidir:

- (i)** Raporlama şablonları ve raporlama portalı dahil olmak üzere raporlama araçları;
- (ii)** Stratejik hedefler için varsayılan veriler;
- (iii)** Stratejik hedef 1 ila 4'e ilişkin raporlamada kaydedilen ilerleme;
- (iv)** Stratejik hedef 5'e ilişkin raporlama;
- (v)** Raporlama için zaman çizelgeleri ve yöntemler;

(e) On altıncı oturumunda Taraflar Konferansı tarafından belirlenen politika çerçevelerinin takibi;

2. Sekreteryadan, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumundan en az altı hafta önce, yukarıdaki birinci paragrafta yer alan maddelerin yanı sıra Taraflar Konferansının on altıncı oturumunda kabul edilen kararların gerektirdiği ek maddeleri de yansıtan, bu oturum için geçici açıklamalı bir gündem ve uygun belgeleri tüm Birleşmiş Milletler dillerinde dağıtmasını talep eder.

*8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024*

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 14/COP.16

CRIC23'ün Yapılacağı Yer ve Zamanı

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin 22. maddesinin 2 (a) ve (c) paragraflarını hatırlatarak,

Ayrıca **13/COP.13** sayılı kararı ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin görev tanımını içeren ekini hatırlatarak,

Genel Kurul'un 18 Aralık 1985 tarihli ve 40/243 sayılı kararını hatırlatarak,

1. Panama Hükümetinin, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumuna ev sahipliği yapma ve ek masrafları karşılama yönündeki cömert teklifini şükranla kabul eder;
2. Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumunun 2025 yılının son çeyreğinde Panama'da yapılmasına karar verir;
3. Yürütme Sekreteryasından, Panama Hükümeti ile uluslararası düzeyde yasal olarak bağlayıcı bir anlaşmanın imzalanması da dahil olmak üzere, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin yirmi üçüncü oturumu için hazırlık yapmak üzere Panama Hükümeti ile istişarede bulunmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

BİLİM VE TEKNOLOJİ KOMİTESİ (CST) TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR

Bilim Ve Teknoloji Komitesi (CST), Çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklıkla mücadelede bilimsel ve teknolojik bilgileri ve tavsiyeleri sağlamak üzere Taraflar Konferansı'nın bir yardımcı kuruluşu olarak kurulmuştur. CST toplantıları, COP'un olağan oturumlarıyla aynı zamanda yapılmaktadır. CST, çok disiplinli, tüm tarafların katılımına açık ve hükümet temsilcilerinden oluşmaktadır. CST Bürosu, Taraflar Konferansı oturumları arasındaki sürede CST'nin çalışmalarının takibinden sorumludur. 1 Başkan ve 4 Başkan Yardımcısı olmak üzere, 5 Siyasi Bölgenin üyelerinden oluşmaktadır.

UNCCD
COP16
Riyadh 12024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 15/COP.16

Sürdürülebilir Arazi Kullanım Sistemleri (SLUS) Konusunda Bilim-Politika Tavsiyeleri

Taraflar Konferansı,

23/COP.11, 19/COP.12 ve 18/COP.15, sayılı kararları hatırlatarak,

Ayrıca 3/COP.13, 18/COP.13, 16/COP.14 ve 16/COP.15, sayılı kararları da hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi' 2018-2030 Stratejik Çerçevesini, çölleşmeyi, arazi bozulmasını en aza indiren ve tersine çeviren ve etkilenen alanlarda kuraklığın etkilerini her düzeyde azaltan bir gelecek vizyonunu ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ile tutarlı bir şekilde, Sözleşme kapsamında ve özellikle etkilenen ekosistemlerin durumunu iyileştirmek, çölleşme ve arazi bozulması ile mücadele etmek, sürdürülebilir arazi yönetimini teşvik etmek ve arazi tahribatının dengelenmesine katkıda bulunmak için stratejik hedef 1'e uygun olarak arazi bozulmasının olmadığı bir dünya elde etmeye çalıştığını hatırlatarak,

2022-2024 üç yıllık çalışma programının uygulanmasında Bilim-Politika Arayüzü tarafından yürütülen çalışmaları takdir ederek,

Sözleşmenin amacına ulaşılmasının, diğer hususların yanı sıra, arazi ve su kaynaklarının rehabilitasyonu, korunması ve sürdürülebilir yönetimine odaklanan ve özellikle topluluk düzeyinde yaşam koşullarının iyileştirilmesine yol açan uzun vadeli entegre stratejileri içereceğini belirten Sözleşmenin 2. maddesini hatırlatarak,

Arazi tahribatının dengelenmesine yönelik bilimsel kavramsal çerçevenin¹ arazi tahribatının dengelenmesinin planlanması, finansmanı, uygulanması ve izlenmesi için rehberlik sağladığını kabul ederek,

Çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıktan etkilenen insanların refahını ve geçim kaynaklarını iyileştirmeye yönelik arazi tahribatının dengelenmesinin potansiyel katkısının gerçekleştirilmesinde, Arazi

tahribatının dengelenmesi için elverişli bir ortam yaratmanın temel önem taşıdığını kabul ederek,

Ayrıca, entegre arazi kullanım planlamasının etkin bir şekilde uygulanmasının (i) arazi bozulmasının önlenmesi, azaltılması ve/veya tersine çevrilmesine yönelik tedbirlere arazi tahribatının dengelenmesi müdahale hiyerarşisinin uygulanması ve (ii) değerlendirilen kayıpların eşit veya daha büyük kazançlarla dengelenmesi için bir dengeleme çerçevesinin tam entegrasyonunun sağlanması açısından önemini kabul ederek,

ICCD/COP(16)/CST/2 sayılı belgeyi ve burada yer alan sonuçları değerlendirdikten sonra,

1. Tarafları, arazi tahribatını dengeleme hedeflerine ulaşmak amacıyla arazi bozulumu süreçlerini önlemek, azaltmak ve/veya tersine çevirmek için sürdürülebilir arazi yönetimi uygulamaları ve stratejik restorasyon/rehabilitasyon yoluyla arazi bozulmasını proaktif bir şekilde ele alarak ekosistem hizmetlerinin ve toplum refahının uzun vadeli etkin bir şekilde sağlanmasını temin ederken arazi verimliliğini artıran ve adil geçim kaynaklarını koruyan dönüştürücü program ve projelere odaklanmak üzere sürdürülebilir arazi kullanım sistemi yaklaşımlarının unsurlarını dahil ederek arazi tahribatını dengeleme planlaması ve uygulamasına yönelik mevcut yaklaşımları iyileştirmeye teşvik eder;
2. Ayrıca Tarafları, sürdürülebilir arazi kullanım sistemlerine yönelik çok paydaşlı planlamayı mevcut ulusal ve yerel arazi yönetim sistemlerine ve süreçlerine entegre ve çoklu ölçeklerde çoklu hedefleri verimli bir şekilde gerçekleştirmek için ulusal kalkınma önceliklerini dikkate alarak bu sistemleri iyileştirmeye teşvik eder;
3. Tarafların, uygun şekilde ve ulusal koşullar ve kabiliyetler doğrultusunda, sürdürülebilir arazi kullanım sistemleri planlamasının ana akımlaştırılması yoluyla politikaların ve politika ile ilgili girişimlerin tutarlılığını sağlama ihtiyacını vurgular;

4. Tarafların arazi kullanım planlamasını ve arazi yönetimini, hedef bölgedeki arazi türlerinin arazi potansiyelinin ve arazinin içinde bulunduğu sosyoekolojik sistemin temel süreçlerinin ve itici güçlerinin anlaşılmasına dayandırmasını tavsiye eder;
5. Tarafları, ortakların desteğiyle, arazi potansiyelini değerlendirmek, arazi kullanım sistemlerinin durumunu ve eğilimini izlemek ve uygun ölçekte müdahale için kilit alanları belirlemek için teknik kapasite oluşturmaya devam etmeye teşvik eder;
6. Ayrıca Tarafları, uygun olduğu ölçüde ve ulusal koşullar, ihtiyaçlar ve öncelikler doğrultusunda, sürdürülebilir arazi kullanım sistemleri için elverişli bir ortam yaratmaya teşvik eder:
 - (a) Sürdürülebilir arazi kullanımına öncelik veren ve yerli ve geleneksel bilgi ile bilime dayalı bilgiyi içeren kapsamlı arazi kullanımı ve arazi yönetimi planları geliştirmek ve uygulamak için hükümet, özel sektör, yerli halklar ve yerel toplulukların yanı sıra diğer ilgili paydaşlar arasında iş birliğini teşvik ederek çok paydaşlı ortaklıkları teşvik etmek;
 - (b) Katılımcı arazi kullanım planlaması ve arazi yönetimine tüm meşru hak sahiplerinin ve arazi kullanıcılarının katılımını sağlamak amacıyla sürdürülebilir arazi kullanım sistemi politikalarının planlanması, yürütülmesi, izlenmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesinde katılımcı yönetişimin uygulanması;
 - (c) Tarımsal, çevresel, sosyal, ekonomik ve kalkınma politikalarının sinerjisini ve uyumunu sağlamak için her düzeyde çok sektörlü koordinasyonun teşvik edilmesi, ilgili her yerde sürdürülebilir arazi kullanım sistemleri ilkelerinin ve yaklaşımlarının entegre edilmesi, böylece çelişkili veya mükerrer çabaların önlenmesi;
 - (d) Sürdürülebilir arazi kullanım sistemlerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını desteklemek amacıyla disiplinler arası araştırmalara, iş birliğine dayalı izlemeye ve veri ve araç-

ların sağlanmasına yönelik uzun vadeli yatırımları ve sürdürülebilir arazi kullanım sistemlerinin yerinde gösterimine yönelik yatırımları teşvik eden teşvikler oluşturulması ve teşvik edilmesi;

- (e) Sürdürülebilir arazi kullanım sistemlerini geleceğe uyarlayarak sürdürecektir toplum liderlerinin ve/veya temsilcilerinin belirlenmesi ve desteklenmesi;
- (f) Belirsizlik, engeller ve değişimle başa çıkmak için dönüştürücü çok paydaşlı öğrenmenin kolaylaştırılması;
- (g) Ulusal arazi tahribatının dengelenmesi hedeflerinin yaygınlaştırılmasını ve bu hedeflere ulaşılmasını desteklemek için yerel deneyim ve bilginin paylaşılması.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 16/COP.16

Aridite Eğilimleri, Tahminleri ve Etkileri Konusunda Bilim-Politika Tavsiyeleri

Taraflar Konferansı,

18/COP.15 ve 17/COP.15, sayılı kararları hatırlatarak

Ayrıca, Sözleşme'nin çölleşmeyle mücadeleye ve etkilenen alanlarda ve bu alanlardaki nüfus üzerinde kuraklığın etkilerinin azaltılmasına atıfta bulunan 1, 2 ve 10. maddelerini hatırlatarak, burada "etkilenen alanlar" çölleşmeden etkilenen veya çölleşme tehdidi altındaki kurak, yarı kurak ve/veya yarı nemli alanlar anlamına gelmektedir,

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin iklim değişikliği, çölleşme, arazi bozulumu, sürdürülebilir arazi yönetimi, gıda güvenliği ve karasal ekosistemlerdeki sera gazı akışlarına ilişkin Özel Raporunu(1) dikkate alarak, büyük ölçekli kuraklık eğilimlerinin bazı bölgelerde kurak alanların ve etkilenen nüfusun genişlemesine katkıda bulunabileceğinin farkında olarak,

2022-2024 üç yıllık çalışma programının uygulanmasında Bilim-Politika Arayüzü tarafından yürütülen çalışmaları takdir ederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi' bilim-politika rehberliğinin ulusal ve alt ulusal düzeyde duyarlılığını ve uygulanabilirliğini artırma ihtiyacını kabul ederek,

ICCD/COP(16)/CST/3 belgesini ve burada yer alan sonuç ve tavsiyeleri

değerlendirdikten sonra,

1. Dünya Meteoroloji Örgütü, Küresel Su Ortaklığı ve kendi yetkileri dahilinde çalışan diğer teknik ve bilimsel ortakları, kapsamlı bir izleme yaklaşımı geliştirmek amacıyla kuraklık bilgilerini mevcut kuraklık izleme ve erken uyarı sistemlerine entegre etmeye davet eder:

- (a) Arazi ve su kaynakları sektörleri için yerel, bölgesel ve küresel tahmin, izleme ve değerlendirmenin geliştirilmesi;
- (b) Kritik su stresi ve kuraklık koşullarına adaptasyonu ve zamanında müdahaleyi mümkün kılan kritik, bilime dayalı ekolojik, çevresel ve sosyo-ekonomik eşikleri belirleyen sağlam kuraklık değerlendirmeleri için standartlaştırılmış bir yaklaşımın oluşturulmasının araştırılması;
- (c) Birlikte çalışabilir verilerin, çıkarılan derslerin ve en iyi uygulamaların sistematik olarak paylaşılması yoluyla iş birliğinin teşvik edilmesi;
- (d) Tahmine dayalı analiz için çeşitli veri kaynaklarından yararlanılan yapay zekâ gibi gelişmiş teknolojilerden nasıl yararlanılacağına belirlenmesi;

2. Ayrıca, Entegre Kuraklık Yönetimi Programını, iş birliği ortaklarını ve diğer teknik ve bilimsel ortakları, kendi yetkileri dahilinde hareket ederek, ulusal koşullar, ihtiyaçlar ve öncelikler doğrultusunda, artan aridite ve kuraklığın sosyo-ekonomik ve çevresel etkilerinin değerlendirilmesine yönelik bilime dayalı standartların ve kılavuzların geliştirilmesini kolaylaştırmaya davet eder:

- (a) İklimsel, çevresel ve sosyoekonomik değişikliklere uyarlanabilir tepkileri teşvik etmek için tutarlı, bölgeler arası izleme ve analizi kolaylaştırmak;
- (b) Özellikle ortak nehir havzaları ve su havzalarında hassas toplumlar arasında dayanıklılığı teşvik eden etkili uyum stratejilerini etkinleştirmek;
- (c) Yerli ve geleneksel bilginin yanı sıra tabandan gelen yenilikleri de sürece entegre ederek kuraklık ve kuraklığın etkilerinin değerlendirilmesi ve ele alınmasında kapsayıcılığın sağlanmasına yardımcı olmak ve toplum temelli izlemeyi teşvik etmek;

- (d) Bilgi paylaşımı ve kapasite geliştirme girişimleri yoluyla kuraklık ve kuraklıkla ve bunların etkileriyle mücadele etmeye/ başa çıkmaya yönelik eylemlerin ele alınması ve önceliklendirilmesine yönelik çabaların desteklenmesi;
3. Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosundan, sekretaryanın desteğiyle, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamındakiler dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, ilgili organlarla uygun şekilde temas kurmasını ve kendi yetkileri dahilinde hareket ederek ve kaynakların mevcudiyetine tabi olarak, kuraklığa uyum ve kuraklık planlamasını destekleyen Ulusal Uyum Planı teknik kılavuzlarına bir ek geliştirmenin yolunu araştırmasını ve aynı zamanda ulusal koşulları, ihtiyaçları ve öncelikleri dikkate alarak küresel ve ulusal düzeylerde Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi faaliyetlerine entegrasyon için bir yaklaşım önermesini talep eder;
4. Tarafları, çölleşme ve arazi bozulumu ile mücadele etmek ve böylece kuraklığa karşı direnci artırmak ve kuraklığın etkilerini azaltmak ve kuraklığa uyum sağlamak için kapsamlı ve bütünleştirici sürdürülebilir arazi ve su yönetimi yaklaşımları ve teknolojileri geliştirmeye ve uygulamaya çağırır;
5. Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojileri Genel Bakışını, kendi yetkisi dahilinde ve Taraflarla iş birliği içinde hareket ederek, bilgi paylaşımını ve uygun olduğunda başarılı bütünleştirici yaklaşımların benimsenmesini desteklemek amacıyla kuraklık eğilimlerini, projeksiyonlarını ve etkilerini etkili bir şekilde dikkate alan sürdürülebilir arazi ve su yönetimi en iyi uygulamalarını belirlemeye davet eder;
6. Mali ve teknik ortaklardan Tarafları kuraklık eğilimlerinin analizi ve kuraklıkla bağlantıları da dahil olmak üzere kuraklığın etkilerinin değerlendirilmesini çevre politikası geliştirme, entegre arazi kullanımı planlama süreçleri, arazi tahribatının dengelenmesi hedef belirleme ve dönüştürücü proje ve programların geliştirilmesine dahil etme çabalarında desteklemelerini talep eder;

7. Ayrıca sekretaryadan Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi sekretaryaları ile birlikte çalışarak, Tarafların ulusal koşullarını, ihtiyaçlarını ve önceliklerini dikkate alarak, kuraklık ve kuraklık risklerinin ve etkilerinin değerlendirilmesini ve ele alınmasını ilgili iş birliği çerçevelerine ve girişimlerine uygun şekilde entegre etmesini talep eder:
- (a) İlgili çok taraflı anlaşmalar, amaçlar ve hedefler arasındaki sinerjilerin kullanılması ve azami düzeye çıkarılması;
- (b) Arazi üzerinde kapsamlı ve koordineli eylemlerin teşvik edilmesi;
- (c) Mümkün olan yerlerde değerlendirme ve izlemenin niceliksel olarak uyumlu hale getirilmesi; ve
- (d) İşlem maliyetlerinin azaltılması;
8. Ayrıca sekretaryadan, Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin on yedinci oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin bir rapor sunmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 17/COP.16

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Altıncı Değerlendirme Raporu'nun Bilim-Politika Arayüzü (SPI) Analizinden Kaynaklanan Bilim-Politika Önerileri

23/COP.11, 19/COP.12 ve 18/COP.15, sayılı kararları hatırlatarak

Ayrıca **19/COP.13, 22/COP.13, 20/COP.14 ve 20/COP.15**, sayılı kararları da hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2018-2030 Stratejik Çerçevesini, çölleşmeyi, arazi bozulmasını en aza indiren ve tersine çeviren ve etkilenen alanlarda kuraklığın etkilerini her düzeyde hafifleten bir gelecek vizyonunu ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ile tutarlı olarak arazi bozulmasının olmadığı bir dünyaya ulaşmak için çabaladığını hatırlatarak, Sözleşme kapsamında ve özellikle etkilenen ekosistemlerin durumunu iyileştirmek, çölleşme ve arazi bozulumu ile mücadele etmek, sürdürülebilir arazi yönetimini teşvik etmek ve arazi tahribatının dengelenmesine katkıda bulunmak için stratejik hedef 1 ve savunmasız nüfusların ve ekosistemlerin direncini artırmak için kuraklığın etkilerini azaltmak, uyum sağlamak ve yönetmek için stratejik hedef 3,

2022-2024 üç yıllık çalışma programında yer alan koordinasyon faaliyetlerinin uygulanmasında Bilim-Politika Arayüzü tarafından yürütülen çalışmaları takdirle not ederek,

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli Altıncı Değerlendirme Raporları, "İklim Değişikliği 2022: Etki, Uyum ve Kırılabilirlik" ve "İklim Değişikliği 2022: İklim Değişikliğinin Azaltılması" nı memnuniyetle karşılıyoruz,

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli kararları **IPCC-LV-3** ve **IPCC-LVI-3** dikkate alınarak,

Bilim-Politika Arayüzünün diğer bilimsel mekanizmalarla koordinasyon faaliyetlerinin altısına da katkısını kabul ederek ve her birinde yer alan ortak kuruluşların olumlu ve verimli iş birliğini memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca, Sözleşme kapsamında kuraklığın ele alınmasına yönelik etkili politika ve uygulama tedbirleri konusunda Hükümetlerarası Çalışma Grubunun hem mevcut hem de eski Bilim-Politika Arayüzü üyelerinin hizmetlerini tanıyarak,

Bilim-Politika Arayüzünün, Küresel Arazi Görünümü' nün ikinci baskısının ve Küresel Arazi Görünümü çalışma belgelerinin kalite güvencesi ve bilimsel incelemesine yaptığı katkısını tanıyarak,

ICCD/COP (16) /CST/4 sayılı belgeyi ve burada yer alan sonuçları değerlendirdikten sonra,

1. Tarafları, özellikle daha az verimli, bozulmuş veya marjinal arazilerde arazi kullanım verimliliğini ve restorasyonunu artırmaya teşvik ederken, ekosistem hizmetlerinin teşvik edilmesini ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını da göz önünde bulundurur;
2. Ayrıca Tarafları, çevresel ve sosyoekonomik hedefleri optimize etmek için ekosistem yaklaşımını ve diğer entegre peyzaj yaklaşımlarını benimsemeye teşvik eder;
3. Taraflara, bozulmanın kırılabilirliği artırdığı arazilerde iklim tehlikelerinden kaynaklanan kayıpları azaltmak için entegre arazi yönetimi stratejilerini güçlendirmelerini tavsiye eder;
4. Ayrıca Taraflara, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve arazi tahribatının dengelenmesi ile uyumlu entegre arazi kullanım planlaması ve yönetimine yönelik politikalara öncelik vermeleri için kurumsal ve yönetim çerçevelerini güçlendirmelerini tavsiye etmektedir;
5. Geleneksel olarak yeterince temsil edilmeyen bilgi ve uygulayıcı gruplarının dahil edilmesine odaklanmak için arazi, iklim ve kuraklık bağlantısı üzerine disiplinler ötesi Öğrenme ve Uygulama Topluluklarının geliştirilmesi konusunda Tarafları teşvik eder ve yerel, ulusal ve bölgesel düzeyde çalışan bilimsel, mali ve teknik ortaklar ile sivil toplum kuruluşlarını iş birliğini güçlendirmeye davet eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 18/COP.16

Bilgi Paylaşımı Teknoloji Transferi ve Yenilik

Taraflar Konferansı,

Bilim-Politika Arayüzünün yetki ve çalışma usullerine ilişkin 23/**COP.11, .12, 19/COP.13, 19/COP.14 ve 19/COP.15** sayılı kararları hatırlatarak,

Ayrıca bilgi paylaşım araçlarına ilişkin 20/COP.12, 20/COP.13, 19/COP.14 ve 19/COP.15 sayılı kararlar ile bilgi ve teknoloji transferine ilişkin 20/COP.15 sayılı kararı da hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ile Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış arasındaki iş birliğine ilişkin **9/COP.15, 11/COP.15, 15/COP.15, 20/COP.15 ve 24/COP.15** sayılı kararları hatırlatarak,

Bilim-Politika Arayüzü faaliyetlerine Taraflarca sağlanan desteği takdirle not ederek,

Bilim-Politika Arayüzü üyeliğinde cinsiyet eşitliğinin sağlandığını kabul ederek ve bir cinsiyet politikası ve uygulama planının geliştirildiğini not ederek,

Sekretarya tarafından bilgi ve teknoloji transferine yönelik araçların geliştirilmesi konusunda yapılan çalışmaları, diğerlerinin yanı sıra Büyük Yeşil Duvar girişimi için Küresel Mekanizma ve G20 Küresel Arazi Girişimi tarafından geliştirilen bilgi merkezlerini, Kuraklık Araç Kutusu ve Kum ve Toz Fırtınaları Araç Kutusu'nun daha da geliştirilmesini, Teknoloji Transferi için Model Çerçevesini ve Büyük Yeşil Duvar girişimi için DeserTech ile yürütülen pilot çalışmaları ve Küresel Su Ortaklığı ve Uluslararası Kuraklığa Dayanıklılık İttifakı ile iş birliği içinde kurulan Kuraklık Yönetimi Öğrenme ve Uygulama Topluluklarını not ederek,

Ayrıca Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'ni desteklemek üzere Birleşmiş Milletler Üniversitesi tarafından geliştirilen üç rehber rapora da dikkat çekerek:

- (a) “Arazi ve su yönetimi yaklaşımlarının sürdürülebilir arazi yönetimine ve arazi tahribatının dengelenmesine katkısı”;
- (b) “Arazi tahribatının dengelenmesi ve iklim değişikliğine uyum arasındaki sinerjilerin teşvik edilmesi: Ulusal Uyum Planı teknik kılavuzuna bir ek”;
- (c) “Arazi restorasyonu için eylemde uyum: Sosyal koruma, finansal içerme ve afet riski finansmanı arasında bağlantı kurulması”;

Sekretarya ve Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış tarafından sürdürülebilir arazi yönetimi en iyi uygulamalarının analizi, yaygınlaştırılması ve erişilebilirliğinin teşvik edilmesi ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi paydaşları ile ilgili araçların geliştirilmesi konusunda devam eden çabaları takdir ederek,

Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış tarafından Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi paydaşlarıyla iş birliği içinde küresel çapta uygulanan çeşitli projeleri memnuniyetle karşılayarak,

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi paydaşlarının bilgi ihtiyaçları doğrultusunda yenilenen Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış stratejisinin (WOCAT 2020+) uygulanması ve Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış Çok Donörlü Sepet Fonu'nun geliştirilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele ile Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış arasında devam eden iş birliğini memnuniyetle karşılayarak,

ICCD/COP(16)/CST/5 ve **ICCD/COP(16)/15** belgelerini ve belgelerde yer alan sonuç ve tavsiyeleri dikkate alarak,

1. Bilim-Politika Arayüzünü bilimsel ve kuruluşlar, uluslararası örgütler, sivil toplum kuruluşları ve diğer ilgili paydaşlarla ortaklıklar geliştirmeye devam etmeye ve iş birliğini güçlendirmek ve resmileştirmek amacıyla uygun olduğunda bu kuruluşların temsilcilerini dış gözlemci olarak toplantılarına davet etmeye teşvik eder;

2. Arazi Tahribatının Ekonomisi Girişimini Bilim-Politika Arayüzü ve Küresel Mekanizma ile iş birliğine davet eder;
3. Ayrıca bilim ve teknoloji muhabirlerini, ulusal odak noktalarını ve mevcut ve geçmiş Bilim-Politika Arayüzü üyelerini Bilim-Politika Arayüzü'nün çalışmalarına ilişkin farkındalığı artırmaya devam etmeye davet eder;
4. Sekreteryaya ve Küresel Mekanizma'dan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, akademik ve özel sektördeki ilgili ortaklarla karşılıklı mutabık kalınan şartlarda bilgi ve teknoloji transferi seçeneklerini araştırmaya devam etmelerini talep eder;
5. Tarafları, yeniliği teşvik etmek ve uygun teknoloji, bilgi ve beceriye erişimi kolaylaştırmak amacıyla karşılıklı olarak mutabık kalınan şartlarda bilgi ve teknoloji transferi konusunda projeler uygulamaya teşvik eder;
6. Gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Tarafların yanı sıra uluslararası kuruluşları ve özel sektörü, karşılıklı mutabık kalındığı üzere ve kendi ulusal mevzuatları ve/veya politikalarına uygun olarak, gelişmekte olan ülke Taraflarına gönüllü ve karşılıklı mutabık kalınan şartlarda bilgi ve teknoloji transferini kolaylaştırmaya, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir ve verimli kullanımını desteklemeye ve böylece dayanıklılığın artırılmasına katkıda bulunmaya davet eder;
7. Tarafları, gelişmekte olan ülke Tarafların özel ihtiyaç ve koşullarını dikkate alarak, sürdürülebilir arazi yönetimi ve arazi tahribatının dengelenmesinin sağlanmasında agroekoloji ve diğer sürdürülebilir tarım yaklaşımlarını uygulayan kuruluş ve uygulayıcıları gönüllü teknoloji transferi yoluyla desteklemeye teşvik eder;
8. Ayrıca, sürdürülebilir arazi projelerini uygulayan kuruluşları ve uygulayıcıları, gelişmekte olan ülkelerin özel ihtiyaçlarını ve koşullarını göz önünde bulundurarak, sürdürülebilir arazi yönetimi ve arazi tahribatının dengelenmesi arkasındaki temel kriter ve ilkelerin uygulamada ele alınmasını ve tespit eksikliklerin

ulusal koşullar, ihtiyaçlar ve öncelikler doğrultusunda uygun ek eylemlerle⁽¹⁾ karşılanmasını sağlamak için çalışmaya devam etmeye teşvik eder;

9. Tarafları, ulusal koşullarına göre, arazi tahribatının dengelenmesi planlaması ve uygulamalarını ulusal düzeyde iklim değişikliğine uyum planlaması ve uygulaması⁽²⁾ ile ve ayrıca uygun olduğu şekilde biyoçeşitlilik planlaması ve eylemleri ile koordine etmeye ve uyumlaştırmaya davet eder;
10. Tarafları, insan refahını iyileştiren ve koruyan arazi restorasyon sonuçlarını kolaylaştıran ve çevresel, ekonomik ve sosyal ortak faydaların daha adil ve herkes için erişilebilir olmasını sağlayan tutarlı, bağlama uygun politika araçları ve dönüştürücü projeler ve programlar tasarlayarak arazi restorasyonu, sosyal koruma, finansal içerme ve afet riski finansmanı arasındaki sinerjileri gerçekleştirmeye teşvik eder⁽³⁾;
11. Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi paydaşları arasında sürdürülebilir arazi yönetimi konusunda küresel çapta bilgi alışverişini kolaylaştırmak üzere Sekreteryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Dünya Genel Bakışı ile iş birliğini sürdürmesini talep eder;
12. Tarafları ve diğer paydaşları sürdürülebilir arazi yönetimine ilişkin bilgi tabanını artırmak amacıyla ilgili en iyi uygulama örneklerini sunmaya teşvik eder ve bu çalışmalara devam etmeye davet eder;

¹ Bkz. "Arazi ve su yönetimi yaklaşımlarının Sürdürülebilir Arazi ve Arazi Bozulmasının Nötralitesinin sağlanmasına katkısı" https://www.unccd.int/sites/default/files/2024-06/Align_LDN_-_Webpdf.pdf.

² "Arazi bozulumu nötrlüğü ve iklim değişikliğine uyum arasındaki sinerjilerin teşvik edilmesi: Ulusal Uyum Planı teknik kılavuzlarına bir ek" <https://www.unccd.int/sites/default/files/2024-12/LDN%20climate%20synergies.pdf>.

³ Bakınız "Arazi restorasyonu için eylemde uyum: Sosyal koruma, finansal içerme ve afet riski finansmanını birbirine bağlamak" https://www.unccd.int/sites/default/files/2024-12/P235777-04_UNU%20FISPER_WEB.pdf.

- 13.** Gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Taraflar ile diğer kurumları Bilim-Politika Arayüzünün faaliyetlerini desteklemeye davet eder;
- 14.** Ayrıca gelişmiş ülke Tarafları ve diğer Taraflar ile diğer kurumları Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış stratejisinin (WOCAT 2020+) uygulanmasını Dünya Koruma Yaklaşımları ve Teknolojilerine Genel Bakış Çok Donörlü Sepet Fonu aracılığıyla desteklemeye davet eder;
- 15.** Sekreteryadan, Bilim ve Teknoloji Komitesinin on yedinci oturumunda bu kararın uygulanması hakkında rapor vermesini talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 19/COP.16

Tarım Alanlarında Toprak ve Arazi Tahribatından Kaçınma, Azaltma ve Tersine Çevirme

Taraflar Konferansı,

Sözleşmenin amacına ulaşılmasının, diğer hususların yanı sıra, arazi ve su kaynaklarının rehabilitasyonu, korunması ve sürdürülebilir yönetimine odaklanan ve özellikle topluluk düzeyinde yaşam koşullarının iyileştirilmesine yol açan uzun vadeli entegre stratejileri içereceğini belirten Sözleşmenin 2. maddesini hatırlatarak,

Ayrıca Sözleşme'nin 18. maddesini de hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2018-2030 Stratejik Çerçevesini, çölleşmeyi, arazi bozulmasını en aza indiren ve tersine çeviren ve etkilenen alanlarda kuraklığın etkilerini her düzeyde azaltan bir gelecek vizyonunu ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ile tutarlı bir şekilde, Sözleşme kapsamında ve özellikle etkilenen ekosistemlerin durumunu iyileştirmek, çölleşme ve arazi bozulması ile mücadele etmek, sürdürülebilir arazi yönetimini teşvik etmek ve arazi tahribatının dengelenmesine katkıda bulunmak için stratejik Hedef 1'e uygun olarak arazi bozulmasının olmadığı bir dünya elde etmeye çalıştığını hatırlatarak,

Ayrıca Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin İklim Değişikliği, Çölleşme, Arazi Bozulması, Sürdürülebilir Arazi Yönetimi, Gıda Güvenliği ve Karasal Ekosistemlerde Sera Gazı Akışları Özel Raporu'nun⁽¹⁾ iklim değişikliğinin arazi üzerinde ek baskılar yaratarak geçim kaynakları ve biyoçeşitlilik üzerindeki mevcut riskleri daha da kötüleştirdiği yönündeki sonuçlarını da göz önünde bulundurarak, insan ve ekosistem sağlığı, altyapı ve gıda sistemleri ve tarımsal ormancılık ve diğer agroekolojik ve ekosistem temelli uyum uygulamaları gibi iklim değişikliğine uyum ve azaltıma katkıda bulunan araziyle ilgili birçok

¹ Bkz. <https://www.ipcc.ch/srccl/>.

faaliyetin arazi bozulması ve kuraklıkla da mücadelede etkili olacağı ve gıda güvenliğini artırabileceğini fark ederek;

Küçük çiftçiler ve çobanlar da dahil olmak üzere çiftçilerin toprağın bekçileri olduğunu ve sürdürülebilir arazi yönetimi yaklaşımlarını uygulama eğiliminde olduklarını vurgulayarak, iklim değişikliğine karşı kırılganlıklarının bu önemli rolü yerine getirmede bir zorluk teşkil ettiğini ve tarımda politika müdahalelerinin, çiftçilerin değişimin kilit aktörleri olarak rolünü göz önünde bulundurmaları halinde başarılı olma ihtimalinin daha yüksek olduğunu kabul ederek,

Tarafların, tarım, gıda sistemleri ve arazi yönetiminin birbirine bağlı olduğunu ve sürdürülebilir tarım uygulamalarının gıda güvenliğini sağlarken arazi tahribatının dengelenmesine ulaşmak için gerekli olduğunu vurgulayan arazi tahribatının dengelenmesine ilişkin bilimsel kavramsal çerçeveyi onayladıkları **18/COP.13** sayılı kararı hatırlatarak,

Ayrıca, Tarafların sorumlu arazi yönetiminin sürdürülebilir arazi yönetiminin temel bir bileşeni olduğunu ve çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla mücadelede önemli olduğunu kabul ettikleri arazi kullanımına ilişkin **26/COP.14** sayılı kararı hatırlatarak,

Sürdürülebilir, sosyoekonomik olarak uygulanabilir ve dayanıklı tarım ve gıda sistemlerinin sağlıklı ve verimli topraklara, besleyici, yerel olarak adapte edilmiş ve çeşitlilik gösteren mahsullere ve biyoçeşitlilik dostu ve dayanıklı ekim sistemlerine dayandığını kabul ederek,

Ayrıca, tarım arazilerinin verimliliğini sürdürülebilir bir şekilde artırmaya yönelik çabaların ve mevcut tarım arazilerinde arazi ve toprak bozulmasının önlenmesi, azaltılması ve tersine çevrilmesinin, tarım dışı arazilerin tarıma dönüştürülmesi yönündeki baskıyı azalttığını kabul ederek,

Sürdürülebilir arazi ve toprak yönetimine yönelik, nereye ekim yapılacağı, nereye ekim yapılmayacağı ve neyin ekileceği; tarım arazilerinin nasıl yönetileceği ve arazi bozulmasını ve kuraklığa dayanıklılığı aynı anda ele almak için ekim sistemleri ve ürün çeşitliliğinin değerini dikkate alan, yerel olarak yönlendirilen, bağlamla ilgili ve bütüncül yaklaşımların değerini daha fazla kabul ederek,

Ulusal Gıda Güvenliği Bağlamında Arazi, Balıkçılık ve Ormanların Sorumlu Yönetimine ilişkin Gönüllü Kılavuz İlkeler doğrultusunda sorumlu arazi yönetiminin çölleşme, arazi bozulması ve kuraklıkla mücadele ve arazi tahribatının dengelenmesine ulaşma faaliyetlerinin uygulanmasına entegre edilmesinin sürdürülebilir arazi yönetimi ve gıda güvenliğinin sağlanması için önemli olduğunu kabul ederek,

1. Tarafları, arazi tahribatının dengelenmesine katkıda bulunmak amacıyla tarım arazilerindeki bozulmanın önlenmesi, azaltılması ve tersine çevrilmesi için yerel ve geleneksel uygulamalarla birlikte yenilikçi bilim temelli sürdürülebilir çözümlerin ve ortaklıkların geliştirilmesine ve uygun olan yerlerde doğa temelli çözümlerin ve/veya ekosistem temelli yaklaşımların teşvik edilmesine yatırım yapmaya teşvik eder;
2. Ayrıca Tarafları, Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi'nin 10. hedefini dikkate alarak, arazi kaynaklarının bozulmasını eş zamanlı olarak azaltmak ve kuraklığa dayanıklılığı artırmak için bir araç olarak tarım arazilerinin ve toprakların sağlığını iyileştirme fırsatlarını tam olarak kullanmaya teşvik eder;
3. Ayrıca Tarafları (i) su stresini ele almak için tarımda entegre su kaynakları yönetimini teşvik etmeye; (ii) diğerlerinin yanı sıra, genel su kullanım verimliliğini ve su stresine karşı dayanıklılığı artırmak için tarım sistemlerini uyarlamaya ve (iii) sürdürülebilir gıda sistemlerine geçmeye teşvik eder;
4. Sekreteryadan, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ve diğer ilgili ortakları, kendi yetki ve prosedürleri dahilinde çalışarak, tarım arazilerinin ve toprakların bozulmasını önlemek ve tersine çevirmek için sürdürülebilir arazi kullanımını ve sorumlu yönetişimi teşvik etme ve iklim değişikliği ve çevresel bozulma bağlamında gıda güvenliğini ve beslenmeyi iyileştirmek için sürdürülebilir ve çeşitli ekim sistemlerini ve mahsulleri teşvik etme konularında Taraflara rehberlik sağlamak üzere iş birliği yapmaya davet eder;

5. Arazi bozulmasının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik gelecekteki yaklaşımların geliştirilmesinde, izleme ve değerlendirme çabalarının mükerrerliğinden kaçınarak, uygun şekilde diğer ilgili kuruluşlarla iş birliği içinde, tarım arazilerinin ve toprakların sağlığındaki değişikliklerin nasıl daha etkili bir şekilde yansıtılacağına dikkate alınmasına karar verir;
6. Sekreteryadan, Bilim ve Teknoloji Komitesinin on yedinci oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin kısa bir rapor sunmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 20/COP.16

Bilim-Politika Arayüzü'nün (SPI) Gelecekteki İşlevi

Taraflar Konferansı,

23/COP.11, .13, 19/COP.14, 19/COP.15 ve 21/COP.15 sayılı kararları hatırlatarak,

Bilim-Politika Arayüzünü, Taraflar Konferansı toplantılarında bilime dayalı bilgilerin dikkate alınmasını önemli ölçüde geliştiren ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin önceliklerinin Sözleşme paydaşları içinde ve ötesinde görünürlüğünü artıran başarılarından dolayı takdir ederek,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin bilim-politika rehberliğinin ulusal düzeyde duyarlılığını ve uygulanabilirliğini artırma ihtiyacını kabul ederek,

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin uygulanmasına katkıda bulunan bilim-politika çalışmalarına küresel, bölgesel ve ulusal bilimsel kurumların ve ağların daha fazla dahil edilmesinin önemini kabul ederek,

Bilim-Politika Arayüzünün gözden geçirilmesiyle ilgili olarak Bilim-Politika Arayüzünün dış değerlendirmesinin ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesinin 2018-2030 Stratejik Çerçevesinin orta vadeli değerlendirmesinin bulgularını ve tavsiyelerini takdirle karşılayarak,

Ayrıca, Taraflar Konferansının on altıncı oturumunun bir parçası olarak Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Günü kapsamında düzenlenen "Bilim ve Yeryüzü Zekâsı yoluyla arazimizi iyileştirmek" başlıklı üst düzey interaktif diyalogun sonuçlarını da takdirle karşılayarak,

ICCD/COP(16)/CST/6 sayılı belgeyi gözden geçirdikten sonra,

1. 23/COP.11 ve 19/COP.13 sayılı kararlarda ana hatlarıyla belirtilen ve 19/COP.14 ve 19/COP.15 sayılı kararlarda detaylandırılan

yetkiye dayanarak, onaylanan idari bütçe dahilinde faaliyet gösterdiği sürece, Sözleşmenin uygulanmasını desteklemek üzere politika ile ilgili bilgi ve tavsiyelerin eşitlikçi ve şeffaf bir şekilde sunulmasını sağlamak için Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin daimi bir Bilim-Politika Arayüzünün kurulmasına karar verir;

2. Ayrıca, Bilim-Politika Arayüzünün Küresel Arazi Görünümü ürünlerinin ve benzer yüksek profilli bilimsel temelli "Flagship Girişimi" raporlarının üretiminde bilimsel liderliği üstlenmesine karar verir ve sekreteryadan bu ürünlerin kapsamlı ve yenilikçi bir iletişim stratejisiyle desteklenmesini sağlamaya devam etmesini talep eder;
3. Ayrıca, Bilim-Politika Arayüzünün, diğer Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi iletişim ürünlerinin uygun olduğu şekilde sağlam bilime dayanmasını sağlamak için sekreteryayı ve Küresel Mekanizmayı destekleyeceğine karar verir;
4. Bilim-Politika Arayüzünün, kendi yetki alanları dahilinde Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli ve Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformu dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere diğer hükümetlerarası bilim-politika organlarıyla ve ilgili bilimsel kurumlar ve ağlarla koordinasyon içinde olmasını kararlaştırır ve Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli ve Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformunu, uygun olduğu şekilde, Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesine bilimsel bilgi sağlamaya teşvik eder;
5. Ayrıca, Taraflar Konferansının 2026 yılındaki on yedinci oturumundan başlayarak, Bilim-Politika Arayüzünün gelecekteki çalışma programlarının iki dönemlik (genellikle dört yıllık) bir süre için sabitlenmesine ve 2025-2026 çalışma programının 21/COP.16 sayılı kararda kararlaştırıldığı üzere bir geçiş programı olarak hizmet etmesine karar verir;

6. Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosu'ndan, sekreteryanın desteğiyle ve mevcut kaynaklar dahilinde, Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin on yedinci oturumunda görüşülmek üzere aşağıdaki hususları içeren bir rapor hazırlamasını ve sunmasını talep eder:
 - (a) Küresel Arazi Görünümü ürünlerinin veya benzer öncü raporların temelini oluşturan tematik değerlendirmeler de dahil olmak üzere, çalışma programı için Bilim-Politika Arayüzüne iletilen taleplerin alınması ve önceliklendirilmesi prosedürü;
 - (b) Rapor taslaklarının kapsamı da dahil olmak üzere, Tarafların görüşlerinin dikkate alınmasına yönelik hükümler, bilimsel ve yerli ve geleneksel bilginin tematik değerlendirmeleri, bağımsız bilimsel incelemeler ve politika yapıcılar için özetlerin Bilim ve Teknoloji Komitesi tarafından hazırlanması ve onaylanması da dahil olmak üzere, amiral gemisi raporlarının hazırlanmasına yönelik prosedür;
 - (c) Taraflar Konferansı Büroları, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi ve Bilim ve Teknoloji Komitesi ile Sekreterya ve Küresel Mekanizma'dan gelen taleplere yanıt olarak hızlı değerlendirme, bilgi ürünleri ve tavsiyelerin geliştirilmesine yönelik prosedür;
7. Ayrıca sekreteryadan yukarıdaki 6 (a)-(c) paragraflarında listelenen prosedürlerin uygulanmasıyla ilgili mali sonuçlara ilişkin tahminlerini sunmasını talep eder;
8. Ayrıca sekreteryadan, Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesinin her dönem arası toplantısının gündemine, Tarafların Bilim-Politika Arayüzünün çalışmalarına inisiyatif ve geribildirim sağlamalarına olanak vermek amacıyla, bilim-politika rehberliği için önceliklerin değerlendirilmesine yönelik bir madde eklemesini talep eder ve özellikle her raporunun içeriğine katkıda bulunmaya dikkat eder;

9. Bölgesel grupları ve Bölgesel Uygulama Eklerini mevcut veya yeni kurulan bölgesel bilimsel ağları/kurumları desteklemeye ve güçlendirmeye çağırır ve sekreteryadan bu tür bölgesel bilimsel ağların/kurumların çalışmalarından kaynaklanan bilimsel tavsiyelerin sağlanması için Bilim-Politika Arayüzü ile etkileşimini desteklemesini talep eder;
10. Tarafları, çölleşme, arazi bozulması ve kuraklık konularının mevcut veya yeni kurulan ulusal bilim-politika komitelerine entegre edilmesini sağlamaya ve yukarıda 9. paragrafta açıklanan bölgesel bilimsel ağlar/kurumlar ile etkileşimlerini teşvik eder;
11. Sekreteryadan, Bilim-Politika Arayüzü üyeleri, Taraflar, bilim camiası ve/veya diğer kilit paydaşlar arasında Bilim-Politika Arayüzünün çalışmaları hakkında bilgi paylaşımı ve fikir alışverişi için, kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, uygun durumlarda gayri resmi bölgesel ve alt-bölgesel oturumlar arası diyaloglar, çevrimiçi brifingler, sosyal medya paylaşımları ve yan etkinlikleri de içerebilecek fırsatları belirlemesini ve organize etmesini talep eder;
12. Bilim-Politika Arayüzü üyeliğini, mali kaynakların mevcudiyetine bağlı olarak, cinsiyet, bölgesel ve disiplinler dengesini göz önünde bulundurarak otuz üye ve beş gözlemciden oluşacak şekilde yenilemeye karar verir:
- (a) Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosu'nun beş üyesi;
 - (b) Açık çağrı yoluyla seçilen on beş bağımsız bilim insanı;
 - (c) Aynı açık çağrıdan seçilen beş bağımsız kariyerinin başındaki bilim insanı;
 - (d) Beş Birleşmiş Milletler bölgesel grubunun her biri tarafından aynı açık çağrıdan aday gösterilen bir bağımsız bilim insanı; ve
 - (e) Beş gözlemci: Birleşmiş Milletler sistem kuruluşlarını ve diğer uluslararası kuruluşları temsilen açık çağrı ile seçilen dört kişi ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücade-

le Sözleşmesi Sivil Toplum Kuruluşları Paneli tarafından aday gösterilen sivil toplum kuruluşlarını temsilen bir kişi;

13. Ayrıca, Taraflar Konferansının on yedinci oturumundan itibaren, seçimleri Taraflar Konferansı usul kurallarına (karar 1/COP.1) ve değişikliğine (karar 25/COP.10) uygun olarak yapılması gereken Bilim ve Teknoloji Komitesi Başkanı ve Başkan Yardımcıları hariç olmak üzere, tüm Bilim-Politika Arayüzü üyelerinin ve gözlemcilerinin dört yıllığına aday gösterilmesine karar verir, Taraflar Konferansı usul kurallarının 31. kuralını değiştiren 2. paragraf);
14. Ayrıca, Bilim-Politika Arayüzüne Bilim ve Teknoloji Komitesi Başkanı ve Bilim- Politika Arayüzünde görev yapan bağımsız bilim insanları tarafından söz konusu bağımsız bilim insanının dört yıllık üyelik süresinin bitiminden bir yıl önce seçilen bağımsız bir bilim insanının eş başkanlık etmesine, böylece gelen Eş Başkanın giden Eş Başkanı 'izlemesine' ve böylece bir sonraki dört yıllık dönem için liderlikte sürekliliğin sağlanmasına karar verir;
15. Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosundan, sekreteryanın da desteğiyle, Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosu'nun yönetimi altında görevini yerine getirmek amacıyla Bilim-Politika Arayüzünün hedeflerini ve yetkilerini, esas çalışmalarının amacını, kapsamını ve organizasyonunu dikkate alarak, üyelerinin ve gözlemcilerinin aday gösterilmesi ve seçilmesi, toplantılarının organizasyonu ve mevcut kaynaklar dahilinde Bilim-Politika Arayüzünün etkili bir şekilde işlemesi için gerekli olabilecek diğer hükümler de dikkate alınarak Bilim-Politika Arayüzünün üyeleri ve gözlemcileri için görev tanımını güncellemesini talep eder;
16. Ayrıca sekreteryadan Bilim-Politika Arayüzünün çalışmalarını desteklemek için gönüllü katkıları, ortaklık düzenlemelerini ve aynı katkıları seferber etmeye devam etmesini ve bu dış kaynak seferberliğinin Bilim-Politika Arayüzünün gelecekteki dört yıllık çalışma programları için nasıl daha da geliştirilebileceğini değerlendirmesini talep eder;

17. Tarafları, uluslararası ve mali kuruluşları, özel sektör kuruluşlarını, bilimsel kurumları ve fonları ve sivil toplum örgütlerini Bilim-Politika Arayüzünün çalışmalarını en iyi ve etkili şekilde yürütebilmesi için mali katkıda bulunmayı düşünmeye teşvik eder;
18. Sekretaryadan, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli ve Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformu'na benzer şekilde, ortaklar tarafından sağlanan harici bir teknik destek biriminin/birimlerinin olası kullanımı da dahil olmak üzere, Bilim-Politika Arayüzü için yeterli teknik destek sağlamanın yollarını belirlemek üzere bir fizibilite çalışması hazırlamasını ve çalışmanın bulgularını on yedinci oturumunda Bilim ve Teknoloji Komitesi'ne rapor etmesini talep eder;
19. Bilim ve Teknoloji Komitesinin yirmi birinci oturumunun, diğer hususların yanı sıra, Taraflar Konferansının on altıncı oturumunda tamamlanan son gözden geçirmeden bu yana elde edilen genel başarılar da dahil olmak üzere, Bilim-Politika Arayüzü tarafından yürütülen prosedür ve çalışmaların gözden geçirilmesine odaklanmasını kararlaştırır;
20. Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosundan, sekretaryanın desteği ve Bilim-Politika Arayüzünün girdileriyle, kendi yetkileri dahilinde hareket eden diğer bilimsel organların ve panellerin uygun sekretaryalarıyla iş birliği yaparak arazi üzerine Küresel bir Bilim-Politika İttifakının oluşturulmasını araştırmasını talep eder;
21. Ayrıca sekretaryadan, Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin on yedinci oturumunda bu kararın uygulanmasına ilişkin bir rapor sunmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Karar 21/COP.16

Bilim-Politika Arayüzü (SPI)' nün 2025-2026 Yılları İş Programı

Taraflar Konferansı,

23/COP.11 ve **19/COP.12** ,sayılı kararları hatırlatarak,

Ayrıca Bilim-Politika Arayüzünün etkinliğinin artırılmasına ilişkin **20/COP.16** sayılı kararı hatırlatarak,

Bilim-Politika Arayüzünün etkinliğinin artırılmasına ilişkin **19/COP.13** sayılı karar ile diğer hükümetlerarası bilimsel panel ve organlarla iş birliğine ilişkin **22/COP.13** ve **20/COP.15** sayılı kararları hatırlatarak,

Bilim-Politika Arayüzünün hedeflerine ulaşma ve 2022-2024 üç yıllık çalışma programında yer alan koordinasyon faaliyetlerini uygulama konusunda yürüttüğü çalışmaları takdirle not ederek,

ICCD/COP(16)/CST/6, ICCD/COP(16)/CST/7 sayılı ,ve belgeleri değerlendirmiştir,

1. Bilim-Politika Arayüzünün gelecekteki işleyişine ilişkin 20/COP.16 sayılı karar uyarınca ve bu öncelikler doğrultusunda sekretaryanın yardımıyla Bilim ve Teknoloji Komitesi Bürosu tarafından güncellenmesini beklemek üzere, bu kararın ekinde yer alan 2025-2026 iki yıllık dönemine ilişkin Bilim-Politika Arayüzü çalışma programını geçici olarak kabul eder:

- (a) Bilim-Politika Arayüzü, kapsam belirleme de dahil olmak üzere Küresel Arazi Görünümü'nün üçüncü baskısına bilimsel olarak öncülük etmektedir;
- (b) Bilim-Politika Arayüzü iletişim ürünlerini destekler; ve
- (c) Bilim-Politika Arayüzü diğer bilimsel kuruluşlarla iş birliği yapar;

2. Tarafları ve teknik ve bilimsel kurumları, bu iki yıllık dönem için Bilim-Politika Arayüzünün faaliyetlerini desteklemek üzere gönüllülük esasına dayalı olarak veri, uzmanlık, bilgi ve teknik yardım sağlamaya davet eder;
3. Yürütme Sekreterinden şunları talep eder:
 - (d) Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin on yedinci oturumunda Küresel Arazi Görünümü'nün üçüncü baskısına ilişkin bir sentez raporu sunmak;
 - (e) Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin on yedinci oturumunda bir liste, politika odaklı kısa bir dizi tavsiye de dahil olmak üzere, hızlı değerlendirme ve bilgi ürünlerine bağlantılar sunmak;
 - (f) Bilim ve Teknoloji Komitesinin on yedinci oturumunda, uygun olduğunda, 2025- 2026 iki yıllık dönemi boyunca diğer hükümetlerarası bilim organlarının süreçlerinde onaylanan değerlendirme raporlarından çıkarılan Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi ile ilgili kilit mesajların bir özeti de dahil olmak üzere, Bilim-Politika Arayüzü koordinasyon faaliyetlerinin bir sentez raporu sunmak.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Tablo 10. 2025-2026 Bilim-Politika Arayüzü Çalışma Programının Hedefleri Çıktıları

Amaç/Teslim Edilebilir	Faaliyetler
1. Küresel Arazi Görünümü'nün üçüncü baskısına katkıda bulunmak (GLO 3).	Bilim-Politika Arayüzü, diğerlerinin yanı sıra a. GLO 3'ün kalite güvencesinde birincil rol üstlenmek; b. Yönlendirme komitesinde görev alın; c. (GLO prosedürlerinin geliştirilmesine katkıda bulunun; d. GLO maliyetlendirme analizine yardımcı olun; e. GLO iletişim planlamasında iş birliği yapın; f. GLO 3'e uygun şekilde yazar olarak katkıda bulunun; g. GLO 3 inceleme editörü olarak hizmet vermek; ve h. GLO 3 iletişim ve tanıtımına katkıda bulunun.
2. Taraflar Konferansı Büroları, Bilim ve Teknoloji Komitesi ve Sözleşmenin Uygulanmasının Gözden Geçirilmesi Komitesi ile Sekretarya ve Küresel Mekanizmanın çalışmalarından kaynaklanan taleplere yanıt olarak hızlı değerlendirme ve bilgi ürünleri üretmek.	Bilim-Politika Arayüzü, diğerlerinin yanı sıra a. Hızlı müdahale değerlendirmeleri için prosedürlerin tasarlanmasına ve kalite güvencesi de dahil olmak üzere bilgi ürünlerinin geliştirilmesine katkıda bulunacak; b. Hızlı müdahale bilgi ürünlerinin geliştirilmesine pilotluk edecek; ve c. İletişim ve tanıtıma katkıda bulunacak.

Tablo 11. Bilim-Politika Arayüzü Çalışma Programı 2025-2026 Koordinasyon Faaliyetleri

Etkinlik	Alt faaliyetler
1. Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Hükümetlerarası Bilim-Politika Platformu IPBES ile 2030'a kadar devam eden çalışma programı çerçevesinde ve Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) Sekretaryası ile İş Birliği Mutabakatında belirlenen usullere uygun olarak iş birliği yapmak.	Bilim-Politika Arayüzü (SPI), IPBES'in 2030'a kadar devam eden çalışma programı ile ilgili olarak UNCCD ile ilgili gelişmeleri takip edecektir: - Biyoçeşitlilik, su, gıda ve sağlık arasındaki bağlantıların tematik bir değerlendirmesi (bağlantı değerlendirme); - Biyoçeşitlilik kaybının altında yatan nedenlerin ve dönüştürücü değişimin belirleyicilerinin ve 2050 Biyoçeşitlilik Vizyonuna ulaşma seçeneklerinin tematik bir değerlendirmesi (dönüştürücü değişim değerlendirme); ve - Entegre biyoçeşitlilik kapsayıcı mekansal planlama ve ekolojik bağlantı (mekansal planlama değerlendirme) üzerine metodolojik bir değerlendirme. SPI, bağlantı ve dönüştürücü değişim değerlendirme raporlarında UNCCD ile ilgili kilit mesajları özetleyecektir. SPI ayrıca, SPI'nın incelemeyi tamamlaması bu raporun taslağı zamanında hazır olursa, mekansal planlama değerlendirmesinin bilimsel incelemesine de katkıda bulunacaktır.

Etkinlik	Alt faaliyetler
2. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) ile, özellikle yedinci değerlendirme döngüsü (AR7) ile ilgili olarak, gündemi çerçevesinde iş birliği yapmak.	SPI, IPCC yedinci değerlendirme döngüsü çalışma grubu değerlendirme raporları ve özel raporlarla ilgili gelişmeleri takip edecektir. UNCCD ile ilgili AR7 raporlarının taslakları 2025-2026 iki yıllık döneminde zamanında hazır olursa, SPI bunların bilimsel incelemesine katkıda bulunmayı değerlendirecektir.
3. Hükümetlerarası Toprak Teknik Paneli (ITPS) ile çalışma programı çerçevesinde iş birliği yapmak.	SPI, SPI ve ITPS tarafından kararlaştırılacak konularda ITPS ile iş birliği yapacaktır. SPI, ITPS ile birlikte Toprak Sızdırmazlığı ve Kentsel Topraklar Küresel Sempozyumu Toprak Sıkışması ve Fiziksel Bozulma Küresel Sempozyumu da dahil olmak üzere UNCCD ile ilgili gelecekteki sempozyumlara potansiyel katılımı araştırmalıdır.
4. Görevi çerçevesinde Birleşmiş-Milletler Çevre Programı Uluslararası Kaynak Paneli (UNEP- IRP) ile iş birliği	SPI, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve özellikle de tüm yaşam döngüsü boyunca çevresel etkileri konusunda politikalarla ilgili bağımsız, tutarlı ve yetkili bilimsel değerlendirmeler sağlama ve ekonomik büyümenin bozulmadan nasıl ayrıştırılacağına daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunma misyonu çerçevesinde, SPI ve UNEP-IRP tarafından ortaklaşa kararlaştırılacak konularda UNEP-IRP ile iş birliği yapacaktır.

Karar 22/COP.16

CST17 İş Programı

Etkinlik

Alt faaliyetler

5. Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı'nın 2030 yılına kadar arazi yönetişiminin küresel olarak karşılaştırılabilir bir şekilde izlenmesini amaçlayan Küresel Arazi Göstergeleri Girişimi (GLII) ile iş birliği yapmak.

SPI, hem GLII hem de UNCCD ile ilgili olarak arazi yönetişimi göstergelerinin ve arazi bozulumu göstergelerinin uyumlaştırılmasını sağlamak için GLII ve UNCCD çabalarına girdi sağlayacaktır.

6. Kuraklıkla ilgili bilimsel konularda Dünya Meteoroloji Örgütü ve Küresel Su Ortaklığı'nın ortak bir girişimi olan Entegre Kuraklık Yönetimi Programı (IDMP) ile iş birliği yapmak.

SPI, teknik ve yönetim rehberliği sağlayarak ve bilimsel bilgi ve en iyi uygulamaları paylaşarak entegre kuraklık yönetiminin uygulanmasında hükümetleri ve her düzeydeki diğer paydaşları destekleme çabalarında, SPI ve IDMP tarafından kararlaştırılacak konularda IDMP ile iş birliği yapacaktır.

Taraflar Konferansı,

Sözleşme'nin 23. ve 24. maddelerini hatırlatarak,

Ayrıca Bilim ve Teknoloji Komitesinin faaliyetlerinin yeniden şekillendirilmesine ilişkin **13/COP.8** ve **21/COP.11** sayılı kararları hatırlatarak,

Bilim ve Teknoloji Komitesinin etkinliğinin artırılmasına ilişkin **19/COP.12** sayılı kararı, özellikle de gelecekteki oturumlarının düzenlenmesine ilişkin 4. paragrafı hatırlatarak,

Bilim-Politika Arayüzünün etkinliğinin artırılmasına ilişkin **20/COP.16** sayılı kararı hatırlatarak,

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi'nin 2018-2030 Stratejik Çerçevesi, özellikle de Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin uygulama çerçevesi göz önünde bulundurularak,

21/COP.16 sayılı kararın ekinde yer alan Bilim-Politika Arayüzünün 2025-2026 iki yıllık dönemi için önerilen çalışma programını gözden geçirdikten sonra,

1. Bilim ve Teknoloji Komitesi'nin on yedinci oturumunun, diğer hususların yanı sıra, 2025-2026 iki yıllık döneminde geliştirilen ve talep edilmesi halinde test edilen Bilim-Politika Arayüzü süreç ve mekanizmalarının işler hale getirilmesine ve 2025-2026 iki yıllık dönemi için Arayüzü çalışma programında belirlenen hedefler ve koordinasyon faaliyetlerine odaklanmasını kararlaştırır;
2. Ayrıca, Bilim ve Teknoloji Komitesinin on yedinci oturumunun, Taraflar ve Bilim- Politika Arayüzü arasında bilimsel çıktılarının politika sonuçları ile ilgili tematik bir diyalogu kolaylaştıracak ve politika ile ilgili özlü tavsiyelerin formüle edilmesini sağlayacak şekilde düzenlenmesini kararlaştırır;
3. Sekreteryadan, Bilim ve Teknoloji Komitesinin on yedinci oturumundan en az altı hafta önce, Birleşmiş Milletlerin altı resmi dilinde Taraflarca değerlendirilmek üzere bir dizi açık ve özlü tavsiye ve taslak kararları içeren ayrı bir belge de dahil olmak üzere geçici bir açıklamalı gündem ve uygun belgeleri dağıtmasını talep eder.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

Riyadh

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

6

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

COP BAŞKANI TARAFINDAN SUNULAN KARARLAR

Karar 30/COP.16

Özel Bölüm

Taraflar Konferansı,

Üst düzey bakanlar diyaloglarının 2 ve 3 Aralık 2024 tarihlerinde düzenlenmesini memnuniyetle karşılar,

Ayrıca 5, 6 ve 9 Aralık 2024 tarihlerinde üst düzey interaktif diyalogların düzenlenmesini memnuniyetle karşılar,

Taraflar Konferansı Başkanının on altıncı oturumunda Riyad Eylem Gündemi, Riyad Küresel Kuraklığa Dayanıklılık Ortaklığı ve Arap Koordinasyon Grubunun cömert katkılarının başlatılmasına ilişkin duyurusunu da memnuniyetle karşılar,

Başkanların özetlerini takdir ve şükranla not eder;

Başkanların özetlerinin Taraflar Konferansının on altıncı oturumuna ilişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesini kararlaştırır.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

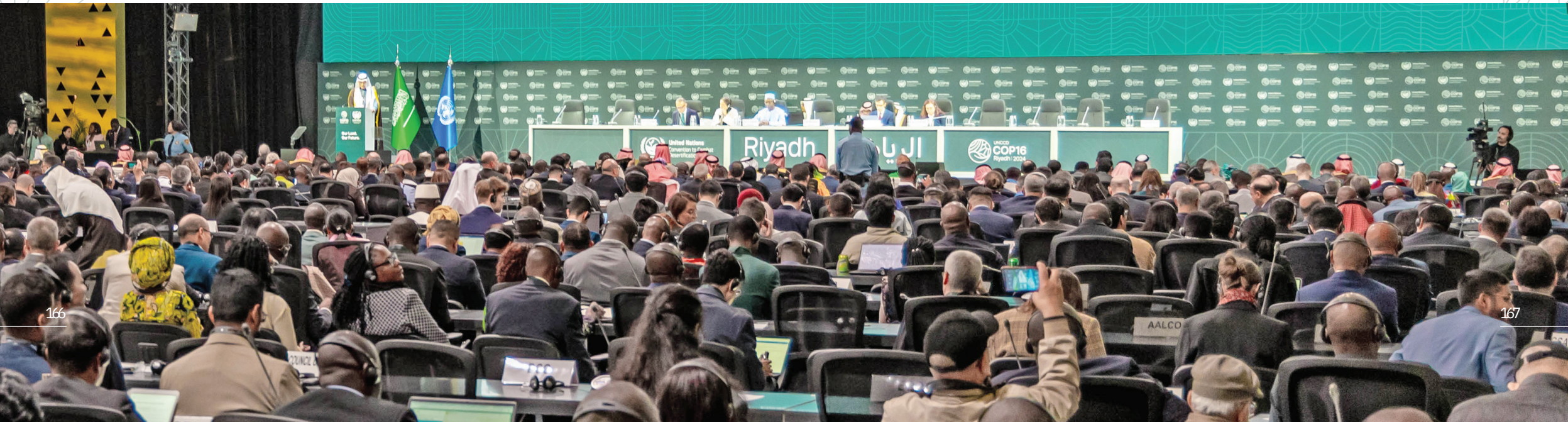
Karar 31/COP.16

COP Başkanı Riyad Politika Deklarasyonu

Taraflar Konferansı,

1. “Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansı’nın on altıncı oturumunda kabul edilen Riyad Politika Deklarasyonu “nu takdirle karşılar;
2. “Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Taraflar Konferansı’nın on altıncı oturumunda kabul edilen Riyad Politika Deklarasyonu’nun Taraflar Konferansı’nın on altıncı oturumuna ilişkin raporun bildiriler bölümüne (birinci bölüm) ek olarak dahil edilmesine karar verir.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

COP BÜROSU TARAFINDAN SUNULAN KARAR

Konferans Toplantıları esnasında oluşturulan COP Bürosu; Birleşmiş Milletler beş politik bölgesinden iki temsilcinin seçilmesiyle oluşturulmaktadır. İki Taraflar Konferansı arasındaki sürede görev yapan COP Bürosu; Sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili ara yönetsel kararları almaktadır. Taraflar Konferansı esnasında seçilen COP Başkanı, aynı zamanda COP Bürosunun da başkanlığını yapmaktadır.

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 37/COP.16

COP Bürosu Delegasyonların Yetkilendirilmesi

Taraflar Konferansı,

Delegasyonların kimlik bilgilerine ilişkin **ICCD/COP(16)/23** sayılı belgeyi ve burada yer alan tavsiye kararını değerlendirdikten sonra,

Raporun onaylanmasına karar verir.

8. Genel Kurul Toplantısı
13 Aralık 2024

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

8

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ve **HALKINA ŞÜKRAN İFADESİ**

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

Karar 38/COP.16

Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti ve Halkına Şükran İfadesi

Taraflar Konferansı,

Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti'nin daveti üzerine 2-13 Aralık 2024 tarihleri arasında Riyad'da toplanmıştır,

1. Taraflar Konferansı'nın on altıncı oturumunun Riyad'da yapılmasını mümkün kıldığı ve sağladığı mükemmel imkanlar için Suudi Arabistan Krallığı Hükümetine derin şükranlarını ifade eder;
2. Hükümetten, katılımcılara gösterilen misafirperverlik ve sıcak karşılama için Sözleşme Taraflarının derin şükranlarını Suudi Arabistan Krallığı halkına iletmesini talep eder.

9. Genel Kurul Toplantısı
14 Aralık 2024

United Nations Convention to Combat Desertification

9

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

COP16, çölleşme ve arazi bozulması ile mücadelede küresel bir dayanışma ve ortak eylem gerekliliğini vurgulayan önemli bir toplantı olmuştur. Ancak, uygulama aşamasındaki somut adımlar ve finansal taahhütlerin artırılması gerektiği de birçok katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde arazi restorasyon projelerinin başarılı olabilmesi için daha fazla finansman ve teknik destek sağlanması gerekmektedir.

COP16'da alınan kararlar ve değerlendirmeler ana başlıklar altında şu şekilde özetlenebilir:

1. Arazi Bozulmasıyla Mücadelede Küresel Hedefler

COP16, 2030 yılına kadar 1,5 milyar hektar araziyi restore etme hedefine ulaşmayı amaçlayan küresel bir girişimi daha da güçlendirmiştir. Bu hedefin, sadece arazi restorasyonu değil, aynı zamanda biyolojik çeşitliliğin korunması ve iklim değişikliğiyle mücadeleye katkı sağlamak amacıyla önem taşıdığı vurgulanmıştır..

2. Finansman ve Yatırımın Artırılması

Toplantıda, çölleşme ve arazi bozulmasıyla mücadeleye yönelik finansmanın artırılması için çeşitli girişimler öne çıkmıştır. Gelişmiş ülkelerin, gelişmekte olan ülkelere teknik ve finansal destek sağlaması gerektiği vurgulanmıştır. Özellikle, özel sektör ve finansal kuruluşların bu süreçteki rolü ele alınmıştır.

3. Çölleşme ile Mücadelede Yenilikçi Çözümler

Yenilikçi teknolojilerin kullanımı ve doğa tabanlı çözümlerin teşvik edilmesi gerektiği konusu COP16'da sıkça dile getirilmiştir. Bu bağlamda, su yönetimi, arazi restorasyonu, sürdürülebilir tarım ve yeşil altyapı projelerinin artırılması gerektiği belirtilmiştir.

4. Kadınların Rolü

Kadınların, özellikle kırsal bölgelerde, çölleşme ve arazi bozulması ile mücadelede önemli bir rol oynadığı ifade edilerek kadınların liderliğinde sürdürülebilir arazi yönetim çözümleri geliştirmenin teşvik edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

7. Sosyal ve Ekonomik Etkiler

COP16, çölleşmenin sadece çevresel bir sorun değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik bir kriz olduğunu da kabul edilmiştir. Bu nedenle, yerel halkların yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin benimsenmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

5. Ulusal Eylem Planları ve Uluslararası İş birliği

Toplantı, her ülkenin ulusal düzeyde arazi bozulmasıyla mücadele için somut eylem planları oluşturması gerektiğini belirtti. Ayrıca, uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiği, çünkü çölleşme ve arazi bozulmasının küresel bir sorun olduğu ifade edildi.

6. Zirve Sonrası İzleme ve Raporlama

COP16'da alınan kararların izlenmesi ve raporlanması için oluşturulan mekanizmanın geliştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu sayede ülkeler, taahhüt ettikleri hedeflere ne kadar yaklaştıklarını değerlendirebilecek ve küresel bir izleme süreci oluşturulabilecektir.

Notlar

Notlar

UNCCD
COP16
Riyadh | 2024

United Nations
Convention to Combat
Desertification

ISBN: 978-625-7076-88-3

cem.csb.gov.tr